

บทที่ 4 ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่อง “การคະอะฮะฮะของคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดในการส่งเสริมการเศาะลาฮะฮะมาอะฮะฮะในอำเภอยิ่งอ จังหวัดนราธิวาส ” ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิจัยโดยแยกเป็นสองกลุ่มตัวอย่าง คือ คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดและสัปปุรุฮะฮะประจำมัสยิดมัสยิด ตามลำดับขั้นดังนี้

4.1 ข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง

4.2 ผลการวิจัย

4.1 ข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง

4.1.1 ข้อมูลส่วนบุคคลของคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด

ข้อมูลส่วนบุคคลของ คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด ที่ใช้ในการวิจัยเรื่อง “การคະอะฮะฮะของคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดในการส่งเสริมการเศาะลาฮะฮะมาอะฮะฮะในอำเภอยิ่งอ จังหวัดนราธิวาส” ปรากฏผลดังนี้

4.1.1.1 คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 18 คน โดยดำรงตำแหน่งเป็นอิหม่าม มากที่สุด จำนวน 8 คน บิลาล 5 คน คอเต็บ จำนวน 4 คน และคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดฝ่ายวิชาการ จำนวน 1 คน ตามลำดับดังตารางที่ 6

ตาราง 6 แสดงจำนวนความถี่ของคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดจำแนกตามตำแหน่ง

ประเภทของผู้ตอบแบบสอบถาม	ความถี่
อิหม่าม	8
คอเต็บ	4
บิลาล	5
คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดฝ่ายวิชาการ	1
รวม	18

4.1.1.2 คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบ อาชีพเกษตรกรรมมากที่สุด คิดเป็นความถี่ 17 รองลงมาประกอบอาชีพนำผู้ประกอบพิธีหัจญ์ คิดเป็นความถี่ 1 ดังตารางที่ 7

ตาราง 7 แสดงจำนวนความถี่ของคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดจำแนกตามการประกอบอาชีพ

อาชีพ	ความถี่
เกษตรกร	17
อื่น ๆ (นำผู้ประกอบพิธีหัจญ์)	1
รวม	18

4.1.1.3 คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีรายได้ ของครอบครัวระหว่าง 4,001 – 6,000 บาทต่อเดือน มากที่สุด คิดเป็นความถี่ 13 รองลงมา ระหว่าง 6,001 – 8,000 บาทต่อเดือน ความถี่ 2 ดังตารางที่ 8

ตาราง 8 แสดงจำนวนความถี่ของคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด จำแนกตามรายได้ของ ครอบครัว

รายได้ของครอบครัว	ความถี่
ระหว่าง 4,001 – 6,000 บาทต่อเดือน	13
ระหว่าง 6,001 – 8,000 บาทต่อเดือน	3
ไม่แสดงความคิดเห็น	2
รวม	18

4.1.1.4 คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีอายุอายุ มากกว่า 45 ปี(คือ 57 60 55 55 58 57 61 49 51 52 57 52 60 63 77) มากที่สุด คิดเป็นความถี่ 15 รองลงมาอายุระหว่าง 36 - 45 ปี คิดเป็นความถี่ 3 ดังตารางที่ 9

ตาราง 9 แสดงจำนวนความถี่ของคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด จำแนกตามอายุ

อายุ	ความถี่
ระหว่าง 36 – 45 ปี	3
มากกว่า 45 ปี	15
รวม	18

4.1.1.5 คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีสถานภาพการสมรสทั้งหมด ดังตารางที่ 10

ตาราง 10 แสดงจำนวนความถี่ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพการสมรส

สถานภาพการสมรส	ความถี่
สมรส	18
รวม	18

4.1.1.6 คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีระดับการศึกษา ประถมศึกษาหรือเทียบเท่า มากที่สุด คิดเป็นความถี่ 12 รองลงมา มัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า คิดเป็นความถี่ 6 ดังตารางที่ 11

ตาราง 11 แสดงจำนวนความถี่ของคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด จำแนกตามระดับการศึกษาสามัญที่สำเร็จ

ระดับการศึกษาสามัญที่สำเร็จ	ความถี่
ประถมศึกษาหรือเทียบเท่า	12
มัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า	6
รวม	18

4.1.1.7 คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีระดับการศึกษาอับดีอาอีย์ มากที่สุด คิดเป็นความถี่ 11 รองลงมา ซานาวิทย์และปริญญาตรีหรือเทียบเท่า คิดเป็นความถี่ 6 และ 1 ตามลำดับ ดังตารางที่ 12

ตาราง 12 แสดงจำนวนความถี่ของคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด จำแนกตามระดับการศึกษาศาสนาที่สำเร็จ

ระดับการศึกษาศาสนาที่สำเร็จ	ความถี่
อับติคาลัย	11
ชานาวิย	6
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	1
รวม	18

4.1.1.8 คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ สำเร็จการศึกษาจากสถาบันการศึกษาปอเนาะ มากที่สุด คิดเป็น ความถี่ 9 รองลงมา โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามและมหาวิทยาลัยต่างประเทศ คือ ประเทศปากีสถาน คิดเป็นความถี่ 8 และ 1 ต้องทำความเข้าใจบางครั้งการเรียนในสถาบันการศึกษาปอเนาะนั้นจะไม่มีการแข่งขันปี และบางครั้งจะทำการศึกษาคบคู่ระหว่างที่ สถาบันการศึกษาปอเนาะ และ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ดังตารางที่ 13

ตาราง 13 แสดงจำนวนความถี่ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกสถาบันการศึกษาที่สำเร็จด้านศาสนา

สถาบันการศึกษาที่สำเร็จด้านศาสนา	ความถี่
สถาบันการศึกษาปอเนาะ	9
โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม	8
มหาวิทยาลัยในประเทศปากีสถาน	1
รวม	18

4.1.2 ข้อมูลส่วนบุคคลของสัปบุรุษประจำมัสยิด

ข้อมูลส่วนบุคคลของ สัปบุรุษประจำมัสยิด ที่ใช้ในการวิจัยเรื่อง “การคอะวะฮ์ของคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดในการส่งเสริมการเศาะลาฮ์มาอะฮ์ในอำเภอยิ่งอ จังหวัดนราธิวาส” ปรากฏผลดังนี้

4.1.2.1 สัมภาษณ์ประจํามัธยมศึกษาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 371 คน ซึ่งเป็น
เจ้าบ้าน คิดเป็นร้อยละ 50.9 และเป็นผู้อาศัย คิดเป็นร้อยละ 49.1 ตามลำดับ ดังตารางที่ 14

ตาราง 14 แสดงจำนวนร้อยละของสัมภาษณ์ประจํามัธยมศึกษา จำแนกตามประเภทของผู้ตอบ
แบบสอบถาม

ประเภทของผู้ตอบแบบสอบถาม	ความถี่	ร้อยละ
เจ้าบ้าน	189	50.9
ผู้อาศัย	182	49.1
รวม	371	100.0

4.1.2.2 สัมภาษณ์ประจํามัธยมศึกษาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีอาชีพอื่นๆ มากที่สุด
คิดเป็นร้อยละ 46.1 รองลงมาคืออาชีพเกษตรกร ค้าขายและรับราชการ คิดเป็นร้อยละ 36.9 10.5 และ
6.5 ดังตารางที่ 15

ตาราง 15 แสดงจำนวนร้อยละของสัมภาษณ์ประจํามัธยมศึกษา จำแนกตามการประกอบอาชีพ

อาชีพ	ความถี่	ร้อยละ
เกษตรกร	137	36.9
ค้าขาย	39	10.5
ข้าราชการ	24	6.5
อื่น ๆ	171	46.1
รวม	371	100.0

4.1.2.3 สัมภาษณ์ประจํามัธยมศึกษาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีรายได้ของครอบครัว
ระหว่าง 4,001 – 6,000 บาทต่อเดือน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 38.5 รองลงมาต่ำกว่า 4,000 บาทต่อ
เดือน ระหว่าง 6,001 – 8,000 บาทต่อเดือน ระหว่าง 8,001 – 10,000 บาทต่อเดือน และมากกว่า
10,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 28.3 18.9 8.4 และ 5.4 ตามลำดับ ดังตารางที่ 16

ตาราง 16 แสดงจำนวนร้อยละของสัปปุรุชประจำมัธยม จำแนกตามรายได้ของครอบครัว

รายได้ของครอบครัว	ความถี่	ร้อยละ
ต่ำกว่า 4,000 บาทต่อเดือน	105	28.3
ระหว่าง 4,001 – 6,000 บาทต่อเดือน	143	38.5
ระหว่าง 6,001 – 8,000 บาทต่อเดือน	70	18.9
ระหว่าง 8,001 – 10,000 บาทต่อเดือน	31	8.4
มากกว่า 10,000 บาทต่อเดือน	20	5.4
ไม่แสดงความคิดเห็นแบบสอบถาม	2	0.5
รวม	371	100.0

4.1.2.4 สัปปุรุชประจำมัธยมที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีอายุระหว่าง 16 – 25 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 38.3 รองลงมามีระดับเท่ากัน คือ อายุระหว่าง 26 – 35 ปี และ อายุระหว่าง 36 - 45 ปี คิดเป็นร้อยละ 21.3 และอายุมากกว่า 45 ปี น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 19.1 ดังตารางที่ 17

ตาราง 17 แสดงจำนวนร้อยละของสัปปุรุชประจำมัธยม จำแนกตามอายุ

อายุ	ความถี่	ร้อยละ
ระหว่าง 16- 25 ปี	142	38.3
ระหว่าง 26 - 35 ปี	79	21.3
ระหว่าง 36 – 45 ปี	79	21.3
มากกว่า 45 ปี	71	19.1
รวม	371	100.0

4.1.2.5 สัปปุรุชประจำมัธยมที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีสถานภาพการสมรส มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50.4 รองลงมามีสถานภาพ โสด หม้าย(คู่สมรสเสียชีวิต)และหย่าร้าง คิดเป็นร้อยละ 48.0 1.1 และ 0.5 ตามลำดับ ดังตารางที่ 18

ตาราง 18 แสดงจำนวนร้อยละของสัปปุรุษประจำมัสยิด จำแนกตามสถานภาพการสมรส

สถานภาพการสมรส	ความถี่	ร้อยละ
โสด	178	48.0
สมรส	187	50.4
หม้าย(คู่สมรสเสียชีวิต)	4	1.1
หย่าร้าง	2	0.5
แยกกันอยู่แต่ไม่ได้หย่าร้าง	0	0.00
รวม	371	100.0

4.1.2.6 สัปปุรุษประจำมัสยิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีระดับการศึกษามัธยมตอนปลายหรือเทียบเท่ามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.0 รองลงมา มัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า ประถมศึกษาหรือเทียบเท่า ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ไม่ได้รับการศึกษา อนุปริญญาหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 19.9 15.6 14.3 3.8 และ 3.2 ตามลำดับ และกลุ่มที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีและอื่น ๆ (ศึกษาแล้วไม่สำเร็จการศึกษา)ในระดับหนึ่งน้อยที่สุดและมีจำนวนร้อยละเท่ากัน คือ 0.5 ดังตารางที่ 19

ตาราง 19 แสดงจำนวนร้อยละของสัปปุรุษประจำมัสยิด จำแนกตามระดับการศึกษาสามัญที่สำเร็จ

ระดับการศึกษาสามัญที่สำเร็จ	ความถี่	ร้อยละ
ไม่ได้รับการศึกษา	14	3.8
ประถมศึกษาหรือเทียบเท่า	58	15.6
มัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า	74	19.9
มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า	156	42.0
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	12	3.2
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	53	14.3
สูงกว่าปริญญาตรี	2	0.5
อื่น ๆ (ระบุ)	2	0.5
รวม	371	100.0

4.1.2.7 สัมภาษณ์ประจําสมัยที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีระดับการศึกษามุตะวัต
 ชิกู มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 32.9 รองลงมา ชานาวิย์ อิบติดาอีย์ ตาติกา ไม่ได้รับการศึกษา ปริญญา
 ตรีหรือเทียบเท่า อื่นๆ อนุปริญญาหรือเทียบเท่า และสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 23.5 19.7
 8.1 5.1 4.9 0.8 และ 0.3 ตามลำดับ ต้องทำความเข้าใจบางครั้งได้ศึกษาหลาย ๆ สถาบันการศึกษา
 ปอเนาะ ไม่มีการแบ่งเป็นชั้นปีและบางปอเนาะก็จะมีลักษณะการเรียนการสอนที่แตกต่างจากระบบ
 การศึกษาปัจจุบันมาก บางกลุ่มนั้นจะทำการศึกษาควบคู่กันในเวลากลางวันจะศึกษารายวิชาสามัญ
 หรือรายวิชาศาสนาจากโรงเรียนเอกชนศาสนาอิสลาม และอีกบางกลุ่มก็ศึกษาในระดับหนึ่งแต่ไม่
 สำเร็จการศึกษา ดังตารางที่ 20

ตาราง 20 แสดงจำนวนร้อยละของสัมภาษณ์ประจําสมัย จำแนกตามระดับการศึกษาศาสนาที่สำเร็จ

ระดับการศึกษาศาสนาที่สำเร็จ	ความถี่	ร้อยละ
ไม่ได้รับการศึกษา	19	5.1
ตาติกา	30	8.1
อิบติดาอีย์	73	19.7
มุตะวัตชิกู	122	32.9
ชานาวิย์	87	23.5
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	3	0.8
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	18	4.9
สูงกว่าปริญญาตรี	1	0.3
อื่น ๆ (ระบุ).....	18	4.9
รวม	371	100.0

4.1.2.8 สัมภาษณ์ประจําสมัยที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี สำเร็จการศึกษาจาก
 โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 56.9 รองลงมา สถาบันการศึกษา
 ปอเนาะ มหาวิทยาลัยในประเทศและมหาวิทยาลัยต่างประเทศ เช่น ปากีสถาน ลิเบีย ซาอุดีอาระเบีย
 อียิปต์ คิดเป็นร้อยละ 20.0 8.6 และ 2.4 สำหรับผู้ไม่แสดงความคิดเห็นแบบสอบถาม นั้น ผู้วิจัย
 เข้าใจว่าเนื่องจากเป็นสิทธิส่วนบุคคลที่จะตอบหรือไม่ตอบเนื่องจากหากระบุสถาบันที่สำเร็จอาจมี
 ผลกระทบต่อการดำรงชีวิตก็เป็นได้ ดังตารางที่ 21

ตาราง 21 แสดงจำนวนร้อยละของสัปปุรุษประจำมัสยิด จำแนกสถาบันการศึกษาที่สำเร็จด้าน
ศาสนา

สถาบันการศึกษาที่สำเร็จด้านศาสนา	ความถี่	ร้อยละ
สถาบันการศึกษาปอเนาะ	76	20.0
โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม	211	56.9
มหาวิทยาลัยในประเทศ	32	8.6
มหาวิทยาลัยต่างประเทศ	9	2.4
ไม่แสดงความคิดเห็นแบบสอบถาม	43	11.6
รวม	371	100.0

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.2.1 เพื่อศึกษาความหมายและความสำคัญของอะฮฺวะฮฺ

4.2.1.1 ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายและความสำคัญของการคณะกรรมการ
อิสลามประจำมัสยิดต่อการอะฮฺวะฮฺ

คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดในอำเภอเชียง จังหวัดนราธิวาส มีความ
เข้าใจเกี่ยวกับความหมายและความสำคัญของการอะฮฺวะฮฺอิสลามของดังตารางที่ 22

ตาราง 22 แสดงจำนวนความถี่ของคณะกรรมการประจำมัสยิด ต่อความเข้าใจเกี่ยวกับความหมาย
และความสำคัญของการอะฮฺวะฮฺ

ที่	ข้อความ	ความคิดเห็น/ความถี่	
		ใช่	ไม่ใช่
1	การอะฮฺวะฮฺ คือ เชิญชวนสู่ความดีและห้ามปรามความชั่ว	18	0
2	การยิ้มเมื่อพบปะเพื่อนมนุษย์ทั้งมุสลิมและต่างศาสนิกเป็นส่วน หนึ่งของอะฮฺวะฮฺ	18	0

ตาราง 22 แสดงจำนวนความถี่ของคณะกรรมการประจำมัสยิด ต่อความเข้าใจเกี่ยวกับความหมาย และความสำคัญของการละอวะฮฺ(ต่อ)

ที่	ข้อความ	ความคิดเห็น/ความถี่	
		ใช่	ไม่ใช่
3	การเป็นตัวอย่างที่ดีแก่เพื่อนมนุษย์ทั้งมุสลิมและต่างศาสนิกเป็นส่วนหนึ่งของละอวะฮฺ	18	0
4	การพูดคุย สนทนา นำเสนออิสลามกับมุสลิมด้วยกันหรือแก่ต่างศาสนิกเป็นวิธีการละอวะฮฺอย่างหนึ่ง	18	0
5	การละอวะฮฺวาญิบสำหรับมุสลิมทั้งชายและหญิงที่บรรลุนิติภาวะทุกคน	18	0
6	การห้ามปรามสิ่งไม่ดี(ศาสนบัญญัติห้าม)นั้นวาญิบสำหรับมุสลิมทุกคนตามแต่ความสามารถ	18	0
7	การที่บุคคลหนึ่งบุคคลใดไม่มีความรู้ลึกซึ้งเกี่ยวกับสิ่งที่ศาสนาไม่อนุมัติ แสดงว่าเขาไม่มีอิหม่าน	18	0
8	การห้ามปรามด้วยจิตใจนั้นเป็นบุคคลที่มีอิหม่านที่อ่อนแอที่สุด	18	0
9	การละอวะฮฺเป็นหน้าที่ของคนกลุ่มหนึ่งโดยเฉพาะ เช่น ผู้รู้ (อุลามาอฺ) ดับลิหม	10	8
10	นบีมุฮัมมัดใช้เวลาในการละอวะฮฺที่มักกะฮฺ 13 ปี และที่มะดีนะฮฺ 10 ปี	17	1
11	การละอวะฮฺ ต้องดำเนินตลอดเวลา ทุกสถานการณ์ตามแต่ความสามารถ	18	0
12	การละอวะฮฺจะไม่พ้นจากตัวมุสลิม เพียงเพราะเขาคาดคิดและประเมินว่าการละอวะฮฺของเขานั้นไม่เกิดประโยชน์ใด ๆ	10	8
13	คนที่แนะนำให้กระทำความดี เขาจะได้รับผลบุญดังผู้ที่กระทำตามที่เขาสั่งใช้	17	1
14	คำพูดของนักดาอีย์ในการเชิญชวนสู่อัลลอฮฺ เป็นคำพูดที่ประเสริฐ	18	0

ตาราง 22 แสดงจำนวนความถี่ของคณะกรรมการประจำมัสยิด ต่อความเข้าใจเกี่ยวกับความหมาย และความสำคัญของการละฮะอ์(ต่อ)

ที่	ข้อความ	ความคิดเห็น/ความถี่	
		ใช่	ไม่ใช่
15	นักละฮะอ์จำเป็นต้องออก 3 วัน ทุก ๆ เดือน 40 วัน หรือ 4 เดือน เป็นรูปแบบที่ประเสริฐและถูกต้องตามแนวทางของท่านนบี	2	16
16	ผลตอบแทนของนักดาอีย์ หากว่าชายคนหนึ่งได้รับฮิญาซะฮ์ด้วยสาเหตุจากเขาแล้ว ผลตอบแทนของย่อมดีกว่าอูฐสีแดง	18	0
17	การเสาะลาฮุญมะอะฮ์ย่อมมีความดีเหนือกว่าเสาะลาฮุคนเดียวถึง 27 เท่า	18	0
18	เสาะลาฮุญมะอะฮ์ที่มัสยิดนั้นเป็นแบบอย่างของท่านนบีมุฮัมมัดและผู้เจริญรอยตาม	18	0
19	ผู้ที่เดินทางเพื่อมาเสาะลาฮุญมะอะฮ์ที่มัสยิดในสภาพที่มีวุฎูอ์นั้นอัลลอฮ์จะลบล้างความผิด 10 ความผิดและจะเพิ่มความดี 10 ความดี ในแต่ละก้าว	18	0

1) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีความคิดเห็นตรงกันทั้งหมดว่า การละฮะอ์ คือ เชิญชวนสู่ความดีและห้ามปรามความชั่วนั้น “ใช่” ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับที่สูงมาก

2) คณะกรรมการประจำมัสยิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีความคิดเห็นตรงกันทั้งหมดว่า “การเยี่ยมเมื่อพบปะเพื่อนมนุษย์ทั้งมุสลิมและต่างศาสนิกเป็นส่วนหนึ่งของละฮะอ์” นั้น “ใช่” ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับที่สูงมาก

3) คณะกรรมการประจำมัสยิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีความคิดเห็นตรงกันทั้งหมดว่า “การเป็นตัวอย่างที่ดีแก่เพื่อนมนุษย์ทั้งมุสลิมและต่างศาสนิกเป็นส่วนหนึ่งของละฮะอ์” นั้น “ใช่” ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับที่สูงมาก

4) คณะกรรมการประจำมัสยิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีความคิดเห็นตรงกันทั้งหมดว่า “การพูดคุย สนทนา นำเสนออิสลามกับมุสลิมด้วยกันหรือแก่ต่างศาสนิกเป็นวิธีการละฮะอ์

อย่างหนึ่ง” นั้น “ใช่” ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับที่สูงมาก

5) คณะกรรมการประจําสมัยที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีความคิดเห็นตรงกันทั้งหมดว่า “การละอวะฮฺ วาญิบสำหรับมุสลิมทั้งชายและหญิงที่บรรลุศาสนภาวะทุกคน ” นั้น “ใช่” ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับที่สูงมาก

6) คณะกรรมการประจําสมัยที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีความคิดเห็นตรงกันทั้งหมดว่า “การห้ามปรามสิ่งไม่ดี(ศาสนบัญญัติห้าม)นั้นวาญิบสำหรับมุสลิมทุกคนตามแต่ความสามารถ ” นั้น “ใช่” ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับที่สูงมาก

7) คณะกรรมการประจําสมัยที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีความคิดเห็นตรงกันทั้งหมดว่า “การที่บุคคลหนึ่งบุคคลใดไม่มีความรู้สึกรังเกียจต่อสิ่งที่ศาสนาไม่อนุมัติ แสดงว่าเขาไม่มีอิหฺมาน” นั้น “ใช่” ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับที่สูงมาก

8) คณะกรรมการประจําสมัยที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีความคิดเห็นตรงกันทั้งหมดว่า “การห้ามปรามด้วยจิตใจนั้นเป็นบุคคลที่มีอิหฺมานที่อ่อนแอที่สุด ” นั้น “ใช่” ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับที่สูงมาก

9) คณะกรรมการประจําสมัยที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีความคิดเห็นว่า “การละอวะฮฺเป็นหน้าที่ของชนกลุ่มหนึ่งโดยเฉพาะ เช่น ผู้รู้(อุลามอา) ตบลิ ฆ” นั้น “ใช่” มากที่สุด ที่ความถี่ 10 และคิดว่า “ไม่ใช่” น้อยที่สุด ความถี่ 8 ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นไม่ถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับต่ำมาก

10) คณะกรรมการอิสลามประจําสมัยที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คิดว่า “ในปีมุฮัมมัดใช้เวลาในการละอวะฮฺที่มักกะฮฺ 13 ปีและที่มะดีนะฮฺ 10 ปี ” นั้น “ใช่” คิดเป็นความถี่ 17 และคิดว่า “ไม่ใช่” คิดเป็นความถี่ 1 ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับที่สูงมาก

11) คณะกรรมการอิสลามประจําสมัยที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีความคิดเห็นตรงกันทั้งหมดว่า “การละอวะฮฺ ต้องดำเนินตลอดเวลา ทุกสถานการณ์ตามแต่ความสามารถ ” นั้น “ใช่” ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับที่สูงมาก

12) คณะกรรมการอิสลามประจําสมัยที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คิดว่า “การละอวะฮฺ จะไม่พ้นจากตัวมุสลิมเพียงเพราะคาดคิดและประเมินว่า จะไม่เกิดประโยชน์ใดๆ ” นั้น “ใช่”

ความถี่ 10 และคิดว่า “ไม่ใช่” ความถี่ 8 ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับต่ำมาก

13) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คิดว่า “คนที่แนะนำ ให้กระทำความดี เขาจะได้รับผลบุญดังผู้ที่กระทำตามที่เขาสั่งใช้” นั้น “ใช่” ที่ความถี่ 17 และคิดว่า “ไม่ใช่” ที่ความถี่ 1 ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจ ในระดับสูงมาก

14) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีความคิดเห็นตรงกัน ทั้งหมดว่า “คำพูดของนักดาอีย์ในการเชิญชวนสู่อัลลอฮ์ เป็นคำพูดที่ประเสริฐ ” นั้น “ใช่” ซึ่งตาม แนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับสูง

15) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คิดว่า “นักตะอฺวะฮ์ จำเป็นต้องออก 3 วัน ทุก ๆ เดือน 40 วัน หรือ 4 เดือน เป็นรูปแบบที่ประเสริฐและถูกต้องตาม แนวทางของสัปปุรุษประจำมัสยิดนบี” นั้น “ใช่” ที่ความถี่ 2 และคิดว่า “ไม่ใช่” ที่ความถี่ 16 ซึ่งตาม แนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นไม่ถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับสูง

16) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีความคิดเห็นตรงกัน ทั้งหมดว่า “ผลตอบแทนของนักดาอีย์หากว่าชายคนหนึ่งได้รับอริยาละฮ์ด้วยสาเหตุจากเขาแล้ว ผลตอบแทนของย่อมดีกว่าอูฐสีแดง ” นั้น “ใช่” ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้น ถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับสูงมาก

17) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีความคิดเห็นตรงกัน ทั้งหมดว่า “การเสาะลาสุญะมาอะฮ์ย่อมมีความดีเหนือกว่าเสาะลาสุคนเดียวถึง 27 เท่า ” นั้น “ใช่” ซึ่ง ตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับสูงมาก

18) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีความคิดเห็นตรงกัน ทั้งหมดว่า “เสาะลาสุญะมาอะฮ์ที่มัสยิดนั้นเป็นแบบอย่างของสัปปุรุษประจำมัสยิดนบีมุฮัมมัดและผู้ เจริญรอยตาม” นั้น “ใช่” ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง แสดงว่ามีความ เข้าใจในระดับสูงมาก

19) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีความคิดเห็นตรงกัน ว่า “ผู้ที่เดินทางเพื่อมาเสาะลาสุญะมาอะฮ์ที่มัสยิดในสภาพที่มีธุอุนั้นอัลลอฮ์จะลบล้างความผิด 10 ความผิดและจะเพิ่มความดี 10 ความดี ในแต่ละก้าว ” นั้น “ใช่” ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับ ข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับสูงมาก

4.2.1.2 ความเข้าใจ ของ สัปบุรุษประจำมัสยิดเกี่ยวกับความหมายและ
ความสำคัญของการละฮัจญ์

สัปบุรุษประจำมัสยิดในอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา มีความเข้าใจ
เกี่ยวกับความหมายและความสำคัญของการละฮัจญ์ของสัปบุรุษประจำมัสยิด ดังตารางที่ 23

ตาราง 23 แสดงจำนวนความถี่และร้อยละของสัปบุรุษประจำมัสยิด ต่อความเข้าใจเกี่ยวกับ
ความหมายและความสำคัญของการละฮัจญ์

ที่	ข้อความ	ความคิดเห็น	ความถี่	ร้อยละ
1	การละฮัจญ์ คือ เชิญชวนสู่ความดีและห้าม ปรามความชั่ว	ใช่	362	97.6
		ไม่ใช่	7	1.9
		ไม่ตอบ	2	0.5
		รวม	371	100.0
2	การขี้มเมื่อพบปะเพื่อนมนุษย์ทั้งมุสลิมและ ต่างศาสนิกเป็นส่วนหนึ่งของละฮัจญ์	ใช่	347	93.5
		ไม่ใช่	19	5.1
		ไม่ตอบ	5	1.3
		รวม	371	100.0
3	การเป็นตัวอย่างที่ดีแก่เพื่อนมนุษย์ทั้งมุสลิม และต่างศาสนิกเป็นส่วนหนึ่งของละฮัจญ์	ใช่	359	96.8
		ไม่ใช่	12	3.2
		ไม่ตอบ	0	0
		รวม	371	100.0
4	การพูดคุย สนทนา นำเสนออิสลามกับมุสลิม ด้วยกันหรือแก่ต่างศาสนิกเป็นวิธีการละฮัจญ์ อย่างหนึ่ง	ใช่	365	98.4
		ไม่ใช่	6	1.6
		ไม่ตอบ	0	0
		รวม	371	100.0
5	การละฮัจญ์วาญิบสำหรับมุสลิมทั้งชายและ หญิงที่บรรลุนิติภาวะทุกคน	ใช่	254	68.5
		ไม่ใช่	114	30.7
		ไม่ตอบ	3	0.8
		รวม	371	100.0

ตาราง 23 แสดงจำนวนความถี่และร้อยละของสัปบุรุษประจำมัสยิด ต่อความเข้าใจเกี่ยวกับ
ความหมายและความสำคัญของการละหมาด (ต่อ)

ที่	ข้อความ	ความคิดเห็น	ความถี่	ร้อยละ
6	การห้ามปรามสิ่งไม่ดี(ศาสนบัญญัติห้าม)นั้น วาญิบสำหรับมุสลิมทุกคนตามแต่ ความสามารถ	ใช่	299	80.6
		ไม่ใช่	71	19.1
		ไม่ตอบ	1	0.3
		รวม	371	100.0
7	การที่บุคคลหนึ่งบุคคลใดไม่มีความรู้สึก รังเกียจต่อสิ่งที่ศาสนาไม่อนุมัติ แสดงว่าเขาไม่ มีอิหฺมาน	ใช่	267	72.0
		ไม่ใช่	100	27.0
		ไม่ตอบ	4	1.1
		รวม	371	100.0
8	การห้ามปรามด้วยจิตใจนั้นเป็นบุคคลที่มีอิ หฺมานที่อ่อนแอที่สุด	ใช่	258	69.5
		ไม่ใช่	109	29.4
		ไม่ตอบ	4	1.1
		รวม	371	100.0
9	การละหมาดเป็นหน้าที่ของคนกลุ่มหนึ่ง โดยเฉพาะ เช่น ผู้รู้(อุลามาย) ตับลีหม	ใช่	181	48.8
		ไม่ใช่	183	49.3
		ไม่ตอบ	6	1.9
		รวม	371	100.0
10	นบีมุฮัมมัดใช้เวลาในการละหมาดที่มักกะฮ์ 13 ปี และที่มะดีนะฮ์ 10 ปี	ใช่	338	91.1
		ไม่ใช่	29	7.8
		ไม่ตอบ	4	1.1
		รวม	371	100.0
11	การละหมาด ต้องดำเนินตลอดเวลา ทุก สถานการณ์ตามแต่ความสามารถ	ใช่	296	79.8
		ไม่ใช่	74	19.9
		ไม่ตอบ	1	0.3
		รวม	371	100.0

ตารางที่ 23 แสดงจำนวนความถี่และร้อยละของสัปปุรุชประจำมัสยิด ต่อความเข้าใจเกี่ยวกับ
ความหมายและความสำคัญของการละฮัจญ์(ต่อ)

ที่	ข้อความ	ความคิดเห็น	ความถี่	ร้อยละ
12	การละฮัจญ์จะไม่พ้นจากตัวมุสลิม เพียง เพราะเขาคาดคิดและประเมินว่าการละฮัจญ์ ของเขานั้นไม่เกิดประโยชน์ใด ๆ	ใช่	158	42.6
		ไม่ใช่	211	56.9
		ไม่ตอบ	2	0.5
		รวม	371	100.0
13	คนที่แนะนำให้กระทำความดี เขาจะได้รับผล บุญดังผู้ที่กระทำตามที่เขาสั่งใช้	ใช่	353	95.1
		ไม่ใช่	18	4.9
		ไม่ตอบ	0	0
		รวม	371	100.0
14	คำพูดของนักคดียุติในการเชิญชวนสู่ฮัจญ์ เป็นคำพูดที่ประเสริฐ	ใช่	333	89.8
		ไม่ใช่	35	9.4
		ไม่ตอบ	3	0.8
		รวม	371	100.0
15	นักละฮัจญ์จำเป็นต้องออก 3 วัน ทุก ๆ เดือน 40 วัน หรือ 4 เดือน เป็นรูปแบบที่ประเสริฐ และถูกต้องตามแนวทางของท่านนบี	ใช่	161	43.4
		ไม่ใช่	210	56.6
		ไม่ตอบ	0	0
		รวม	371	100.0
16	ผลตอบแทนของนักคดียุติ หากว่าชายคนหนึ่ง ได้รับฮัจญ์ด้วยสาเหตุจากเขาแล้ว ผลตอบแทนของย้อมดิกว่าอูฐสีแดง	ใช่	293	79.0
		ไม่ใช่	66	17.8
		ไม่ตอบ	12	3.2
		รวม	371	100.0
17	การเสาะลาฮัจญ์มาอะฮ์ย้อมมีความดีเหนือกว่า เสาะลาฮัจญ์คนเดียวถึง 27 เท่า	ใช่	352	94.9
		ไม่ใช่	18	4.9
		ไม่ตอบ	1	0.3
		รวม	371	100.0

ตารางที่ 23 แสดงจำนวนความถี่และร้อยละของสัปปุรุษประจำมัดยัด ต่อความเข้าใจเกี่ยวกับ
ความหมายและความสำคัญของการตะอวะฮฺ(ต่อ)

ที่	ข้อความ	ความคิดเห็น	ความถี่	ร้อยละ
18	เสาะลาฮฺญะมาอะฮฺที่มีสยิดนั้นเป็นแบบอย่าง ของท่านนบีมุฮัมมัดและผู้เจริญรอยตาม	ใช่	359	96.8
		ไม่ใช่	12	3.2
		ไม่ตอบ	0	0
		รวม	371	100.0
19	ผู้ที่เดินทางเพื่อมาเสาะลาฮฺญะมาอะฮฺที่มีสยิด ในสภาพที่มีวิญญาณนั้นอัลลอฮฺจะลบล้างความผิด 10 ความผิดและจะเพิ่มความดี 10 ความดี ใน แต่ละก้าว	ใช่	352	94.9
		ไม่ใช่	16	4.3
		ไม่ตอบ	3	0.8
		รวม	371	100.0

1) สัปปุรุษประจำมัดยัด ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คิดว่าการตะอวะฮฺ คือ เชิญชวนสู่
ความดีและห้ามปรามความชั่วนั้น “ใช่” คิดเป็นร้อยละ 97.6 และคิดว่า “ไม่ใช่” คิดเป็นร้อยละ 1.9
และไม่แสดงความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 0.5 ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้น
ถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับที่สูงมาก

2) สัปปุรุษประจำมัดยัดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คิดว่า “การเยี่ยมเมื่อพบปะเพื่อนมนุษย์
ทั้งมุสลิมและต่างศาสนิกเป็นส่วนหนึ่งของตะอวะฮฺ ” นั้น “ใช่” คิดเป็นร้อยละ 93.5 คิดว่า “ไม่ใช่”
คิดเป็นร้อยละ 5.1 และ ไม่แสดงความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 1.3 ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับ
ข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับที่สูงมาก

3) สัปปุรุษประจำมัดยัดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คิดว่า “การเป็นตัวอย่างที่ดีแก่เพื่อน
มนุษย์ทั้งมุสลิมและต่างศาสนิกเป็นส่วนหนึ่งของตะอวะฮฺ” นั้น “ใช่” คิดเป็นร้อยละ 96.8 และคิดว่า
“ไม่ใช่” คิดเป็นร้อยละ 3.2 ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง แสดงว่า
มีความเข้าใจในระดับที่สูงมาก

4) สัปปุรุษประจำมัดยัด ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คิดว่า “การพูดคุย สนทนา นำเสนอ
อิสลามกับมุสลิมด้วยกันหรือแก่ต่างศาสนิกเป็นวิธีการตะอวะฮฺอย่างหนึ่ง” นั้น “ใช่” คิดเป็นร้อยละ
98.4 และคิดว่า “ไม่ใช่” คิดเป็นร้อยละ 1.6 ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้น
ถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับที่สูงมาก

5) สัปบุรุษประจำมัดสยิด ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คิดว่า “การตะอวะฮฺวาญิบสำหรับมุสลิมทั้งชายและหญิงที่บรรลุนิติภาวะทุกคน ” นั้น “ใช่” คิดเป็นร้อยละ 68.5 และคิดว่า “ไม่ใช่” คิดเป็นร้อยละ 30.7 ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับที่ต่ำ

6) สัปบุรุษประจำมัดสยิด ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คิดว่า “การห้ามปรามสิ่งไม่ดี(ศาสนาบัญญัติห้าม)นั้นวาญิบสำหรับมุสลิมทุกคนตามแต่ความสามารถ ” นั้น “ใช่” คิดเป็นร้อยละ 80.6 และคิดว่า “ไม่ใช่” คิดเป็นร้อยละ 19.1 ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับที่สูง

7) สัปบุรุษประจำมัดสยิด ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คิดว่า “การที่บุคคลหนึ่งบุคคลใดไม่มีความรู้สึกรังเกียจต่อสิ่งที่ศาสนาไม่อนุมัติ แสดงว่าเขาไม่มีอิหฺมาน” นั้น “ใช่” คิดเป็นร้อยละ 72.0 และคิดว่า “ไม่ใช่” คิดเป็นร้อยละ 27.0 ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับที่ปานกลาง

8) สัปบุรุษประจำมัดสยิด ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คิดว่า “การห้ามปรามด้วยจิตใจนั้นเป็นบุคคลที่มีอิหฺมานที่อ่อนแอที่สุด ” นั้น “ใช่” คิดเป็นร้อยละ 69.5 และคิดว่า “ไม่ใช่” คิดเป็นร้อยละ 29.4 ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับต่ำ

9) สัปบุรุษประจำมัดสยิด ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คิดว่า “การตะอวะฮฺเป็นหน้าที่ของบุคคลกลุ่มหนึ่งโดยเฉพาะ เช่น ผู้รู้(อุลามาย) ตบลิฆ” นั้น “ใช่” คิดเป็นร้อยละ 48.8 และคิดว่า “ไม่ใช่” คิดเป็นร้อยละ 49.3 ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นไม่ถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับต่ำมาก

10) สัปบุรุษประจำมัดสยิด ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คิดว่า “นบีมุฮัมมัดใช้เวลาในการตะอวะฮฺที่มักกะฮฺ 13 ปี และที่มะดีนะฮฺ 10 ปี ” นั้น “ใช่” คิดเป็นร้อยละ 91.1 และคิดว่า “ไม่ใช่” คิดเป็นร้อยละ 7.8 ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับสูงมาก

11) สัปบุรุษประจำมัดสยิด ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คิดว่า “การตะอวะฮฺ ต้องดำเนินตลอดเวลา ทุกสถานการณ์ตามแต่ความสามารถ ” นั้น “ใช่” คิดเป็นร้อยละ 79.8 และคิดว่า “ไม่ใช่” คิดเป็นร้อยละ 19.9 ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับปานกลาง

12) สัปบุรุษประจำมัดสยิด ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คิดว่า “การตะอวะฮฺจะไม่พ้นจากตัวมุสลิมเพียงเพราะเขาคาดคิดและประเมินว่าการตะอวะฮฺของเขานั้นไม่เกิดประโยชน์ใดๆ ” นั้น

“ใช่” คิดเป็นร้อยละ 42.6 และคิดว่า “ไม่ใช่” คิดเป็นร้อยละ 56.9 ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับต่ำมาก

13) สัปบุรุษประจำมัดสยิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คิดว่า “คนที่แนะนำให้กระทำความดี เขาจะได้รับผลบุญดังผู้ที่กระทำตามที่เขาสั่งใช้ ” นั้น “ใช่” คิดเป็นร้อยละ 95.1 และคิดว่า “ไม่ใช่” คิดเป็นร้อยละ 4.9 ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง แสดงว่าสัปบุรุษประจำมัดสยิดมีความเข้าใจในระดับต่ำมาก

14) สัปบุรุษประจำมัดสยิด ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คิดว่า “คำพูดของนักคาลอียีในการเชิญชวนสู่อัลลอฮ์ เป็นคำพูดที่ประเสริฐ ” นั้น “ใช่” คิดเป็นร้อยละ 95.1 และคิดว่า “ไม่ใช่” คิดเป็นร้อยละ 4.9 ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับสูง

15) สัปบุรุษประจำมัดสยิด ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คิดว่า “นักอะฮ์ลอะซฮับจำเป็นต้องออก 3 วัน ทุกๆ เดือน 40 วัน หรือ 4 เดือน เป็นรูปแบบที่ประเสริฐและถูกต้องตามแนวทางของท่านนบี” นั้น “ใช่” คิดเป็นร้อยละ 43.4 และคิดว่า “ไม่ใช่” คิดเป็นร้อยละ 56.6 ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นไม่ถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับต่ำมาก

16) สัปบุรุษประจำมัดสยิด ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คิดว่า “ผลตอบแทนของนักคาลอียีหากว่าชายคนหนึ่งได้รับฮิญาซะฮ์ด้วยสาเหตุจากเขาแล้ว ผลตอบแทนของย้อมคิกว่าอูลูฮีแดง ” นั้น “ใช่” คิดเป็นร้อยละ 79.0 และคิดว่า “ไม่ใช่” คิดเป็นร้อยละ 17.8 ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับปานกลาง

17) สัปบุรุษประจำมัดสยิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คิดว่า “การเสาะลาฮุญมะอะฮ์ย้อมมีความดีเหนือกว่าเสาะลาฮุญคนเดียวถึง 27 เท่า” นั้น “ใช่” คิดเป็นร้อยละ 94.9 และคิดว่า “ไม่ใช่” คิดเป็นร้อยละ 4.9 ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นถูกต้องแสดงว่ามีความเข้าใจในระดับมากที่สุด

18) สัปบุรุษประจำมัดสยิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คิดว่า “เสาะลาฮุญมะอะฮ์ย้อมที่มัดสยิดนั้นเป็นแบบอย่างของสัปบุรุษประจำมัดสยิดคนบีมุฮัมมัดและผู้เจริญรอยตาม ” นั้น “ใช่” คิดเป็นร้อยละ 96.8 และคิดว่า “ไม่ใช่” คิดเป็นร้อยละ 3.2 ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับมากที่สุด

19) สัปบุรุษประจำมัดสยิด ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คิดว่า “ผู้ที่เดินทางเพื่อมาเสาะลาฮุญมะอะฮ์ย้อมที่มัดสยิดในสภาพที่มีภูฏอนั้นอัลลอฮ์จะลบล้างความผิด 10 ความผิดและจะเพิ่มความดี 10 ความดี ในแต่ละก้าว ” นั้น “ใช่” คิดเป็นร้อยละ 94.9 และคิดว่า “ไม่ใช่” คิดเป็นร้อยละ 4.3 ซึ่ง

ตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างมีความเข้าใจในระดับมากที่สุด

4.2.1.3 เปรียบเทียบความเข้าใจ เกี่ยวกับความหมายและความสำคัญของการคอะวะฮ์อิสลามระหว่างคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดและสัปบุรุษประจำมัสยิด

ผลการเปรียบเทียบความเข้าใจ เกี่ยวกับความหมายและความสำคัญของการคอะวะฮ์อิสลามระหว่างคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดในระดับสูงมากและสัปบุรุษประจำมัสยิดในระดับสูง ดังตารางที่ 24

ตารางที่ 24 เปรียบเทียบเกี่ยวกับความเข้าใจความหมายและความสำคัญของการคอะวะฮ์ในอิสลามระหว่างคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดและสัปบุรุษประจำมัสยิด

ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น	
		คณะกรรมการ	สัปบุรุษ
1	การคอะวะฮ์ คือ เชิญชวนสู่ความดีและห้ามปรามความชั่ว	สูงมาก	สูงมาก
2	การข่มเมื่อพบปะเพื่อนมนุษย์ทั้งมุสลิมและต่างศาสนิกเป็นส่วนหนึ่งของคอะวะฮ์	สูงมาก	สูงมาก
3	การเป็นตัวอย่างที่ดีแก่เพื่อนมนุษย์ทั้งมุสลิมและต่างศาสนิกเป็นส่วนหนึ่งของคอะวะฮ์	สูงมาก	สูงมาก
4	การพูดคุย สนทนา นำเสนออิสลามกับมุสลิมด้วยกันหรือแก่ต่างศาสนิกเป็นวิธีการคอะวะฮ์อย่างหนึ่ง	สูงมาก	สูงมาก
5	การคอะวะฮ์วาญิบสำหรับมุสลิมทั้งชายและหญิงที่บรรลุนิติภาวะทุกคน	สูงมาก	ต่ำ
6	การห้ามปรามสิ่งไม่ดี(ศาสนบัญญัติห้าม)นั้นวาญิบสำหรับมุสลิมทุกคนตามแต่ความสามารถ	สูงมาก	สูง
7	การที่บุคคลหนึ่งบุคคลใดไม่มีความรู้สึกรังเกียจต่อสิ่งที่ศาสนาไม่อนุมัติ แสดงว่าเขาไม่มีอิหม่าน	สูงมาก	ปานกลาง
8	การห้ามปรามด้วยจิตใจนั้นเป็นบุคคลที่มีอิหม่านที่อ่อนแอที่สุด	สูงมาก	ต่ำ
9	การคอะวะฮ์เป็นหน้าที่ของคนกลุ่มหนึ่งโดยเฉพาะ เช่น ผู้รู้ (อุลามอา) ดับลิหม	ต่ำมาก	ต่ำมาก

ตารางที่ 24 เปรียบเทียบเกี่ยวกับความเข้าใจความหมายและความสำคัญของการละฮะฮฺในอิสลาม
ระหว่างคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดและสัปบุรุษประจำมัสยิด(ต่อ)

ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น	
		คณะกรรมการ	สัปบุรุษ
10	นบีมุฮัมมัดใช้เวลาในการละฮะฮฺที่มักกะฮฺ 13 ปี และที่ มะดีนะฮฺ 10 ปี	สูงมาก	สูงมาก
11	การละฮะฮฺ ต้องดำเนินตลอดเวลา ทุกสถานการณ์ตามแต่ ความสามารถ	สูงมาก	ปาน กลาง
12	การละฮะฮฺจะไม่พ้นจากตัวมุสลิมเพียงเพราะเขาคาดคิด และประเมินว่าการละฮะฮฺของเขานั้นไม่เกิดประโยชน์ใด	ต่ำมาก	ต่ำมาก
13	คนที่แนะนำให้กระทำความดี เขาจะได้รับผลบุญดั่งผู้ที่ กระทำความดีที่เขาสั่งใช้	สูงมาก	สูงมาก
14	คำพูดของนักดาอีย์ในการเชิญชวนสู่อัลลอฮฺ เป็นคำพูดที่ ประเสริฐ	สูงมาก	สูง
15	นักละฮะฮฺจำเป็นต้องออก 3 วัน ทุก ๆ เดือน 40 วัน หรือ 4 เดือน เป็นรูปแบบที่ประเสริฐและถูกต้องตามแนวทางของ สัปบุรุษประจำมัสยิดคนปี	สูง	ต่ำมาก
16	ผลตอบแทนของนักดาอีย์ หากว่าชายคนหนึ่งได้รับฮิยาฮะฮฺ ด้วยสาเหตุจากเขาแล้ว ผลตอบแทนของย่อมดีกว่าอูฐสีแดง	สูงมาก	ปาน กลาง
17	การเสาะลาฮฺญะมาอะฮฺย่อมมีความดีเหนือกว่าเสาะลาฮฺคน เดียวถึง 27 เท่า	สูงมาก	สูงมาก
18	เสาะลาฮฺญะมาอะฮฺที่มัสยิดนั้นเป็นแบบอย่างของสัปบุรุษ ประจำมัสยิดคนปีมุฮัมมัดและผู้เจริญรอยตาม	สูงมาก	สูงมาก
19	ผู้ที่เดินทางเพื่อมาเสาะลาฮฺญะมาอะฮฺที่มัสยิดในสภาพที่ มีวิญญาณนั้นอัลลอฮฺจะลบล้างความผิด 10 ความผิดและจะเพิ่ม ความดี 10 ความดี ในแต่ละก้าว	สูงมาก	สูงมาก

- 1) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดและสัปบุรุษประจำมัสยิดคิดว่า “การละอวະฮ์ คือเชิญชวนสู่ความดีและห้ามปรามความชั่ว” ระดับสูงมากเหมือนกัน
- 2) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดและสัปบุรุษประจำมัสยิดคิดว่า “การเยี่ยมเมื่อพบปะเพื่อนมนุษย์ทั้งมุสลิมและต่างศาสนิกเป็นส่วนหนึ่งของละอวະฮ์” ระดับสูงมากเหมือนกัน
- 3) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดและสัปบุรุษประจำมัสยิดคิดว่า “การเป็นตัวอย่างที่ดีแก่เพื่อนมนุษย์ทั้งมุสลิมและต่างศาสนิกเป็นส่วนหนึ่งของละอวະฮ์ ” ระดับ สูงมากเหมือนกัน
- 4) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดและสัปบุรุษประจำมัสยิดคิดว่า “การพูดคุยสนทนา นำเสนออิสลามกับมุสลิมด้วยกันหรือแก่ต่างศาสนิกเป็นวิธีการละอวະฮ์อย่างหนึ่ง ” ระดับสูงมากเหมือนกัน
- 5) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดและสัปบุรุษประจำมัสยิดคิดว่า “การละอวະฮ์วาญิบสำหรับมุสลิมทั้งชายและหญิงที่บรรลุนิติภาวะทุกคน” ระดับที่แตกต่างกัน คือ สูงมากและต่ำ ตามลำดับ
- 6) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดและสัปบุรุษประจำมัสยิดคิดว่า “การห้ามปรามสิ่งไม่ดี(ศาสนบัญญัติห้าม)นั้นวาญิบสำหรับมุสลิมทุกคนตามแต่ความสามารถ ” ระดับที่แตกต่างกัน คือ สูงมากและสูง ตามลำดับ
- 7) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดและสัปบุรุษประจำมัสยิดคิดว่า “การที่บุคคลหนึ่งบุคคลใดไม่มีความรู้สึกรังเกียจต่อสิ่งที่ศาสนาไม่อนุมัติ แสดงว่าเขาไม่มีอหฺมาน ” ระดับที่แตกต่างกัน คือสูงมากและปานกลาง ตามลำดับ
- 8) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดและสัปบุรุษประจำมัสยิดคิดว่า “การห้ามปรามด้วยจิตใจนั้นเป็นบุคคลที่มีอหฺมานที่อ่อนแอที่สุด ” ระดับแตกต่างกัน คือ สูงมากและต่ำตามลำดับ
- 9) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดและสัปบุรุษประจำมัสยิดเรื่อง “การพูดคุยสนทนา นำเสนออิสลามกับมุสลิมด้วยกันหรือแก่ต่างศาสนิกเป็นวิธีการละอวະฮ์อย่างหนึ่ง ” ระดับต่ำมากเหมือนกัน
- 10) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดและสัปบุรุษประจำมัสยิดคิดว่า “นับมุฮัมมัดใช้เวลาในการละอวະฮ์ที่มีกกะฮ์ 13 ปี และที่มะดีนะฮ์ 10 ปี” ระดับสูงมากเหมือนกัน
- 11) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดและสัปบุรุษประจำมัสยิดคิดว่า “การละอวະฮ์ ต้องดำเนินตลอดเวลา ทุกสถานการณ์ตามแต่ความสามารถ ” ระดับที่แตกต่างกันคือ สูงมากและปานกลางตามลำดับ

12) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดและสัปบุรุษประจำมัสยิด ตามลำดับ “การ
 อดสูจะไม่พ้นจากตัวมุสลิม เพียงเพราะเขาคาดคิดและประเมินว่าการอดสูของเขานั้นไม่เกิด
 ประโยชน์ใดๆ” ระดับต่ำมากเหมือนกัน

13) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดและสัปบุรุษประจำมัสยิดคิดว่า “คนที่
 แนะนำให้กระทำความดี เขาจะได้รับผลบุญดังผู้ที่กระทำตามที่เขาสั่งใช้” ระดับสูงมากเหมือนกัน

14) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดและสัปบุรุษประจำมัสยิดคิดว่า “คำพูดของ
 นักดาอีย์ในการเชิญชวนสู้อัลลอฮ์ เป็นคำพูดที่ประเสริฐ” ระดับสูงเหมือนกัน

15) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดและสัปบุรุษประจำมัสยิดคิดว่า “นักอด
 สูจำเป็นต้องออก 3 วัน ทุก ๆ เดือน 40 วัน หรือ 4 เดือน เป็นรูปแบบที่ประเสริฐและถูกต้องตาม
 แนวทางของสัปบุรุษประจำมัสยิดนบี” ระดับที่แตกต่างกัน คือ สูงและต่ำมาก ตามลำดับ

16) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดและสัปบุรุษประจำมัสยิดคิดว่า
 “ผลตอบแทนของดาอีย์ หากว่าชายคนหนึ่งได้รับอียะฮ์ด้วยสาเหตุจากเขาแล้ว ผลตอบแทนของ
 ย่อมดีกว่าอูฐสีแดง” ระดับแตกต่างกัน คือ สูงมากและปานกลาง ตามลำดับ

17) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดและสัปบุรุษประจำมัสยิดคิดว่า “คำพูดของ
 นักดาอีย์ในการเชิญชวนสู้อัลลอฮ์ เป็นคำพูดที่ประเสริฐ” ระดับสูงมากเหมือนกัน

18) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดและสัปบุรุษประจำมัสยิดคิดว่า
 “เสาละฮูญะมาอะฮ์ที่มัสยิดนั้นเป็นแบบอย่างของสัปบุรุษประจำมัสยิดนบีมุฮัมมัดและผู้เจริญรอย
 ตาม” ระดับสูงมากเหมือนกัน

19) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดและสัปบุรุษประจำมัสยิดคิดว่า “ผู้ที่
 เดินทางเพื่อมาเสาละฮูญะมาอะฮ์ที่มัสยิดในสภาพที่มีธุญ์นั้นอัลลอฮ์จะลบล้างความผิด 10
 ความผิดและจะเพิ่มความดี 10 ความดี ในแต่ละก้าว” ระดับสูงมากเหมือนกัน

4.2.2 เพื่อศึกษาความหมายและความสำคัญของการเสาะลาฮูญมาอะฮฺในอิสลาม

4.2.2.1 ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายและความสำคัญของการเสาะลาฮูญมาอะฮฺในอิสลามของคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด ดังตารางที่ 25

ตารางที่ 25 แสดงจำนวนความถี่ของคณะกรรมการประจำมัสยิด ต่อความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายและความสำคัญของการเสาะลาฮูญมาอะฮฺ

ที่	ข้อความ	ความคิดเห็น/ความถี่	
		ใช่	ไม่ใช่
1	เสาะลาฮฺ หมายถึง การคุอาฮฺและขอลูแก่โทษ	18	0
2	เสาะลาฮฺ หมายถึง คำพูดและการกระทำโดยเริ่มด้วยการตักบิร(تكبير) (الإحرام) และสิ้นสุดด้วยสลาม ตามชะรัต(เงื่อนไข)ที่กำหนดไว้	18	0
3	เสาะลาฮฺโดยการเพิ่มรুক่น เช่น 2 รุกอฺ ใน 1 รอกอต แสดงว่าเสาะลาฮฺนั้นใช้ไม่ได้	2	16
4	เสาะลาฮฺจำเป็นต้องปฏิบัติตามแบบฉบับจากท่านนบีอย่างเคร่งครัด	18	0
5	เสาะลาฮฺเป็นอิบาอะฮฺที่ได้มีฟิรฎูตั้งแต่มีมนุษย์คนแรก(นบีอะดัม عليه السلام)	8	10
6	อุมมะฮฺของนบีมุฮัมมัดนั้น ได้ฟิรฎูเสาะลาฮฺในคืนอิสรอฺและ เมียะรอจ	12	6
7	เสาะลาฮฺเป็นสิ่งแรกจากบรรดาอิบาอะฮฺที่อัลลอฮฺ ได้บังคับใช้โดยพระองค์ได้โต้ตอบกับเราะซูล(นบีมุฮัมมัด)ของพระองค์โดยปราศจากสื่อใด ๆ ในคืนอัลเมียะรอจ	18	0
8	เสาะลาฮฺฟิรฎู 5 เวลา มีผลบุญเทียบเท่าเสาะลาฮฺฟิรฎู 50 เวลา	17	1
9	เสาะลาฮฺเป็นเสาหลักของศาสนา ดังนั้นการทอดทิ้งการเสาะลาฮฺจึงเป็นการสั่นคลอนหรือทำลายรากฐานของศาสนาอิสลาม	18	0
10	เสาะลาฮฺเป็นสิ่งสุดท้ายที่จะหลุดไปจากศาสนา หากว่าเสาะลาฮฺได้สูญสลายไป ศาสนาก็จะสลายไปทั้งหมด	18	0
11	เสาะลาฮฺเป็น สิ่งสุดท้ายที่ท่านเราะซูล ﷺ ได้สั่งเสียแก่อุมมะฮฺ (ประชาชาติ)ของท่าน ขณะที่ท่านใกล้จะสิ้นชีวิต	18	0

ตารางที่ 25 แสดงจำนวนความถี่ของคณะกรรมการประจำมัสยิด ต่อความเข้าใจเกี่ยวกับ
ความหมายและความสำคัญของการเสาะลาฮูมะอะฮฺ(ต่อ)

ที่	ข้อความ	ความคิดเห็น/ ความถี่	
		ใช่	ไม่ใช่
12	เสาะลาฮูเป็นอิบาดะฮฺแรกที่อัลลอฮฺจะทรงตรวจสอบเมื่อมนุษย์ทุกคนได้ฟื้นคืนชีพขึ้นอีกครั้งหนึ่งหลังความตายเพื่อรับการไต่สวนการกระทำของเขาต่อหน้าอัลลอฮฺ	18	0
13	การเสาะลาฮูเป็นการฝังแน่นในจิตใจของมนุษย์ว่า ไม่มีผู้ที่จะให้ความช่วยเหลือและให้ความสุขที่แท้จริงนอกจากอัลลอฮฺเท่านั้น	18	0
14	มนุษย์จะใช้เวลาเสาะลาฮูเป็นช่วงเวลาแห่งการสำนึกผิด จากความผิดต่าง ๆ ที่เขาได้ก่อขึ้นเนื่องจากในช่วงวันหนึ่งกับคืนหนึ่งนั้น มนุษย์ต้องเผชิญกับบาปและความผิดต่าง ๆ มากมาย	8	10
15	เสาะลาฮูเป็นการยืนยันความศรัทธาในอัลลอฮฺผู้เอกราชออกมาให้เป็นประจักษ์ หลังจากการประกาศตนเป็นมุสลิม	15	3
16	เสาะลาฮูเป็นการแสดงความกตัญญูต่ออัลลอฮฺผู้ทรงประทานชีวิตร่างกาย สติปัญญา และปัจจัยยังชีพต่าง ๆ ที่จำเป็นแก่มนุษย์	17	1
17	เสาะลาฮูในอิสลามมีสองประเภท คือ ฟิรฎูและสุนัต	18	0
18	เสาะลาฮูฟิรฎูมี 5 เวลา คือ ซุบฮฺ ซุฮริ อัสนี มัรริบและอิซาอฺ	18	0
19	เสาะลาฮูตารอเวียะ วิติร เป็นส่วนหนึ่งของเสาะลาฮูสุนนะฮฺ	18	0
20	เสาะลาฮูสุนัต หมายถึง เสาะลาฮูที่มุสลิมทำด้วยความบริสุทธิ์ เต็มใจ ไม่ว่าจะเสาะลาฮูในเวลากลางคืนหรือกลางวัน โดยไม่มีการบังคับให้กระทำ ผู้ใดที่ทำจะได้รับผลบุญและผู้ใดที่ละทิ้งก็ไม่มีผลผิดหรือบาป	18	0
21	เสาะลาฮูมะอะฮฺ คือ เสาะลาฮูตั้งแต่สองคนขึ้นไปโดยต้องมีอิหม่าม 1 คน และต้องมีมะอุมอย่างน้อยหนึ่งคน	18	0
22	มะอุมจำเป็นต้องปฏิบัติตามอิหม่ามครบใดที่การกระทำของอิหม่ามนั้นยังไม่ทำให้เสาะลาฮูนั้นเสีย	18	0
23	มะอุมที่ไม่ปฏิบัติตามอิหม่ามการเสาะลาฮูของเขานั้นใช่ไม่ได้	18	0

ตารางที่ 25 แสดงจำนวนความถี่ของคณะกรรมการประจำมัสยิด ต่อความเข้าใจเกี่ยวกับ
ความหมายและความสำคัญของการเสาะลาฮูญะมาอะฮ์(ต่อ)

ที่	ข้อความ	ความคิดเห็น/ ความถี่	
		ใช่	ไม่ใช่
24	เสาะลาฮูญะมาอะฮ์ที่มัสยิดนั้นวาญิบสำหรับมุสลิมิน(ผู้ชาย)ที่ บรรลุนิติภาวะ	18	0
25	เสาะลาฮูญะมาอะฮ์นั้นเป็นฟัรฎูกิฟายะฮ์	15	3
26	บุคคลที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องเสาะลาฮูญะมาอะฮ์ที่มัสยิด คือ ฝน ตกหนักและไม่มีความปลอดภัย	17	1
27	บุคคลที่ได้ยินเสียงอะซาน โดยเขาไม่ไปเสาะลาฮูญะมาอะฮ์ที่มัสยิด สำหรับเขาไม่มีเสาะลาฮ์ใด	1	17
28	ท่านนบีไม่เคยละทิ้งการเสาะลาฮ์ฟัรฎูในรูปแบบญะมาอะฮ์ที่มัสยิด	18	0
29	สมัยของท่านเราะสูลและเสาะหาบะฮ์ ทุกคนเสาะลาฮูญะมาอะฮ์ที่ มัสยิดยกเว้นบรรดาชาวมุนาฟิกิน	18	0
30	เสาะลาฮูญะมาอะฮ์ที่หนักสำหรับบรรดาชาวมุนาฟิกิน คือ อัศร และศุบฮ์	18	0
31	เสาะลาฮูญะมาอะฮ์สามารถสร้างความเป็นพี่น้องในอิสลามได้	18	0
32	เสาะลาฮูญะมาอะฮ์ที่มัสยิดสามารถบ่งชี้ถึงความเข้มแข็งของชุมชน ได้	18	0
33	สังคมได้ที่ประชาชนส่วนใหญ่เสาะลาฮูญะมาอะฮ์สังคมนั้นมีความ เข้าใจในหลักการอิสลามเป็นอย่างดี	17	1
34	มัสยิดที่หมู่บ้านของท่านจะมีผู้เสาะลาฮูญะมาอะฮ์ส่วนใหญ่เป็น ผู้สูงอายุ	18	0

1) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีความคิดเห็นตรงกันว่า “เสาะลาฮฺ หมายถึง การดูแลและขอลูแก่โทษ(ตาม หลักภาษา)” นั้น “ใช่” ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับสูงมาก

2) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีความคิดเห็นตรงกันว่า “เสาะลาฮฺ หมายถึง คำพูดและการกระทำโดยเริ่มด้วยการตักบิร(تكبيرة الإحرام) และสิ้นสุดด้วยสลาม ตามชะรัต(เงื่อนไข)ที่กำหนดไว้ ” นั้น “ใช่” ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับสูงมาก

3) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คิดว่า “เสาะลาฮฺ โดยการเพิ่มรูกอน เช่น 2 รูกอน ใน 1 รอกอต แสดงว่าเสาะลาฮฺนั้นใช้ไม่ได้ ” นั้น “ใช่” น้อยที่สุด ความถี่ 2 และ คิดว่า “ไม่ใช่” มากที่สุด ความถี่ 16 ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับต่ำมาก

4) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีความคิดเห็นตรงกันว่า “เสาะลาฮฺจำเป็นต้องปฏิบัติตามแบบฉบับจากสัปบุรุษประจำมัสยิดนบีอย่างเคร่งครัด ” นั้น “ใช่” ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างมีความเข้าใจในระดับมากที่สุด

5) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คิดว่า “เสาะลาฮฺเป็นอิบาดะฮฺที่ได้มีฟรฎูตั้งแต่มุฮัมมัดคนแรก(นบีอะดัมﷺ)” นั้น “ใช่” ความถี่ 8 และคิดว่า “ไม่ใช่” ความถี่ 10 ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับต่ำมาก

6) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คิดว่า “อุมมะฮฺของนบีมุฮัมมัดนั้นได้ฟรฎูเสาะลาฮฺในคืนอิสรอฺและเม็ยะรอก ” นั้น “ใช่” ความถี่ 12 และคิดว่า “ไม่ใช่” ความถี่ 6 ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับต่ำ

7) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีความคิดเห็นตรงกันทั้งหมดว่า “เสาะลาฮฺเป็นสิ่งแรกจากบรรดาอิบาดะฮฺที่อัลลอฮฺ ได้บังคับใช้โดยพระองค์ได้ได้ตอบกับเราะสุล(นบีมุฮัมมัด)ของพระองค์โดยปราศจากสื่อใดๆ ในคืนอัลเม็ยะรอก ” นั้น “ใช่” ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับมากที่สุด

8) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คิดว่า “เสาะลาฮฺฟรฎู 5 เวลา มีผลบุญเทียบเท่าเสาะลาฮฺฟรฎู 50 เวลา” นั้น “ใช่” ความถี่ 17 และคิดว่า “ไม่ใช่” ความถี่ 1 ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับสูงมาก

9) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีความคิดเห็นตรงกันทั้งหมดว่า “เศาะลาฮฺเป็นเสาหลักของศาสนา ดังนั้นการทอดทิ้งการเศาะลาฮฺจึงเป็นการสั่นคลอนหรือทำลายรากฐานของศาสนาอิสลาม” นั้น “ใช่” ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้น ถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับมากที่สุด

10) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีความคิดเห็นตรงกันทั้งหมดว่า “เศาะลาฮฺเป็นสิ่งสุดท้ายที่จะหลุดไปจากศาสนา หากว่าเศาะลาฮฺได้สูญสลายไป ศาสนาก็จะสลายไปทั้งหมด” นั้น “ใช่” ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้น ถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับมากที่สุด

11) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีความคิดเห็นตรงกันทั้งหมดว่า “เศาะลาฮฺเป็นสิ่งสุดท้ายที่สัปบุรุษประจำมัสยิดเราะฮูล ได้ตั้งเสียแก่อุมมะฮฺของสัปบุรุษประจำมัสยิด ขณะที่สัปบุรุษประจำมัสยิดใกล้จะสิ้นชีวิต” นั้น “ใช่” ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้น ถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับสูงมาก

12) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีความคิดเห็นตรงกันทั้งหมดว่า “เศาะลาฮฺเป็นอิบาอะฮฺแรกที้อัลลอฮฺจะทรงตรวจสอบเมื่อมนุษย์ทุกคนได้ฟื้นคืนชีพขึ้นอีกครั้งหนึ่งหลังความตายเพื่อรับการไต่สวนการกระทำของเขาต่อหน้าอัลลอฮฺ ” นั้น “ใช่” ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้น ถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับสูงมาก

13) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีความคิดเห็นตรงกันทั้งหมดว่า “การเศาะลาฮฺเป็นการฝังแน่นในจิตใจของมนุษย์ว่าไม่มีผู้ที่จะให้ความช่วยเหลือและให้ความสุขที่แท้จริงนอกจากอัลลอฮฺเท่านั้น” นั้น “ใช่” ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้น ถูกต้อง แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างมีความเข้าใจในระดับสูงมาก

14) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คิดว่า “มนุษย์จะใช้เวลาเศาะลาฮฺเป็นช่วงเวลาแห่งการสำนึกผิดจากความผิดต่างๆ ที่เขาได้ก่อขึ้นเนื่องจากในช่วงวันหนึ่งกับคืนหนึ่งนั้น มนุษย์ต้องเผชิญกับบาปและความผิดต่างๆ มากมาย ” นั้น “ใช่” ความถี่ 8 และคิดว่า “ไม่ใช่” ความถี่ 10 ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้น ถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับต่ำมาก

15) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คิดว่า “เศาะลาฮฺเป็นการยืนยันความศรัทธาในอัลลอฮฺ ออกมาให้เป็นประจำ หลังจากการประกาศตนเป็นมุสลิม ” นั้น “ใช่” ความถี่ 15 และคิดว่า “ไม่ใช่” ความถี่ 3 ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้น ถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับสูง

16) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คิดว่า “เสาะลาฮ์เป็นการแสดงความกตัญญูต่ออัลลอฮ์ ﷻ ผู้ทรงประทานชีวิตร่างกาย สติปัญญาและปัจจัยยังชีพต่าง ๆ ที่จำเป็นแก่มนุษย์” นั้น “ใช่” ความถี่ 17 และคิดว่า “ไม่ใช่” ความถี่ 1 ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับสูงมาก

17) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีความคิดเห็นตรงกันทั้งหมดว่า “เสาะลาฮ์ในอิสลามมีสองประเภท คือ ฟิรฎูและสุนัต ” นั้น “ใช่” ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับสูงมาก

18) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีความคิดเห็นตรงกันทั้งหมดว่า “เสาะลาฮ์ฟิรฎูมี 5 เวลา คือ ซุบฮฺ ซุฮฺริ อัสรี มัฆริบและอิชาอ ” นั้น “ใช่” ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างมีความเข้าใจในระดับสูงมาก

19) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีความคิดเห็นตรงกันทั้งหมดว่า “เสาะลาฮ์ตะรอเวียะ วิคิร เป็นส่วนหนึ่งของเสาะลาฮ์สุนนะฮฺ ” นั้น “ใช่” ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับสูงมาก

20) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีความคิดเห็นตรงกันทั้งหมดว่า “เสาะลาฮ์สุนัต หมายถึง เสาะลาฮ์ที่มุสลิมทำความบริสุทธิ์ เต็มใจ ไม่ว่าจะเป็นเสาะลาฮ์ในเวลากลางคืนหรือกลางวัน โดยไม่มีการบังคับให้กระทำ ผู้ใดที่ทําจะ ได้รับผลบุญและผู้ใดที่ละทิ้งก็ ไม่มีความผิดหรือบาป ” นั้น “ใช่” ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับสูงมาก

21) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีความคิดเห็นตรงกันทั้งหมดว่า “เสาะลาฮ์ญะมาอะฮฺ คือ เสาะลาฮ์ตั้งแต่สองคนขึ้นไปโดยต้องมีอิหม่าม 1 คน และต้องมีสัปบุรุษประจำมัสยิดอย่างน้อยหนึ่งคน ” นั้น “ใช่” ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับสูงมาก

22) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีความคิดเห็นตรงกันทั้งหมดว่า “สัปบุรุษประจำมัสยิดจำเป็นต้องปฏิบัติตามอิหม่ามตราบใดที่การกระทำของอิหม่ามนั้นยังไม่ทำให้เสาะลาฮ์นั้นเสีย ” นั้น “ใช่” ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับสูงมาก

23) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีความคิดเห็นตรงกันทั้งหมดว่า “สัปบุรุษประจำมัสยิดที่ไม่ปฏิบัติตามอิหม่ามการเสาะลาฮ์ของเขานั้นใช่ไม่ได้ ” นั้น “ใช่” ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับสูงมาก

24) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีความคิดเห็นตรงกันว่า “เสาะลาฮูญะมาอะฮ์ที่มีสยิดนั้นวาญิบสำหรับมุสลิมิน(ผู้ชาย)ที่บรรลุนิติภาวะ ” นั้น “ใช่” ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับสูงมาก

25) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คิดว่า “เสาะลาฮูญะมาอะฮ์นั้นเป็นฟิรฎุกิฟายะฮ์” นั้น “ใช่” ความถี่ 15 และคิดว่า “ไม่ใช่” ความถี่ 3 ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับสูง

26) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คิดว่า “บุคคลที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องเสาะลาฮูญะมาอะฮ์ที่มีสยิด คือ ฝนตกหนักและไม่มีความปลอดภัย ” นั้น “ใช่” ความถี่ 17 และคิดว่า “ไม่ใช่” ความถี่ 1 ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง ตามทัศนะของอิหม่ามชาฟีอีห์ แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับสูงมาก

27) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คิดว่า “บุคคลที่ได้ยินเสียงอะซานโดยเขาไม่ไปเสาะลาฮูญะมาอะฮ์ที่มีสยิดสำหรับเขาไม่มีเสาะลาฮูไค ” นั้น “ใช่” ความถี่ 1 และคิดว่า “ไม่ใช่” ความถี่ 17 ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นถูกต้องตามความหมายของตัวบทหะดีษ แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับต่ำมาก

28) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีความคิดเห็นตรงกันทั้งหมดว่า “สัปบุรุษประจำมัสยิดนับไม่เคยละทิ้งการเสาะลาฮูฟิรฎูในรูปแบบญะมาอะฮ์ที่มีสยิด ” นั้น “ใช่” ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับสูงมาก

29) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีความคิดเห็นตรงกันทั้งหมดว่า “สมัยของสัปบุรุษประจำมัสยิดเราะฮูลและเสาะหาบะฮ์ ทุกคนเสาะลาฮูญะมาอะฮ์ที่มีสยิดยกเว้นบรรดาชาวมุญาฟีกิน ” นั้น “ใช่” ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับสูงมาก

30) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีความคิดเห็นตรงกันทั้งหมดว่า “เสาะลาฮูญะมาอะฮ์ที่หนักสำหรับบรรดาชาวมุญาฟีกิน คือ อัศรและศุบหุ” นั้น “ใช่” ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับสูงมาก

31) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีความคิดเห็นตรงกันทั้งหมดว่า “เสาะลาฮูญะมาอะฮ์สามารถสร้างความเป็นพี่น้องในอิสลามได้ ” นั้น “ใช่” ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับสูงมาก

32) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีความคิดเห็นตรงกันทั้งหมดว่า “เสาะลาฮูญะมาอะฮ์ที่มัสยิดสามารถบ่งชี้ถึงความเข้มแข็งของชุมชนได้” นั้น “ใช่” ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับสูงมาก

33) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คิดว่า “สังคมใดที่สัปบุรุษประจำมัสยิดส่วนใหญ่เสาะลาฮูญะมาอะฮ์สังคมนั้นมีความเข้าใจในหลักการอิสลามเป็นอย่างดี” นั้น “ใช่” ความถี่ 1 และคิดว่า “ไม่ใช่” ความถี่ 1 ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับสูงมาก

34) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีความคิดเห็นตรงกันทั้งหมดว่า “มัสยิดที่หมู่บ้านของสัปบุรุษประจำมัสยิดจะมีผู้เสาะลาฮูญะมาอะฮ์ส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ” นั้น “ใช่”

4.2.2.2 ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายและความสำคัญของการเสาะลาฮูญะมาอะฮ์ในอิสลามของสัปบุรุษประจำมัสยิด ดังตารางที่ 26

ตารางที่ 26 แสดงจำนวนความถี่และร้อยละของสัปบุรุษประจำมัสยิด ต่อความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายและความสำคัญของการเสาะลาฮูญะมาอะฮ์ในอิสลาม

ที่	ข้อความ	ความคิดเห็น	ความถี่	ร้อยละ
1	เสาะลาฮู หมายถึง การคุอาอ์และขอลูแก่โทษ	ใช่	331	89.2
		ไม่ใช่	28	7.5
		ไม่ตอบ	12	3.2
		รวม	371	100.0
2	เสาะลาฮู หมายถึง คำพูดและการกระทำโดยเริ่มด้วยการตักบีร์(تكبيرة الإحرام) และสิ้นสุดด้วย	ใช่	357	96.2
		ไม่ใช่	13	3.5
		ไม่ตอบ	1	0.3
		รวม	371	100.0
3	สลาม ตามชะรีต(เงื่อนไข)ที่กำหนดไว้เสาะลาฮูโดยการเพิ่มรูกัน เช่น 2 รูกอ์ ใน 1 รอกอ์ต แสดงว่าเสาะลาฮูนั้นใช้ไม่ได้	ใช่	275	74.1
		ไม่ใช่	87	23.5
		ไม่ตอบ	9	2.4
		รวม	371	100.0

ตารางที่ 26 แสดงจำนวนความถี่และร้อยละของสัปปุรุชประจำมัสยิด ต่อความเข้าใจเกี่ยวกับ
ความหมายและความสำคัญของการเสาะลาฮูญะมาอะฮฺในอิสลาม(ต่อ)

ที่	ข้อความ	ความคิดเห็น	ความถี่	ร้อยละ
4	เสาะลาฮูจำเป็นต้องปฏิบัติตามแบบฉบับจาก ท่านนบีอย่างเคร่งครัด	ใช่	356	96.0
		ไม่ใช่	15	4.0
		ไม่ตอบ	0	0
		รวม	371	100.0
5	เสาะลาฮูเป็นอิบาอะฮฺที่ได้มีฟิรฎูตั้งแต่มุฮัมมัด คนแรก(นบีอะคัม ^ﷺ)	ใช่	272	73.3
		ไม่ใช่	85	22.9
		ไม่ตอบ	14	3.8
		รวม	371	100.0
6	อุมมะฮฺของนบีมุฮัมมัดนั้นได้ฟิรฎูเสาะลาฮูใน คีนอิสรอฮฺและ เมียะรอฮฺ	ใช่	348	93.8
		ไม่ใช่	22	5.9
		ไม่ตอบ	1	0.3
		รวม	371	100.0
7	เสาะลาฮูเป็นสิ่งแรกจากบรรดาอิบาอะฮฺ ที่อัลลอฮฺ ได้บังคับใช้โดยพระองค์ได้โต้ตอบ กับเราะฮฺสูล(นบีมุฮัมมัด)ของพระองค์โดย ปราศจากสื่อใด ๆ ในคีนอัลเมียะรอฮฺ	ใช่	355	95.7
		ไม่ใช่	15	4.0
		ไม่ตอบ	1	0.3
		รวม	371	100.0
8	เสาะลาฮูฟิรฎู 5 เวลา มีผลบุญเทียบเท่าเสาะ ลาฮูฟิรฎู 50 เวลา	ใช่	341	91.9
		ไม่ใช่	18	4.9
		ไม่ตอบ	12	3.2
		รวม	371	100.0
9	เสาะลาฮูเป็นเสาหลักของศาสนา ดังนั้นการ ทอดทิ้งการเสาะลาฮูจึงเป็นการสั้นคลองหรือ ทำลายรากฐานของศาสนาอิสลาม	ใช่	364	98.1
		ไม่ใช่	7	1.9
		ไม่ตอบ	0	0
		รวม	371	100.0

ตารางที่ 26 แสดงจำนวนความถี่และร้อยละของสัปปุรุชประจําสมัยตํอความเข้าใจเกี่ยวกับ
ความหมายและความสําคัญของการเสาะลาฮุญมาอะฮุในอิสลาม(ตํอ)

ที่	ข้อความ	ความคิดเห็น	ความถี่	ร้อยละ
10	เสาะลาฮุเป็นสิ่งสุดท้ายที่จะหลุดไปจากศาสนา หากว่าเสาะลาฮุได้สูญสลายไป ศาสนาก็จะ สลายไปทั้งหมด	ใช่	335	90.3
		ไม่ใช่	33	8.9
		ไม่ตอบ	3	0.8
		รวม	371	100.0
11	เสาะลาฮุเป็นสิ่งสุดท้ายที่ท่านเราะฮูล <small>ﷺ</small> ได้สั่ง เสียแก่อุมมะฮุ(ประชาชาติ)ของท่าน ขณะที่ ท่านใกล้จะสิ้นชีวิต	ใช่	326	87.9
		ไม่ใช่	41	11.1
		ไม่ตอบ	4	1.1
		รวม	371	100.0
12	เสาะลาฮุเป็นอิบาอะฮุแรกที่อัลลอฮุจะทรง ตรวจสอบเมื่อมนุษย์ทุกคนได้ฟื้นคืนชีพขึ้นอีก ครั้งหนึ่งหลังความตายเพื่อรับการไต่สวนการ กระทำของเขาต่อหน้าอัลลอฮุ	ใช่	361	97.3
		ไม่ใช่	10	2.7
		ไม่ตอบ	0	0
		รวม	371	100.0
13	การเสาะลาฮุเป็นการฝังแน่นในจิตใจของ มนุษย์ว่าไม่มีผู้ที่จะให้ความช่วยเหลือและให้ ความสุขที่แท้จริงนอกจากอัลลอฮุเท่านั้น	ใช่	356	96.0
		ไม่ใช่	12	3.2
		ไม่ตอบ	3	0.8
		รวม	371	100.0
14	มนุษย์จะใช้เวลาเสาะลาฮุเป็นช่วงเวลาแห่งการ สำนึกผิด จากความผิดต่าง ๆ ที่เขาได้ก่อขึ้น เนื่องจากในช่วงวันหนึ่งกับคืนหนึ่งนั้น มนุษย์ ต้องเผชิญกับบาปและความผิดต่าง ๆ มากมาย	ใช่	309	83.3
		ไม่ใช่	61	16.4
		ไม่ตอบ	1	0.3
		รวม	371	100.0
15	เสาะลาฮุเป็นการยืนยันความศรัทธาในอัลลอฮุ <small>ﷻ</small> ออกมาให้เป็นประจักษ์ หลังจากการ ประกาศตนเป็นมุสลิม	ใช่	342	92.2
		ไม่ใช่	19	5.1
		ไม่ตอบ	10	2.7
		รวม	371	100.0

ตารางที่ 26 แสดงจำนวนความถี่และร้อยละของสัปปุรุชประจำมัสยิด ต่อความเข้าใจเกี่ยวกับ
ความหมายและความสำคัญของการเสาะลาฮุญมาอะฮฺในอิสลาม(ต่อ)

ที่	ข้อความ	ความคิดเห็น	ความถี่	ร้อยละ
16	เสาะลาฮุเป็นการแสดงความกตัญญูต่ออัลลอฮฺ และผู้ทรงประทานชีวิตร่างกาย สติปัญญา และ ปัจจัยยังชีพต่าง ๆ ที่จำเป็นแก่มนุษย์	ใช่	360	97.0
		ไม่ใช่	11	3.0
		ไม่ตอบ	0	0
		รวม	371	100.0
17	เสาะลาฮฺในอิสลามมีสองประเภท คือ ฟิรฎุและ สุนัต	ใช่	364	98.1
		ไม่ใช่	3	0.8
		ไม่ตอบ	4	1.1
		รวม	371	100.0
18	เสาะลาฮฺฟิรฎุมี 5 เวลา คือ ซุบฮฺ ซุฮฺริ อัศรี มัจ รีบและอิซาอฺ	ใช่	367	98.9
		ไม่ใช่	3	0.8
		ไม่ตอบ	1	0.3
		รวม	371	100.0
19	เสาะลาฮฺตารอเวียะ วิติร เป็นส่วนหนึ่งของ เสาะลาฮฺสุนนะฮฺ	ใช่	361	97.3
		ไม่ใช่	7	1.9
		ไม่ตอบ	3	0.8
		รวม	371	100.0
20	เสาะลาฮฺสุนัต หมายถึง เสาะลาฮฺที่มุสลิมทำ ด้วยความบริสุทธิ์ เต็มใจ ไม่ว่าจะเป็นเสาะลาฮฺ ในเวลากลางคืนหรือกลางวัน โดยไม่มีการ บังคับให้กระทำ ผู้ใดที่ทำจะได้รับผลบุญและ ผู้ใดที่ละทิ้งก็ไม่มีความผิดหรือบาป	ใช่	349	94.1
		ไม่ใช่	22	5.9
		ไม่ตอบ	0	0
		รวม	371	100.0
21	เสาะลาฮฺญะมาอะฮฺ คือ เสาะลาฮฺตั้งแต่สองคน ขึ้นไปโดยต้องมีอิมาม 1 คน และต้องมี มะอุมูมอย่างน้อยหนึ่งคน	ใช่	332	89.5
		ไม่ใช่	38	10.2
		ไม่ตอบ	1	0.3
		รวม	371	100.0

ตารางที่ 26 แสดงจำนวนความถี่และร้อยละของสัปปุรุชประจำมัสยิด ต่อความเข้าใจเกี่ยวกับ
ความหมายและความสำคัญของการเสาะลาฮูญะมาอะฮ์ในอิสลาม(ต่อ)

ที่	ข้อความ	ความคิดเห็น	ความถี่	ร้อยละ
22	มะอุมุมจำเป็นต้องปฏิบัติตามอิหม่ามตราบไค ที่การกระทำของอิหม่ามนั้นยังไม่ทำให้เสาะ ลาฮูญนั้นเสีย	ใช่	352	94.9
		ไม่ใช่	15	4.0
		ไม่ตอบ	4	1.1
		รวม	371	100.0
23	มะอุมุมที่ไม่ปฏิบัติตามอิหม่ามการเสาะลาฮู ของเขานั้นใช่ไม่ได้	ใช่	297	80.1
		ไม่ใช่	74	19.9
		ไม่ตอบ	0	0
		รวม	371	100.0
24	เสาะลาฮูญะมาอะฮ์ที่มีสยิดนั้นวาญิบสำหรับ มุสลิมิน(ผู้ชาย)ที่บรรลุนิติภาวะ	ใช่	286	77.1
		ไม่ใช่	84	22.6
		ไม่ตอบ	1	0.3
		รวม	371	100.0
25	เสาะลาฮูญะมาอะฮ์นั้นเป็นฟิรฎุกิฟายะฮ์	ใช่	311	83.8
		ไม่ใช่	56	15.1
		ไม่ตอบ	4	1.1
		รวม	371	100.0
26	บุคคลที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องเสาะลาฮู ญะมาอะฮ์ที่มีสยิด คือ ฝนตกหนักและไม่มี ความปลอดภัย	ใช่	306	82.5
		ไม่ใช่	64	17.3
		ไม่ตอบ	1	0.3
		รวม	371	100.0
27	บุคคลที่ได้ยินเสียงอะซาน โดยเขาไม่ไป เสาะลาฮูญะมาอะฮ์ที่มีสยิดสำหรับเขาไม่มี เสาะลาฮูใด	ใช่	217	58.5
		ไม่ใช่	154	41.5
		ไม่ตอบ	0	0
		รวม	371	100.0

ตารางที่ 26 แสดงจำนวนความถี่และร้อยละของสัปปุรุชประจำมัสยิด ต่อความเข้าใจเกี่ยวกับ
ความหมายและความสำคัญของการเสาะลาฮูญะมาอะฮ์ในอิสลาม(ต่อ)

ที่	ข้อความ	ความคิดเห็น	ความถี่	ร้อยละ
28	ท่านนบีไม่เคยละทิ้งการเสาะลาฮูฟิรฎูใน รูปแบบญะมาอะฮ์ที่มีสยิด	ใช่	349	94.1
		ไม่ใช่	19	5.1
		ไม่ตอบ	3	0.8
		รวม	371	100.0
29	สมัยของท่านเราะฮ์สูลและเสาะหาบะฮ์ ทุกคน เสาะลาฮูญะมาอะฮ์ที่มีสยิดยกเว้นบรรดาชาว มุนาฟิเก็น	ใช่	338	91.1
		ไม่ใช่	30	8.1
		ไม่ตอบ	3	0.8
		รวม	371	100.0
30	เสาะลาฮูญะมาอะฮ์ที่หนักสำหรับบรรดาชาว มุนาฟิเก็น คือ อัศรและศุบฮ์	ใช่	324	87.3
		ไม่ใช่	46	12.4
		ไม่ตอบ	1	0.3
		รวม	371	100.0
31	เสาะลาฮูญะมาอะฮ์สามารถสร้างความเป็นพี่ น้องในอิสลามได้	ใช่	360	97.0
		ไม่ใช่	10	2.7
		ไม่ตอบ	1	0.3
		รวม	371	100.0
32	เสาะลาฮูญะมาอะฮ์ที่มีสยิดสามารถบ่งชี้ถึง ความเข้มแข็งของชุมชนได้	ใช่	362	97.6
		ไม่ใช่	9	2.4
		ไม่ตอบ	0	0
		รวม	371	100.0
33	สังคมได้ที่ประชาชนส่วนใหญ่เสาะลาฮู ญะมาอะฮ์สังคมนั้นมีความเข้าใจในหลักการ อิสลามเป็นอย่างดี	ใช่	358	96.5
		ไม่ใช่	12	3.2
		ไม่ตอบ	1	0.3
		รวม	371	100.0

ตารางที่ 26 แสดงจำนวนความถี่และร้อยละของสัปปุรุษประจำมัสยิด ต่อความเข้าใจเกี่ยวกับ
ความหมายและความสำคัญของการเสาะลาฮูมะอะฮฺในอิสลาม(ต่อ)

ที่	ข้อความ	ความคิดเห็น	ความถี่	ร้อยละ
34	มัสยิดที่หมู่บ้านของท่านจะมีผู้เสาะลาฮู ญะมาอะฮฺส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ	ใช่	278	74.9
		ไม่ใช่	93	25.1
		ไม่ตอบ	0	0
		รวม	371	100.0

1) สัปปุรุษที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คิดว่า “เสาะลาฮู หมายถึง การดูแลและขอลูกแก่
โทษ(ตามหลักภาษา)” นั้น “ใช่” คิดเป็นร้อยละ 89.2 และคิดว่า “ไม่ใช่” คิดเป็นร้อยละ 7.5 ซึ่งตาม
แนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับสูง

2) สัปปุรุษที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คิดว่า “เสาะลาฮู หมายถึง คำพูดและการกระทำ
โดยเริ่มด้วยการตักบิร(تكبير الإحرام) และสิ้นสุดด้วยสลาม ตามชะรีต(เงื่อนไข)ที่กำหนดไว้” นั้น
“ใช่” คิดเป็นร้อยละ 96.2 และคิดว่า “ไม่ใช่” คิดเป็นร้อยละ 3.5 ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับ
ข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับสูงมาก

3) สัปปุรุษที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คิดว่า “เสาะลาฮูโดยการเพิ่มรูกัน เช่น 2 รูกุ ใน 1
รอกอ์ต แสดงว่าเสาะลาฮูนั้นใช้ไม่ได้” นั้น “ใช่” คิดเป็นร้อยละ 74.1 และคิดว่า “ไม่ใช่” คิดเป็น
ร้อยละ 23.5 ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจใน
ระดับปานกลาง

4) สัปปุรุษที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คิดว่า “เสาะลาฮูจำเป็นต้องปฏิบัติตามแบบฉบับ
จาก นบีอย่างเคร่งครัด” นั้น “ใช่” คิดเป็นร้อยละ 96.0 และคิดว่า “ไม่ใช่” คิดเป็นร้อยละ 4.0 ซึ่งตาม
แนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับสูงมาก

5) สัปปุรุษที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คิดว่า “เสาะลาฮูเป็นอิบาอะฮฺที่ได้มีฟิรฎูตั้งแต่
มนุษย์คนแรก(นบีอะดัม عليه السلام)” นั้น “ใช่” คิดเป็นร้อยละ 73.3 และคิดว่า “ไม่ใช่” คิดเป็นร้อยละ
22.9 ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับปาน
กลาง

6) สัปปุรุษที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คิดว่า “อุมมะฮฺของนบีมุฮัมมัดนั้นได้ฟิรฎูเสาะลาฮู
ในคืนอิสรออฺและเมื่อยะรอจ” นั้น “ใช่” คิดเป็นร้อยละ 93.8 และคิดว่า “ไม่ใช่” คิดเป็นร้อยละ 5.9
ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับสูงมาก

7) สัปบุรุษที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คิดว่า “เศาะลาฮฺเป็นสิ่งแรกจากบรรดาอิบาตะฮฺที่อัลลอฮฺได้บังคับใช้โดยพระองค์ได้โต้ตอบกับเราะฮฺลุล(นบีมุฮัมมัด)ของพระองค์โดยปราศจากสื่อใดๆ ในคืนอัลเม็ยะรอจ ” นั้น “ไช” คิดเป็นร้อยละ 95.7 และคิดว่า “ไม่ไช่” คิดเป็นร้อยละ 4.0 ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับสูงมาก

8) สัปบุรุษที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คิดว่า “เศาะลาฮฺฟิรฎู 5 เวลา มีผลบุญเทียบเท่าเศาะลาฮฺฟิรฎู 50 เวลา” นั้น “ไช” คิดเป็นร้อยละ 91.9 และคิดว่า “ไม่ไช่” คิดเป็นร้อยละ 4.9 ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างมีความเข้าใจในระดับสูงมาก

9) สัปบุรุษที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คิดว่า “เศาะลาฮฺเป็นเสาหลักของศาสนา ดังนั้นการทอดทิ้งการเศาะลาฮฺจึงเป็นการสั่นคลอนหรือทำลายรากฐานของศาสนาอิสลาม ” นั้น “ไช” คิดเป็นร้อยละ 98.1 และคิดว่า “ไม่ไช่” คิดเป็นร้อยละ 1.9 ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับสูงมาก

10) สัปบุรุษที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คิดว่า “เศาะลาฮฺเป็นสิ่งที่สุดท้ายที่จะหลุดไปจากศาสนา หากว่าเศาะลาฮฺได้สูญสลายไป ศาสนาก็จะสลายไปทั้งหมด ” นั้น “ไช” คิดเป็นร้อยละ 90.3 และคิดว่า “ไม่ไช่” คิดเป็นร้อยละ 8.9 ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับสูงมาก

11) สัปบุรุษที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คิดว่า “เศาะลาฮฺเป็นสิ่งที่สุดท้ายที่สัปบุรุษประจำมัสยิดเราะฮฺลุลได้สั่งเสียแก่อุมมะฮฺ(ประชาชาติ)ของสัปบุรุษประจำมัสยิด ขณะทีสัปบุรุษประจำมัสยิดใกล้จะสิ้นชีวิต” นั้น “ไช” คิดเป็นร้อยละ 87.9 และคิดว่า “ไม่ไช่” คิดเป็นร้อยละ 11.1 ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับสูง

12) สัปบุรุษที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คิดว่า “เศาะลาฮฺเป็นอิบาตะฮฺแรกที่อัลลอฮฺจะทรงตรวจสอบเมื่อมนุษย์ทุกคนได้ฟื้นคืนชีพขึ้นอีกครั้งหนึ่งหลังความตายเพื่อรับการไต่สวนการกระทำของเขาต่อหน้าอัลลอฮฺ” นั้น “ไช” คิดเป็นร้อยละ 97.3 และคิดว่า “ไม่ไช่” คิดเป็นร้อยละ 2.7 ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับสูงมาก

13) สัปบุรุษที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คิดว่า “การเศาะลาฮฺเป็นการฝังแน่นในจิตใจของมนุษย์ว่าไม่มีผู้ที่จะให้ความช่วยเหลือและให้ความสุขที่แท้จริงนอกจากอัลลอฮฺเท่านั้น ” นั้น “ไช” คิดเป็นร้อยละ 96.0 และคิดว่า “ไม่ไช่” คิดเป็นร้อยละ 3.2 ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับสูงมาก

14) สัปบุรุษที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คิดว่า “มนุษย์จะใช้เวลาเศาะลาฮฺเป็นช่วงเวลาแห่งการสำนึกผิด จากความผิดต่าง ๆ ที่เขาได้ก่อขึ้นเนื่องจากในช่วงวันหนึ่งกับคืนหนึ่งนั้น มนุษย์

ต้องเผชิญกับบาปและความผิดต่าง ๆ มากมาย ” นั้น “ใช่” คิดเป็นร้อยละ 83.3 และคิดว่า “ไม่ใช่” คิดเป็นร้อยละ 16.4 ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับสูง

15) สัปบุรุษ ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คิดว่า “เสาะลาฮูเป็นการยืนยันความศรัทธา ในอัลลอฮูซึ่งออกมาให้เป็นประจักษ์ หลังจากการประกาศตนเป็นมุสลิม ” นั้น “ใช่” คิดเป็น ร้อยละ 92.2 และคิดว่า “ไม่ใช่” คิดเป็นร้อยละ 5.1 ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับสูงมาก

16) สัปบุรุษ ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คิดว่า “เสาะลาฮูเป็นการแสดงความกตัญญูต่อ อัลลอฮูซึ่งผู้ทรงประทานชีวิตร่างกาย สติปัญญาและปัจจัยยังชีพต่างๆ ที่จำเป็นแก่มนุษย์ ” นั้น “ใช่” คิดเป็นร้อยละ 97.0 และคิดว่า “ไม่ใช่” คิดเป็นร้อยละ 3.00 ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับสูงมาก

17) สัปบุรุษ ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คิดว่า “เสาะลาฮูในอิสลามมีสองประเภท คือ ฟิรฎูและสุนัต” นั้น “ใช่” คิดเป็นร้อยละ 98.1และคิดว่า “ไม่ใช่” คิดเป็นร้อยละ 0.8 ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับสูงมาก

18) สัปบุรุษที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คิดว่า “เสาะลาฮูฟิรฎูมี 5 เวลา คือ ซุบฮฺ ซุฮฺรี อัศรี มัฆริบและอีซาอฺ ” นั้น “ใช่” คิดเป็นร้อยละ 98.9 และคิดว่า “ไม่ใช่” คิดเป็นร้อยละ 0.8 ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับสูงมาก

19) สัปบุรุษที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คิดว่า “เสาะลาฮูตารอเวียะ วิติร เป็นส่วนหนึ่งของเสาะลาฮูสุนนะฮฺ” นั้น “ใช่” คิดเป็นร้อยละ 97.3 และคิดว่า “ไม่ใช่” คิดเป็นร้อยละ 1.9 ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับสูงมาก

20) สัปบุรุษที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คิดว่า “เสาะลาฮูสุนัต หมายถึง เสาะลาฮูที่มุสลิม ทำด้วยความบริสุทธิ์ เต็มใจ ไม่ว่าจะเป็นเสาะลาฮูในเวลากลางคืนหรือกลางวัน โดยไม่มีการบังคับ ให้กระทำ ผู้ใดที่ทำจะ ได้รับผลบุญและผู้ใดที่ละทิ้งก็ไม่มีความผิดหรือบาป ” นั้น “ใช่” คิดเป็นร้อยละ 94.1 และคิดว่า “ไม่ใช่” คิดเป็นร้อยละ 5.9 ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับสูงมาก

21) สัปบุรุษที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คิดว่า “เสาะลาฮูญะมาอะฮฺ คือ เสาะลาฮูตั้งแต่ สองคนขึ้นไปโดยต้องมีอิหม่าม 1 คน และต้องมีสัปบุรุษประจำมัสยิดอย่างน้อยหนึ่งคน ” นั้น “ใช่” คิดเป็นร้อยละ 89.5 และคิดว่า “ไม่ใช่” คิดเป็นร้อยละ 10.2 ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับสูง

22) สัปบุรุษที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คิดว่า “สัปบุรุษประจำมัสยิดจำเป็นต้องปฏิบัติ ตามอิหม่ามตราบใดที่การกระทำของอิหม่ามนั้นยังไม่ทำให้เศาะลาฮุนั้นเสีย ” นั้น “ใช่” คิดเป็น ร้อยละ 94.9 และคิดว่า “ไม่ใช่” คิดเป็นร้อยละ 4.0 ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้น นั้นถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับสูงมาก

23) สัปบุรุษที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คิดว่า “สัปบุรุษประจำมัสยิดที่ไม่ปฏิบัติตาม อิหม่ามการเศาะลาฮฺของเขานั้นใช่ไม่ได้” นั้น “ใช่” คิดเป็นร้อยละ 80.1 และคิดว่า “ไม่ใช่” คิดเป็น ร้อยละ 19.9 ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจใน ระดับมาก

24) สัปบุรุษที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คิดว่า “เศาะลาฮฺญะมาอะฮฺที่มีสยิดนั้นวาญิบ สำหรับมุสลิมิน(ผู้ชาย)ที่บรรลุนิติภาวะ ” นั้น “ใช่” คิดเป็นร้อยละ 77.1 และคิดว่า “ไม่ใช่” คิด เป็นร้อยละ 22.6 ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจใน ระดับปานกลาง

25) สัปบุรุษที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คิดว่า “เศาะลาฮฺญะมาอะฮฺนั้นเป็นฟิรฎูกิฟายะฮฺ ” นั้น “ใช่” คิดเป็นร้อยละ 83.8 และคิดว่า “ไม่ใช่” คิดเป็นร้อยละ 15.1 ซึ่งตามแนวคิดอิสลาม เกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับมาก

26) สัปบุรุษที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คิดว่า “บุคคลที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องเศาะ ลาฮฺญะมาอะฮฺที่มีสยิด คือ ฝนตกหนักและไม่มีความปลอดภัย ” นั้น “ใช่” คิดเป็นร้อยละ 82.5 และ คิดว่า “ไม่ใช่” คิดเป็นร้อยละ 17.3 ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นถูกต้องตาม ทักษะของอิหม่ามชาฟีอีฮ์ แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับสูง

27) สัปบุรุษที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คิดว่า “บุคคลที่ได้ยินเสียงอะซานโดยเขาไม่ไป เศาะลาฮฺญะมาอะฮฺที่มีสยิดสำหรับเขาไม่มีเศาะลาฮฺไค ” นั้น “ใช่” คิดเป็นร้อยละ 58.5 และคิดว่า “ไม่ใช่” คิดเป็นร้อยละ 41.5 ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นถูกต้องตาม ความหมายของตัวบทหะดีษ แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับต่ำ

28) สัปบุรุษที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คิดว่า “ท่านนบีไม่เคยละทิ้งการเศาะลาฮฺฟิรฎูใน รูปแบบญะมาอะฮฺที่มีสยิด ” นั้น “ใช่” คิดเป็นร้อยละ 94. 1 และคิดว่า “ไม่ใช่” คิดเป็นร้อยละ 5.1 ตามแนวคิดอิสลามแล้ว ข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับสูงมาก

29) สัปบุรุษ ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คิดว่า “สมัยท่านเราะฮฺมูลและเศาะ หาบะฮฺ ทุกคน เศาะลาฮฺญะมาอะฮฺที่มีสยิดยกเว้นบรรดาชาวมุนาฟิเกีน ” นั้น “ใช่” คิดเป็นร้อยละ 91.1 และคิดว่า “ไม่ใช่” คิดเป็นร้อยละ 8.1 ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง แสดงว่ามี ความเข้าใจในระดับสูงมาก

30) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คิดว่า “เศาะลาฮฺญะมาอะฮฺที่หนักสำหรับบรรดาชาวมุญาฟีกิน คือ อัศรและศุบหฺ ” นั้น “ใช่” คิดเป็นร้อยละ 87.3 และคิดว่า “ไม่ใช่” คิดเป็นร้อยละ 12.4 ตามแนวคิดอิสลามแล้ว ข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับสูง

31) สัมปยุษ ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คิดว่า “เศาะลาฮฺญะมาอะฮฺสามารถสร้างความเป็นที่นอญในอิสลามได้” นั้น “ใช่” คิดเป็นร้อยละ 97.0 และคิดว่า “ไม่ใช่” คิดเป็นร้อยละ 2.7 ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับสูงมาก

32) สัมปยุษที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คิดว่า “เศาะลาฮฺญะมาอะฮฺที่มีศยิดสามารถบงชี้ถึงความเข้มแข็งของชุมชนได้” นั้น “ใช่” คิดเป็นร้อยละ 97.6 และคิดว่า “ไม่ใช่” คิดเป็นร้อยละ 2.4 ตามแนวคิดอิสลามแล้ว ข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับ สูงมาก

33) สัมปยุษที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คิดว่า “สังคมใดที่สัมปยุษประจำมศยิดส่วนใหญ่เศาะลาฮฺญะมาอะฮฺสังคมนั้นมีความเข้าใจในหลักการอิสลามเป็นอย่างดี ” นั้น “ใช่” คิดเป็นร้อยละ 96.5 และคิดว่า “ไม่ใช่” คิดเป็นร้อยละ 3.2 ซึ่งตามแนวคิดอิสลามเกี่ยวกับข้อความข้างต้นนั้นถูกต้อง แสดงว่ามีความเข้าใจในระดับสูงมาก

34) สัมปยุษ ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คิดว่า “มศยิดที่หมู่บ้านของท่าน จะมีผู้เศาะลาฮฺญะมาอะฮฺส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ ” นั้น “ใช่” คิดเป็นร้อยละ 74.9 และคิดว่า “ไม่ใช่” คิดเป็นร้อยละ 25.1

4.2.1.3 เปรียบเทียบความเข้าใจ เกี่ยวกับ ความหมายและความสำคัญของการเศาะลาฮฺญะมาอะฮฺในอิสลามระหว่างคณะกรรมการอิสลามประจำมศยิดและสัมปยุษประจำมศยิด ผลการเปรียบเทียบความเข้าใจ เกี่ยวกับความหมายและความสำคัญของการเศาะลาฮฺญะมาอะฮฺ ทั้งคณะกรรมการอิสลามประจำมศยิดและสัมปยุษประจำมศยิดในระดับสูงมาก ดังตารางที่ 27

ตารางที่ 27 เปรียบเทียบเกี่ยวกับความเข้าใจความหมายและความสำคัญของการเศาะลาฮฺญะมาอะฮฺ

ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น	
		คณะกรรมการ	สัมปยุษ
1	เศาะลาฮฺ หมายถึง การคูอาและขอลูแก่โทษ	สูงมาก	สูง
2	เศาะลาฮฺ หมายถึง คำพูดและการกระทำโดยเริ่มด้วยการตักบิร(الكبير) และสิ้นสุดด้วยสลาม ตามชะรัต (เงื่อนไข)ที่กำหนดไว้	สูงมาก	สูงมาก

ตารางที่ 27 เปรียบเทียบเกี่ยวกับความเข้าใจความหมายและความสำคัญของเศาะลาฮฺญะมาอะฮฺ

ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น	
		คณะกรรมการ	สัปบุรุษ
3	เศาะลาฮฺโดยการเพิ่มรูก่น เช่น 2 รุกู ใน 1 รอกออต แสดงว่าเศาะลาฮฺนั้นใช้ไม่ได้	ต่ำมาก	ปานกลาง
4	เศาะลาฮฺจำเป็นต้องปฏิบัติตามแบบฉบับจากสัปบุรุษ ประจํามัสยิดนบิอย่างเคร่งครัด	สูงมาก	สูงมาก
5	เศาะลาฮฺเป็นอิบาอะฮฺที่ได้มีฟิรฎูตั้งแต่มุฮัษษันคนแรก (นบิอะดัม <small>عليه السلام</small>)	ต่ำมาก	ปานกลาง
6	อุมมะฮฺของนบิมุฮัมมัดนั้นได้ฟิรฎูเศาะลาฮฺในกินฮิส รออและเมียะรออ	ต่ำ	สูงมาก
7	เศาะลาฮฺเป็นสิ่งแรกจากบรรดาอิบาอะฮฺที่อัลลอฮฺได้ บังคับใช้โดยพระองค์ได้โต้ตอบกับเราะฮฺลุส(นบิมุฮัมมัด) ของพระองค์โดยปราศจากสื่อใด ๆ ในกินฮัลเมียะรออ	สูงมาก	สูงมาก
8	เศาะลาฮฺฟิรฎู 5 เวลา มีผลบุญเทียบเท่าเศาะลาฮฺฟิรฎู 50 เวลา	สูงมาก	สูงมาก
9	เศาะลาฮฺเป็นเสาหลักของศาสนา ดังนั้นการทอดทิ้งการ เศาะลาฮฺจึงเป็นการสั่นคลอนหรือทำลายรากฐานของ ศาสนาอิสลาม	สูงมาก	สูงมาก
10	เศาะลาฮฺเป็นสิ่งที่สุดท้ายที่จะหลุดไปจากศาสนา หากว่า เศาะลาฮฺได้สูญสลายไป ศาสนาก็จะสลายไปทั้งหมด	สูงมาก	สูงมาก
11	เศาะลาฮฺเป็นสิ่งที่สุดท้ายที่สัปบุรุษประจํามัสยิดเราะฮฺลุส <small>عليه السلام</small> ได้ตั้งเสี้ยแก่อุมมะฮฺ(ประชาชาติ)ของสัปบุรุษประจํา มัสยิด ขณะที่สัปบุรุษประจํามัสยิดใดก็จะสิ้นชีวิต	สูงมาก	สูง
12	เศาะลาฮฺเป็นอิบาอะฮฺแรกที่อัลลอฮฺจะทรงตรวจสอบเมื่อ มนุษย์ทุกคนได้ฟื้นคืนชีพขึ้นอีกครั้งหนึ่งหลังความตาย เพื่อรับการไต่สวนการกระทำของเขาต่อหน้าอัลลอฮฺ	สูงมาก	สูงมาก

ตารางที่ 27 เปรียบเทียบเกี่ยวกับความเข้าใจความหมายและความสำคัญของเสาละลาฮุมมาอะฮุ(ต่อ)

ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น	
		คณะกรรมการ	สัปบุรุษ
13	การเสาละลาฮุมมาอะฮุเป็นการฝังแน่นในจิตใจของมนุษย์ว่าไม่มีผู้ที่จะให้ความช่วยเหลือและให้ความสุขที่แท้จริงนอกจากอัลลอฮุเท่านั้น	สูงมาก	สูงมาก
14	มนุษย์จะใช้เวลาเสาละลาฮุมมาอะฮุเป็นช่วงเวลาแห่งการสำนึกผิดจากความผิดต่าง ๆ ที่เขาได้ก่อขึ้นเนื่องจากในช่วงวันหนึ่งกับคืนหนึ่งนั้น มนุษย์ต้องเผชิญกับบาปและความผิดต่าง ๆ มากมาย	ต่ำมาก	สูง
15	เสาละลาฮุมมาอะฮุเป็นการยืนยันความศรัทธาในอัลลอฮุผู้เอกราชให้เป็นประจักษ์ หลังจากการประกาศตนเป็นมุสลิม	สูง	สูงมาก
16	เสาละลาฮุมมาอะฮุเป็นการแสดงความกตัญญูต่ออัลลอฮุผู้ทรงประทานชีวิตร่างกาย สติปัญญา และปัจจัยยังชีพต่าง ๆ ที่จำเป็นแก่มนุษย์	สูงมาก	สูงมาก
17	เสาละลาฮุมมาอะฮุในอิสลามมีสองประเภท คือ ฟิรฎูและสุนัต	สูงมาก	สูงมาก
18	เสาละลาฮุมมาอะฮุฟิรฎูมี 5 เวลา คือ ซุบฮุ ชุฮริ อัศริ มัจริบและอีชาอ	สูงมาก	สูงมาก
19	เสาละลาฮุมมาอะฮุเวียะ วิติร เป็นส่วนหนึ่งของเสาละลาฮุมมาอะฮุสุนนะฮุ	สูงมาก	สูงมาก
20	เสาละลาฮุมมาอะฮุสุนัต หมายถึง เสาละลาฮุมมาอะฮุที่มุสลิมทำด้วยความบริสุทธิ์ เต็มใจ ไม่ว่าจะเป็เสาละลาฮุมมาอะฮุในเวลากลางคืนหรือกลางวัน โดยไม่มีการบังคับให้กระทำ ผู้ใดที่ทำจะได้รับผลบุญและผู้ใดที่ละทิ้งก็ไม่มีผิดหรือบาป	สูงมาก	สูงมาก
21	เสาละลาฮุมมาอะฮุ คือ เสาละลาฮุมมาอะฮุตั้งแต่สองคนขึ้นไปโดยต้องมีอิหม่าม 1 คน และต้องมีสัปบุรุษประจำมัดยิดอย่างน้อยหนึ่งคน	สูงมาก	สูง
22	สัปบุรุษประจำมัดยิดจำเป็นต้องปฏิบัติตามอิหม่ามตราบใดที่การกระทำของอิหม่ามนั้นยังไม่ทำให้เสาละลาฮุมมาอะฮุนั้นเสีย	สูงมาก	สูงมาก

ตารางที่ 27 เปรียบเทียบเกี่ยวกับความเข้าใจความหมายและความสำคัญของเสาเสาสุญะมาอะฮ์(ต่อ)

ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น	
		คณะกรรมการ	สัปบุรุษ
23	สัปบุรุษประจำมัสยิดที่ไม่ปฏิบัติตามอิหม่ามการเสาเสาสุญะมาอะฮ์ของเขานั้นใช่ไม่ได้	สูงมาก	สูง
24	เสาเสาสุญะมาอะฮ์ที่มีมัสยิดนั้นวาญิบสำหรับมุสลิมิน (ผู้ชาย)ที่บรรลุนิติภาวะ	สูงมาก	ปานกลาง
25	เสาเสาสุญะมาอะฮ์นั้นเป็นฟิรฎุกิฟายะฮ์	สูง	สูง
26	บุคคลที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องเสาเสาสุญะมาอะฮ์ที่มีมัสยิดคือ ฝนตกหนักและไม่มีความปลอดภัย	สูงมาก	สูง
27	บุคคลที่ได้ยินเสียงอะซานโดยเขาไม่ไปเสาเสาสุญะมาอะฮ์ที่มีมัสยิดสำหรับเขาไม่มีเสาเสาสุใด	ต่ำมาก	ต่ำ
28	สัปบุรุษประจำมัสยิดคนที่ไม่เคยละทิ้งการเสาเสาสุฟิรฎุกิใน รูปแบบสุญะมาอะฮ์ที่มีมัสยิด	สูงมาก	สูงมาก
29	สมัยของสัปบุรุษประจำมัสยิดเราะฮ์ลุลและเสาเสาหะบะฮ์ ทุกคนเสาเสาสุญะมาอะฮ์ที่มีมัสยิดยกเว้นบรรดาชาวมนูนาฟีกิน	สูงมาก	สูงมาก
30	เสาเสาสุญะมาอะฮ์ที่หนักสำหรับบรรดาชาวมนูนาฟีกิน คือ อัสรฺและศุบฮ์	สูงมาก	สูง
31	เสาเสาสุญะมาอะฮ์สามารถสร้างความเป็นพี่น้องในอิสลามได้	สูงมาก	สูงมาก
32	เสาเสาสุญะมาอะฮ์ที่มีมัสยิดสามารถบ่งชี้ถึงความเข้มแข็งของชุมชนได้	สูงมาก	สูงมาก
33	สังคมได้ที่ประชาชนส่วนใหญ่เสาเสาสุญะมาอะฮ์สังคมนั้นมีความเข้าใจใจในหลักการอิสลามเป็นอย่างดี	สูงมาก	สูงมาก
34	มัสยิดที่หมู่บ้านของสัปบุรุษประจำมัสยิดจะมีผู้เสาเสาสุญะมาอะฮ์ส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ	สูงมาก	สูงมาก
	สรุป	สูงมาก	สูงมาก

1) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดและสัปบุรุษประจำมัสยิดคิดว่า “เศาะลาฮฺ หมายถึง การคุกอาอฺและขอลุก์แก่โทษ” แตกต่างกัน คือ สูงมากและสูง ตามลำดับ

2) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดและสัปบุรุษประจำมัสยิดคิดว่า “เศาะลาฮฺ หมายถึง คำพูดและการกระทำโดยเริ่มด้วยการตักบิร (تكبير الإحرام) และสิ้นสุดด้วยสลาม ตามชะรัต(เงื่อนไข)ที่กำหนดไว้” ระดับสูงมากเหมือนกัน

3) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดและสัปบุรุษประจำมัสยิดคิดว่า “เศาะลาฮฺ โดยการเพิ่มรูก์น เช่น 2 รูก์น ใน 1 รอกอ์ต แสดงว่าเศาะลาฮฺนั้นใช้ไม่ได้ ” ระดับแตกต่างกัน คือ ต่ำมากและปานกลาง ตามลำดับ

4) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดและสัปบุรุษประจำมัสยิดคิดว่า “เศาะลาฮฺ จำเป็นต้องปฏิบัติตามแบบฉบับจากสัปบุรุษประจำมัสยิดนบิอย่างเคร่งครัด ” ระดับ สูงมากเหมือนกัน

5) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดและสัปบุรุษประจำมัสยิดคิดว่า “เศาะลาฮฺ เป็น อิบาเดฮฺที่ได้มีฟิรฎูตั้งแต่มนุษย์คนแรก(นบิอะดัม عليه السلام)” ระดับแตกต่างกัน คือ ต่ำมากและปานกลาง ตามลำดับ

6) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดและสัปบุรุษประจำมัสยิดคิดว่า “อุมมะฮฺของนบิมุฮัมมัดนั้นได้ฟิรฎูเศาะลาฮฺในคินฮิสรออฺและเมียะรอจ ” ระดับแตกต่างกัน คือ ต่ำและสูงตามลำดับ

7) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดและสัปบุรุษประจำมัสยิดคิดว่า “เศาะลาฮฺ เป็นสิ่งแรกจากบรรดาอิบาเดฮฺที่อัลลอฮฺ ได้บังคับใช้โดยพระองค์ได้โต้ตอบกับเราะฮูต(นบิมุฮัมมัด)ของพระองค์โดยปราศจากสื่อใดๆ ในคินฮิสรอจ” ระดับสูงมากเหมือนกัน

8) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดและสัปบุรุษประจำมัสยิดคิดว่า “เศาะลาฮฺ ฟิรฎู 5 เวลา มีผลบุญเทียบเท่าเศาะลาฮฺฟิรฎู 50 เวลา” ระดับสูงมากเหมือนกัน

9) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดและสัปบุรุษประจำมัสยิดคิดว่า “เศาะลาฮฺ เป็นเสาหลักของศาสนา ดังนั้นการทอดทิ้งการเศาะลาฮฺจึงเป็นการล้มคลงหรือทำลายรากฐานของศาสนาอิสลาม” ระดับสูงมากเหมือนกัน

10) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดและสัปบุรุษประจำมัสยิดคิดว่า “เศาะลาฮฺ เป็นสิ่งสุดท้ายที่จะหลุดไปจากศาสนา หากว่าเศาะลาฮฺได้สูญสลายไป ศาสนาก็จะสลายไปทั้งหมด ” มีระดับสูงมากเหมือนกัน

11) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดและสัปบุรุษประจำมัสยิดคิดว่า “เศาะลาฮฺ เป็นสิ่งสุดท้ายที่สัปบุรุษประจำมัสยิดเราะฮูต ﷺ ได้สั่งเสียแก่อุมมะฮฺ(ประชาชาติ)ของสัปบุรุษ

ประจําสมัย ขณะทีสัปบุรุษประจําสมัยใกล้จะสิ้นชีวิต ” ระดับแตกต่างกัน คือ สูงมากและสูงตามลำดับ

12) คณะกรรมการอิสลามประจําสมัยและสัปบุรุษประจําสมัยคิดว่า “เศาะลาฮฺเป็น อิบาเดฮฺแรกทีอัลลอฮฺจะทรงตรวจสอบเมื่อบุคคลได้ฟื้นคืนชีพขึ้นอีกครั้งหนึ่งหลังความตายเพื่อรับการไต่สวนการกระทำของเขาต่อหน้าอัลลอฮฺ” ระดับสูงมากเหมือนกัน

13) คณะกรรมการอิสลามประจําสมัยและสัปบุรุษประจําสมัยคิดว่า “การเศาะลาฮฺเป็นการฝึกลงในจิตใจของมนุษย์ว่าไม่มีผู้ทีจะให้ความช่วยเหลือและให้ความสุขทีแท้จริงนอกจากอัลลอฮฺเท่านั้น” ระดับสูงมากเหมือนกัน

14) คณะกรรมการอิสลามประจําสมัยและสัปบุรุษประจําสมัยคิดว่า “มนุษย์จะใช้เวลาเศาะลาฮฺเป็นช่วงเวลาแห่งการสำนึกผิด จากความผิดต่าง ๆ ทีเขาได้ก่อขึ้นเนื่องจากในช่วงวันหนึ่งกับคืนหนึ่งนั้น มนุษย์ต้องเผชิญกับบาปและความผิดต่าง ๆ มากมาย ” ระดับแตกต่างกัน คือ ต่ำมากและสูง ตามลำดับ

15) คณะกรรมการอิสลามประจําสมัยและสัปบุรุษประจําสมัยคิดว่า “เศาะลาฮฺเป็นการยืนยันความศรัทธาในอัลลอฮฺ ﷻออกมาให้เป็นประจักษ์ หลังจากการประกาศตนเป็นมุสลิม” ระดับแตกต่างกัน คือ สูงและสูงมาก ตามลำดับ

16) คณะกรรมการอิสลามประจําสมัยและสัปบุรุษประจําสมัยคิดว่า “เศาะลาฮฺเป็นการแสดงความกตัญญูต่ออัลลอฮฺ ﷻผู้ทรงประทานชีวิตร่างกาย สติปัญญาและปัจจัยยังชีพต่าง ๆ ทีจำเป็นแก่มนุษย์” ระดับสูงมากเหมือนกัน

17) คณะกรรมการอิสลามประจําสมัยและสัปบุรุษประจําสมัยคิดว่า “เศาะลาฮฺในอิสลามมีสองประเภท คือ ฟัรฎูและสุนัต” ระดับสูงมากเหมือนกัน

18) คณะกรรมการอิสลามประจําสมัยและสัปบุรุษประจําสมัยคิดว่า “เศาะลาฮฺ ฟัรฎูมี 5 เวลา คือ ซุบฮฺ ซุฮฺรี อัศรี มัจริบและอิชาฮฺ” ระดับสูงมากเหมือนกัน

19) คณะกรรมการอิสลามประจําสมัยและสัปบุรุษประจําสมัยคิดว่า “เศาะลาฮฺ ตะรอเวียะฮฺ วิติร เป็นส่วนหนึ่งของเศาะลาฮฺสุนนะฮฺ” ระดับสูงมากเหมือนกัน

20) คณะกรรมการอิสลามประจําสมัยและสัปบุรุษประจําสมัยคิดว่า “เศาะลาฮฺ สุนัต หมายถึง เศาะลาฮฺทีมุสลิมทำด้วยความบริสุทธิ์ เต็มใจ ไม่ว่าจะเป็เศาะลาฮฺในเวลากลางคืนหรือกลางวัน โดยไม่มีการบังคับให้กระทำ ผู้ใดทีจะได้รับผลบุญและผู้ใดทีละทิ้งก็ไม่มีผิดหรือบาป” ระดับสูงมากเหมือนกัน

21) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดและสัปบุรุษประจำมัสยิดคิดว่า “เศาะลาฮฺ ญะมาอะฮฺ คือ เศาะลาฮฺตั้งแต่สองคนขึ้นไปโดยต้องมีอิหม่าม 1 คน และต้องมีสัปบุรุษประจำมัสยิดอย่างน้อยหนึ่งคน” ระดับแตกต่างกัน คือ สูงมากและสูง

22) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดและสัปบุรุษประจำมัสยิดคิดว่า “สัปบุรุษประจำมัสยิดจำเป็นต้องปฏิบัติตามอิหม่ามตราบใดที่การกระทำของอิหม่ามนั้นยังไม่ทำให้เศาะลาฮฺนั้นเสีย” มีระดับความคิดเห็นสูงมากเหมือนกัน

23) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดและสัปบุรุษประจำมัสยิดคิดว่า “สัปบุรุษประจำมัสยิดที่ไม่ปฏิบัติตามอิหม่ามการเศาะลาฮฺของเขานั้นใช้ไม่ได้” ระดับแตกต่างกัน คือ สูงมากและสูง ตามลำดับ

24) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดและสัปบุรุษประจำมัสยิดคิดว่า “เศาะลาฮฺ ญะมาอะฮฺที่มีสยิดนั้นวาญิบสำหรับมุสลิมิน(ผู้ชาย)ที่บรรลุนิติภาวะ ” ระดับแตกต่างกัน คือ สูงมากและปานกลาง ตามลำดับ

25) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดและสัปบุรุษประจำมัสยิดคิดว่า “เศาะลาฮฺ ญะมาอะฮฺนั้นเป็นฟิรฎุกิฟายะฮฺ” ระดับสูงเหมือนกัน

26) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดและสัปบุรุษประจำมัสยิดคิดว่า “บุคคลที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องเศาะลาฮฺญะมาอะฮฺที่มีสยิด คือ ฝนตกหนักและไม่มีความปลอดภัย ” ระดับแตกต่างกัน คือ สูงมากและสูง ตามลำดับ

27) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดและสัปบุรุษประจำมัสยิด ตามลำดับคิดว่า “บุคคลที่ได้ยินเสียงอะซาน โดยเขาไม่ไปเศาะลาฮฺญะมาอะฮฺที่มีสยิดสำหรับเขาไม่มีเศาะลาฮฺใด ” ระดับแตกต่าง คือ ต่ำมากและต่ำ ตามลำดับ

28) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดและสัปบุรุษประจำมัสยิดคิดว่า “สัปบุรุษประจำมัสยิดคนที่ไม่เคยละทิ้งการเศาะลาฮฺฟิรฎุกิฟายะฮฺในรูปแบบญะมาอะฮฺที่มีสยิด ” ระดับ สูงมากเหมือนกัน

29) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดและสัปบุรุษประจำมัสยิดเรื่อง “สมัยของสัปบุรุษประจำมัสยิดเราะฮูลและเศาะหาบะฮฺ ทุกคนเศาะลาฮฺญะมาอะฮฺที่มีสยิดยกเว้นบรรดาชาวมุนาฟิเกีน” ระดับสูงมากเหมือนกัน

30) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดและสัปบุรุษประจำมัสยิดคิดว่า “เศาะลาฮฺ ญะมาอะฮฺที่หนักสำหรับบรรดาชาวมุนาฟิเกีน คือ อัศรฺและศุบฮฺ ” ระดับแตกต่างกัน คือ สูงมากและสูง ตามลำดับ

31) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดและสัปบุรุษประจำมัสยิดเรื่อง “เศาะลาฮฺญะมาอะฮฺสามารถสร้างความเป็นพี่น้องในอิสลามได้” ระดับสูงมากเหมือนกัน

32) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดและสัปบุรุษประจำมัสยิดคิดว่า “เศาะลาฮฺญะมาอะฮฺที่มีศรัทธาสามารถบ่งชี้ถึงความเข้มแข็งของชุมชนได้” ระดับสูงมากเหมือนกัน

33) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดและสัปบุรุษประจำมัสยิดคิดว่า “สังคมได้ที่ประชาชนส่วนใหญ่เศาะลาฮฺญะมาอะฮฺสังคมนั้นมีความเข้าใจในหลักการอิสลามเป็นอย่างดี ” ระดับสูงมากเหมือนกัน

34) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดและสัปบุรุษประจำมัสยิดคิดว่า “มัสยิดที่หมู่บ้านของสัปบุรุษประจำมัสยิดจะมีผู้เศาะลาฮฺญะมาอะฮฺส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ ” ระดับสูงมากเหมือนกัน

4.2.3 เพื่อศึกษาการตะอูวะฮฺของคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดในการส่งเสริมการเศาะลาฮฺญะมาอะฮฺในอำเภอ ยี่งอ จังหวัดนราธิวาส

4.2.3.1 การตะอูวะฮฺของคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดในการส่งเสริมการเศาะลาฮฺญะมาอะฮฺในอำเภอ ยี่งอ จังหวัดนราธิวาสตาม ความคิดเห็นของคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดดังตารางที่ 28

ตาราง 28 แสดงความถี่การตะอูวะฮฺของคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดในการส่งเสริมการเศาะลาฮฺญะมาอะฮฺตาม ความคิดเห็นของคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด

ข้อความ	ความคิดเห็น	ความถี่
1. คอเต็บ(ผู้อ่านคุฏบะฮฺ)เคยอ่านคุฏบะฮฺเพื่อส่งเสริมเศาะลาฮฺญะมาอะฮฺ	ไม่เคย	3
	นาน ๆ ครั้ง	8
	บ่อย ๆ	6
	เป็นประจำ	1
	รวม	18

ตาราง 28 แสดงความถี่การกระทำของคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดในการส่งเสริมการ
เสาะลาฮูญมาอะฮ์ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด(ต่อ)

ข้อความ	ความคิดเห็น	ความถี่
2. คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดเสาะลาฮูญมาอะฮ์ ที่มัสยิดในแต่ละวัน 5 เวลาที่มัสยิด	ไม่เคย	0
	นาน ๆ ครั้ง	3
	บ่อย ๆ	5
	เป็นประจำ	10
	รวม	18
3. คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดจัดโครงการเพื่อ ส่งเสริมเสาะลาฮูญมาอะฮ์ที่มัสยิด	ไม่เคย	4
	นาน ๆ ครั้ง	8
	บ่อย ๆ	4
	เป็นประจำ	2
	รวม	18
4. คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด เคยเชิญผู้บรรยาย ธรรมเกี่ยวกับเสาะที่มัสยิดลาฮูญมาอะฮ์	ไม่เคย	2
	นาน ๆ ครั้ง	8
	บ่อย ๆ	5
	เป็นประจำ	3
	รวม	18
6. คณะกรรมการได้บอกผลดีของการเสาะลาฮูญมาอะฮ์ที่ มัสยิดแก่สัปบุรุษประจำมัสยิด	ไม่เคย	0
	นาน ๆ ครั้ง	6
	บ่อย ๆ	8
	เป็นประจำ	4
	รวม	18
7. คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดได้บอกผลเสียของ การเสาะลาฮูญคนเดียวที่บ้าน	ไม่เคย	1
	นาน ๆ ครั้ง	6
	บ่อย ๆ	7
	เป็นประจำ	4
	รวม	18

ตาราง 28 แสดงความถี่การคะแอะสุของคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดในการส่งเสริมการ
เศาะลาฮฺญะมาอะฮฺตามความคิดเห็นของคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด(ต่อ)

ข้อความ	ความคิดเห็น	ความถี่
8. คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดได้คะแอะสุสัปบุรุษ ประจำมัสยิดให้เศาะลาฮฺญะมาอะฮฺที่มัสยิด	ไม่เคย	1
	นาน ๆ ครั้ง	2
	บ่อย ๆ	9
	เป็นประจำ	6
	รวม	18
9. คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดให้สัปบุรุษประจำ มัสยิดนำบุตร- หลาน มามัสยิดเพื่อเศาะลาฮฺญะมาอะฮฺที่ มัสยิด	ไม่เคย	0
	นาน ๆ ครั้ง	6
	บ่อย ๆ	7
	เป็นประจำ	5
	รวม	18
10. คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดให้สัปบุรุษประจำ มัสยิดคะแอะสุบุรุษการี(พ่อ)สู่การเศาะลาฮฺญะมาอะฮฺที่ มัสยิด	ไม่เคย	1
	นาน ๆ ครั้ง	5
	บ่อย ๆ	9
	เป็นประจำ	3
	รวม	18
11. คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดให้สัปบุรุษประจำ มัสยิดคะแอะสุบรรดาญาติสู่การเศาะลาฮฺญะมาอะฮฺที่ มัสยิด	ไม่เคย	0
	นาน ๆ ครั้ง	7
	บ่อย ๆ	10
	เป็นประจำ	1
	รวม	18

ตาราง 28 แสดงความถี่การตอบของคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดในการส่งเสริมการ
เสาะลาฮุญะมาอะฮ์ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด(ต่อ)

ข้อความ	ความคิดเห็น	ความถี่
12. คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดให้สัปปุรุษประจำ มัสยิดตะอูวะฮ์มิตรสหายสู่การเสาะลาฮุญะมาอะฮ์ที่มัสยิด	ไม่เคย	2
	นาน ๆ ครั้ง	4
	บ่อย ๆ	8
	เป็นประจำ	4
	รวม	18
13. คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดให้สัปปุรุษประจำ มัสยิดตะอูวะฮ์มิตรเพื่อนบ้านสู่การเสาะลาฮุญะมาอะฮ์ที่มัสยิด	ไม่เคย	1
	นาน ๆ ครั้ง	4
	บ่อย ๆ	11
	เป็นประจำ	2
	รวม	18

1) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เห็นว่า คอเต็บ(ผู้อ่าน
คฺุฎบะฮ์)อ่านคฺุฎบะฮ์ เพื่อส่งเสริมเสาะลาฮุญะมาอะฮ์ นาน ๆ ครั้ง มากที่สุด ความถี่ 8 รองลงมา
บ่อย ๆ ไม่เคย และเป็นประจำ ที่ความถี่ 6 3 และ 1

2) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เห็นว่า คณะกรรมการ
อิสลามประจำมัสยิดเสาะลาฮุญะมาอะฮ์แต่ละวัน 5 เวลาที่มัสยิด เป็นประจำ มากที่สุด ความถี่ 10
รองลงมา บ่อย ๆ และ นาน ๆ ครั้ง ที่ความถี่ 5 และ 3

3) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เห็นว่า คณะกรรมการ
อิสลามประจำมัสยิดจัดโครงการเพื่อส่งเสริมเสาะลาฮุญะมาอะฮ์ที่มัสยิด นาน ๆ ครั้ง มากที่สุด คิด
เป็นความถี่ 8 รองลงมา บ่อย ๆ และ ไม่เคย มีระดับความคิดเห็นเท่ากัน ความถี่ 4 และเป็นประจำ ที่
ความถี่ 2

4) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คิดว่า คณะกรรมการ
อิสลามประจำมัสยิดเคยเชิญผู้บรรยายธรรมเกี่ยวกับเสาะลาฮุญะมาอะฮ์ที่มัสยิด นาน ๆ ครั้ง มาก
ที่สุด ความถี่ 8 รองลงมา บ่อย ๆ เป็นประจำและไม่เคย ที่ความถี่ 5 3 และ 2

5) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เห็นว่า คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดเคยจัดพิมพ์วารสารหรือมีส่วนร่วมในการเตรียมเอกสารเพื่อส่งเสริมเศาะลาฮฺญะมาอะฮฺที่มัสยิด ไม่เคย มากที่สุด ความถี่ 8 รองลงมา บ่อยๆ นานๆ ครั้ง และเป็นประจำ ที่ความถี่ 5 3 และ 2

6) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เห็นว่า คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดได้บอกผลดีของการเศาะลาฮฺญะมาอะฮฺที่มัสยิดแก่สัปบุรุษประจำมัสยิด บ่อยๆ มากที่สุด ความถี่ 8 รองลงมา นานๆ ครั้งและเป็นประจำ ที่ความถี่ 6 และ 4

7) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เห็นว่า คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดได้บอกผลเสียของเศาะลาฮฺคนเดียวที่บ้านแก่สัปบุรุษประจำมัสยิด บ่อยๆ มากที่สุด ความถี่ 7 รองลงมา นานๆ ครั้ง เป็นประจำและไม่เคย ที่ความถี่ 6 4 และ 1

8) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เห็นว่า คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดได้ตะอูวะฮฺสัปบุรุษประจำมัสยิดสู่การเศาะลาฮฺญะมาอะฮฺที่มัสยิด บ่อยๆ มากที่สุด ความถี่ 9 รองลงมา เป็นประจำ นานๆ ครั้ง และไม่เคย ที่ความถี่ 6 2 และ 1

9) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คิดว่า คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดได้ตะอูวะฮฺบุตร-หลาน สู่การเศาะลาฮฺญะมาอะฮฺที่มัสยิด บ่อยๆ มากที่สุด ความถี่ 7 รองลงมา นานๆ ครั้ง และเป็นประจำ ที่ความถี่ 6 และ 5

10) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เห็นว่า คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดได้ตะอูวะฮฺพวารีย์(พ่อ)สู่การเศาะลาฮฺญะมาอะฮฺที่มัสยิด บ่อยๆ มากที่สุด ความถี่ 9 รองลงมา นานๆ ครั้ง เป็นประจำ และไม่เคย ที่ความถี่ 5 3 และ 1

11) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เห็นว่า คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดให้สัปบุรุษประจำมัสยิดตะอูวะฮฺบรรดาญาติสู่การเศาะลาฮฺญะมาอะฮฺที่มัสยิด บ่อยๆ มากที่สุด ความถี่ 10 รองลงมา นานๆ ครั้ง และเป็นประจำ ที่ความถี่ 7 และ 1

12) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เห็นว่า คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดได้ตะอูวะฮฺมิตรสหายสู่การเศาะลาฮฺญะมาอะฮฺที่มัสยิด บ่อยๆ มากที่สุด ความถี่ 8 รองลงมา นานๆ ครั้ง เป็นประจำ และไม่เคย ความถี่ 4 4 และ 2

13) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คิดว่า คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดได้ตะอูวะฮฺเพื่อนบ้านสู่การเศาะลาฮฺญะมาอะฮฺที่มัสยิด บ่อยๆ มากที่สุด ความถี่ 11 รองลงมา นานๆ ครั้ง เป็นประจำ และไม่เคย ความถี่ 4 2 และ 1

14) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เห็นว่า คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดเสาะลาฮฺญะมาอะฮฺที่มัสยิด สูงมาก ค่าเฉลี่ย 3.39 รองลงมา คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดได้ตะอฺวะฮฺสัปบุรุษประจำมัสยิดให้เสาะลาฮฺญะมาอะฮฺที่มัสยิด คณะกรรมการได้บอกผลดีของการเสาะลาฮฺญะมาอะฮฺที่มัสยิดแก่สัปบุรุษประจำมัสยิด ค่าเฉลี่ย 3.10 และ 2.89 ตามลำดับและคิดว่าคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดเคยจัดพิมพ์วารสารหรือมีส่วนร่วมในการเตรียมเอกสารเพื่อส่งเสริมเสาะลาฮฺญะมาอะฮฺที่มัสยิด น้อยที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ย 2.21 ดังตาราง 29

ตาราง 29 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการตะอฺวะฮฺเพื่อเสาะลาฮฺญะมาอะฮฺของ คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด

ข้อความ	Mean	S.D.	ระดับ การตะอฺวะฮฺ
1. คอเต็บ(ผู้อ่านคฺฎบะฮฺ)เคยอ่านคฺฎบะฮฺเพื่อส่งเสริมเสาะลาฮฺญะมาอะฮฺ	2.28	0.82	สูง
2. คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดเสาะลาฮฺญะมาอะฮฺที่มัสยิดในแต่ละวัน 5 เวลาที่มัสยิด	3.39	0.78	สูงมาก
3. คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดจัดโครงการเพื่อส่งเสริมเสาะลาฮฺญะมาอะฮฺที่มัสยิด	2.21	0.93	ปานกลาง
4. คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด เคยเชิญผู้บรรยายธรรมเกี่ยวกับเสาะที่มัสยิดลาฮฺญะมาอะฮฺ	2.50	0.91	สูง
5. คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดเคยจัดพิมพ์วารสารหรือมีส่วนร่วมในการเตรียมเอกสารเพื่อส่งเสริมเสาะลาฮฺญะมาอะฮฺที่มัสยิด	1.93	1.00	ปานกลาง
6. คณะกรรมการได้บอกผลดีของการเสาะลาฮฺญะมาอะฮฺที่มัสยิดแก่สัปบุรุษประจำมัสยิด	2.89	0.76	สูง
7. คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดได้บอกผลเสียของการเสาะลาฮฺญะมาอะฮฺที่มัสยิด	2.78	0.88	สูง

ตาราง 29 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการคะอะฮุเพื่อเสอะลาฮุญะมาอะฮุของ คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด(ต่อ)

ข้อความ	Mean	S.D.	ระดับ การคะอะฮุ
8. คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดได้คะอะฮุสัปปุรุษประจำมัสยิดให้เสอะลาฮุญะมาอะฮุที่มัสยิด	3.10	0.82	สูง
9. คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดให้สัปปุรุษประจำมัสยิดนำบุตร- หลาน มามัสยิดเพื่อเสอะลาฮุญะมาอะฮุที่มัสยิด	2.93	0.79	สูง
10. คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดให้สัปปุรุษประจำมัสยิดคะอะฮุบุฟการี(พ่อ)ผู้การเสอะลาฮุญะมาอะฮุที่มัสยิด	2.78	0.81	สูง
11. คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดให้สัปปุรุษประจำมัสยิดคะอะฮุบรรดาญาติผู้การเสอะลาฮุญะมาอะฮุที่มัสยิด	2.67	0.58	สูง
12. คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดให้สัปปุรุษประจำมัสยิดคะอะฮุมิตรสหายผู้การเสอะลาฮุญะมาอะฮุที่มัสยิด	2.78	0.93	สูง
13. คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดให้สัปปุรุษประจำมัสยิดคะอะฮุเพื่อนบ้านผู้การเสอะลาฮุญะมาอะฮุที่มัสยิด	2.78	0.72	สูง
รวม	2.69	0.83	สูง

4.2.3.2 การคะอวะฮุของคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดในการส่งเสริมการ
เศาะลาฮฺญะมาอะฮฺในอำเภอ ชื่องอ จังหวัดนราธิวาสตามความคิดเห็นของสัปปุรุษประจำมัสยิด

การคะอวะฮุของคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดในการส่งเสริมการ
เศาะลาฮฺญะมาอะฮฺในอำเภอ ชื่องอ จังหวัดนราธิวาสตาม ความคิดเห็นของสัปปุรุษประจำมัสยิด
ดังตารางที่ 30

ตาราง 30 การคะอวะฮุของคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดในการส่งเสริมการเศาะลาฮฺ
ญะมาอะฮฺตามความคิดเห็นของสัปปุรุษประจำมัสยิด

ที่	ข้อความ	ความคิดเห็น	ความถี่	ร้อยละ
1	คอเต็บ(ผู้อ่านคุฏบะฮฺ)อ่านคุฏบะฮฺเพื่อส่งเสริม เศาะลาฮฺญะมาอะฮฺ	ไม่เคย	24	6.5
		นาน ๆ ครั้ง	117	31.5
		บ่อย ๆ	128	34.5
		เป็นประจำ	102	27.5
		รวม	371	100.0
2	คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดเศาะลาฮฺ ญะมาอะฮฺแต่ละวัน 5 เวลาที่มัสยิด	ไม่เคย	7	1.9
		นาน ๆ ครั้ง	77	20.8
		บ่อย ๆ	145	39.1
		เป็นประจำ	141	38.0
		ไม่ตอบ	1	0.3
รวม	371	100.0		
3	คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดจัด โครงการเพื่อส่งเสริมเศาะลาฮฺญะมาอะฮฺที่ มัสยิด	ไม่เคย	55	14.8
		นาน ๆ ครั้ง	157	42.3
		บ่อย ๆ	106	28.6
		เป็นประจำ	52	14.0
		ไม่ตอบ	1	0.3
รวม	371	100.0		

ตาราง 30 การคະอวะสุขของคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดในการส่งเสริมการเสาะลาฮู
ญะมาอะฮ์ตามความคิดเห็นของสัปบุรุษประจำมัสยิด(ต่อ)

ที่	ข้อความ	ความคิดเห็น	ความถี่	ร้อยละ
4	คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดเคยเชิญ ผู้บรรยายธรรมเกี่ยวกับเศาะที่มัสยิดลาฮูญะ มาอะฮ์	ไม่เคย	38	10.2
		นาน ๆ ครั้ง	142	38.3
		บ่อย ๆ	129	34.8
		เป็นประจำ	59	15.9
		ไม่ตอบ	2	0.8
		รวม	371	100.0
5	คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดเคยจัดพิมพ์ วารสารหรือมีส่วนร่วมในการเตรียมเอกสาร เพื่อส่งเสริมเศาะลาฮูญะมาอะฮ์ที่มัสยิด	ไม่เคย	145	39.1
		นาน ๆ ครั้ง	114	30.7
		บ่อย ๆ	62	16.7
		เป็นประจำ	50	13.5
		รวม	371	100.0
6	คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดได้คະอวะฮ์ สัปบุรุษประจำมัสยิดให้เศาะลาฮูญะมาอะฮ์ที่ มัสยิด	ไม่เคย	9	2.4
		นาน ๆ ครั้ง	79	21.3
		บ่อย ๆ	127	34.2
		เป็นประจำ	151	40.7
		ไม่ตอบ	5	1.3
		รวม	371	100.0
7	สัปบุรุษประจำมัสยิดส่วนใหญ่ได้เศาะลาฮูญะ มาอะฮ์ที่มัสยิด	ไม่เคย	33	8.9
		นาน ๆ ครั้ง	110	29.6
		บ่อย ๆ	133	35.8
		เป็นประจำ	91	24.5
		ไม่ตอบ	3	1.1
		รวม	371	100.0

ตาราง 30 การคะอวะสุขของคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดในการส่งเสริมการเสาะลาสุญะมาอะฮะฮ์ตามความคิดเห็นของสัปบุรุษประจำมัสยิด(ต่อ)

ที่	ข้อความ	ความคิดเห็น	ความถี่	ร้อยละ
8	คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดให้สัปบุรุษประจำมัสยิดนำบุตร-หลาน มามัสยิดเพื่อเสาะลาสุญะมาอะฮะฮ์	ไม่เคย	22	5.9
		นาน ๆ ครั้ง	126	34.0
		บ่อย ๆ	134	36.1
		เป็นประจำ	89	24.0
		รวม	371	100.0
9	คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดให้สัปบุรุษประจำมัสยิดคะอวะฮ์ซุบูการี(พ่อ)สู่การเสาะลาสุญะมาอะฮะฮ์ที่มัสยิด	ไม่เคย	19	5.1
		นาน ๆ ครั้ง	141	38.0
		บ่อย ๆ	139	37.5
		เป็นประจำ	72	19.4
		รวม	371	100.0
10	คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดได้คะอวะฮ์ซุบูการี(พ่อ)สู่การเสาะลาสุญะมาอะฮะฮ์ที่มัสยิด	ไม่เคย	22	5.9
		นาน ๆ ครั้ง	134	36.1
		บ่อย ๆ	141	38.0
		เป็นประจำ	74	19.9
		รวม	371	100.0
11	คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดให้สัปบุรุษประจำมัสยิดคะอวะฮ์ซุบูการี(พ่อ)สู่การเสาะลาสุญะมาอะฮะฮ์ที่มัสยิด	ไม่เคย	21	5.7
		นาน ๆ ครั้ง	141	38.0
		บ่อย ๆ	138	37.2
		เป็นประจำ	71	19.1
		รวม	371	100.0
12	คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดให้สัปบุรุษประจำมัสยิดคะอวะฮ์ซุบูการี(พ่อ)สู่การเสาะลาสุญะมาอะฮะฮ์ที่มัสยิด	ไม่เคย	72	19.4
		นาน ๆ ครั้ง	211	56.9
		บ่อย ๆ	32	8.6
		เป็นประจำ	9	2.4
		ไม่ตอบ	43	12.7
รวม	371	100.0		

- 1) สัมภาษณ์ประจำมัดยัด ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เห็นว่า คอเต็บ(ผู้อ่านคฤภะฮะ) อ่านคฤภะฮะ(บรรยายธรรมในเศาะลาฮฺวันศุกร์) เพื่อส่งเสริมเศาะลาฮฺญะมาอะฮฺ บ่อยๆ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 34.5 รองลงมา นานๆ ครั้ง เป็นประจำและไม่เคย คิดเป็นร้อยละ 31.5 27.5 และ 6.5
- 2) สัมภาษณ์ประจำมัดยัดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เห็นว่า คณะกรรมการอิสลามประจำมัดยัดเศาะลาฮฺญะมาอะฮฺแต่ละวัน 5 เวลาที่มัดยัด บ่อยๆ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 39.1 รองลงมา นานๆ ครั้ง เป็นประจำ และไม่เคย คิดเป็นร้อยละ 38.0 20.8 และ 1.9
- 3) สัมภาษณ์ประจำมัดยัดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เห็นว่า คณะกรรมการอิสลามประจำมัดยัดจัดโครงการเพื่อส่งเสริมเศาะลาฮฺญะมาอะฮฺที่มัดยัด นานๆ ครั้ง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.3 รองลงมา บ่อยๆ ไม่เคย และเป็นประจำ คิดเป็นร้อยละ 28.6 14.8 และ 14.0
- 4) สัมภาษณ์ประจำมัดยัด ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คิดว่า คณะกรรมการอิสลามประจำมัดยัดเคยเชิญผู้บรรยายธรรมเกี่ยวกับเศาะลาฮฺญะมาอะฮฺที่มัดยัด นานๆ ครั้ง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 38.3 รองลงมา บ่อยๆ เป็นประจำ และไม่เคย คิดเป็นร้อยละ 34.8 15.9 และ 10.2
- 5) สัมภาษณ์ประจำมัดยัดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เห็นว่า คณะกรรมการอิสลามประจำมัดยัดเคยจัดพิมพ์วารสารหรือมีส่วนร่วมในการเตรียมเอกสารเพื่อส่งเสริมเศาะลาฮฺญะมาอะฮฺที่มัดยัด ไม่เคย มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 39.1 รองลงมา นานๆ ครั้ง บ่อยๆ และเป็นประจำ คิดเป็นร้อยละ 30.7 16.7 และ 13.5
- 6) สัมภาษณ์ประจำมัดยัด ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คิดว่า คณะกรรมการอิสลามประจำมัดยัดได้คะอะฮฺสัมภาษณ์ประจำมัดยัดให้เศาะลาฮฺญะมาอะฮฺที่มัดยัด เป็นประจำๆ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 40.7 รองลงมา บ่อย นานๆ ครั้งและไม่เคย คิดเป็นร้อยละ 34.2 21.3 และ 2.4
- 7) สัมภาษณ์ประจำมัดยัด ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เห็นว่า สัมภาษณ์ประจำมัดยัดส่วนใหญ่ได้เศาะลาฮฺญะมาอะฮฺที่มัดยัด บ่อยๆ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 35.8 รองลงมา นานๆ ครั้ง เป็นประจำและไม่เคย คิดเป็นร้อยละ 29.6 24.5 และ 8.9
- 8) สัมภาษณ์ประจำมัดยัดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เห็นว่า คณะกรรมการอิสลามประจำมัดยัดให้สัมภาษณ์ประจำมัดยัดนำบุตร-หลาน มามัดยัดเพื่อเศาะลาฮฺญะมาอะฮฺ บ่อยๆ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 36.1 รองลงมา นานๆ ครั้ง เป็นประจำและไม่เคย คิดเป็นร้อยละ 34.0 24.0 และ 5.9
- 9) สัมภาษณ์ประจำมัดยัดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เห็นว่า คณะกรรมการอิสลามประจำมัดยัดให้สัมภาษณ์ประจำมัดยัดคะอะฮฺผู้การเศาะลาฮฺญะมาอะฮฺที่มัดยัด นานๆ ครั้ง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 38.0 รองลงมา บ่อยๆ ครั้ง เป็นประจำ และไม่เคย คิดเป็นร้อยละ 36.1 19.9 และ 5.1

10) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คิดว่า คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด ให้สัจปุรุษประจำมัสยิดคะอะฮ์บรรดาญาติผู้การเสาะลาฮูญะมาอะฮ์ที่มีสยิด บ่อยๆ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 38.0 รองลงมา นาน ๆ ครั้ง เป็นประจำ และไม่เคย คิดเป็นร้อยละ 36.1 19.9 และ 5.9

11) สัจปุรุษประจำมัสยิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คิดว่า คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดให้ สัจปุรุษประจำมัสยิดคะอะฮ์มิตรสหายผู้การเสาะลาฮูญะมาอะฮ์ที่มีสยิด นาน ๆ ครั้ง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 38.0 รองลงมา บ่อย ๆ เป็นประจำ และไม่เคย คิดเป็นร้อยละ 37.2 19.1 และ 5.7

12) สัจปุรุษประจำมัสยิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คิดว่า คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดให้สัจปุรุษประจำมัสยิดคะอะฮ์เพื่อนบ้านผู้การเสาะลาฮูญะมาอะฮ์ที่มีสยิด นานๆ ครั้ง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 56.9 รองลงมา ไม่เคย บ่อยๆ และเป็นประจำ คิดเป็นร้อยละ 19.4 8.6 และ 2.4

13) สัจปุรุษประจำมัสยิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คิดว่าสัจปุรุษประจำมัสยิดส่วนใหญ่ ได้เสาะลาฮูญะมาอะฮ์ที่มีสยิด มากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.15 รองลงมาคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดเสาะลาฮูญะมาอะฮ์ที่มีสยิดในแต่วัน 5 เวลาที่มีสยิด คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดได้คะอะฮ์สัจปุรุษประจำมัสยิดให้เสาะลาฮูญะมาอะฮ์ที่มีสยิด คอเต็บ(ผู้อ่านคฺฎบะฮ์)เคยอ่านคฺฎบะฮ์เพื่อส่งเสริมเสาะลาฮูญะมาอะฮ์ คิดเป็นค่าเฉลี่ย 2.89 และ 2.82 ตามลำดับ และคิดว่า คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดเคยจัดพิมพ์วารสารหรือมีส่วนร่วมในการเตรียมเอกสารเพื่อส่งเสริมเสาะลาฮูญะมาอะฮ์ที่มีสยิด น้อยที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ย 20.4 ดังตารางที่ 31

ตาราง 31 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการคะอะฮ์เพื่อเสาะลาฮูญะมาอะฮ์ของ คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดตามความคิดเห็นของสัจปุรุษประจำมัสยิด

ที่	ข้อความ	Mean	S.D	ระดับ การคะอะฮ์
1	คอเต็บ(ผู้อ่านคฺฎบะฮ์)เคยอ่านคฺฎบะฮ์เพื่อส่งเสริมเสาะลาฮูญะมาอะฮ์	2.82	0.91	สูง
2	คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดเสาะลาฮูญะมาอะฮ์ที่มีสยิดในแต่ละวัน 5 เวลาที่มีสยิด	3.13	0.80	สูง
3	คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดจัดโครงการเพื่อส่งเสริมเสาะลาฮูญะมาอะฮ์ที่มีสยิด	2.42	0.91	สูง

ตาราง 31 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการตอบสนองเพื่อเสาะหาสาเหตุของ
คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดตามความคิดเห็นของสัปบุรุษประจำมัสยิด(ต่อ)

ที่	ข้อความ	Mean	S.D	ระดับ การตอบสนอง
4	คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด เคยเชิญ ผู้บรรยายธรรมเกี่ยวกับสาเหตุที่มัสยิดสาเหตุ มาอะฮ์	2.56	0.94	สูง
5	คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดเคยจัดพิมพ์ วารสารหรือมีส่วนร่วมในการเตรียมเอกสารเพื่อ ส่งเสริมสาเหตุมาอะฮ์ที่มัสยิด	2.04	1.05	ปานกลาง
6	คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดได้ตอบสนอง สัปบุรุษประจำมัสยิด(สัปบุรุษประจำมัสยิด)ให้ เสาะหาสาเหตุมาอะฮ์ที่มัสยิด	3.15	0.93	สูง
7	สัปบุรุษประจำมัสยิด(สัปบุรุษประจำมัสยิด)ส่วน ใหญ่ ได้เสาะหาสาเหตุมาอะฮ์ที่มัสยิด	3.15	0.83	สูง
8	คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดให้สัปบุรุษ ประจำมัสยิดนำบุตร- หลาน มามัสยิดเพื่อเสาะ หาสาเหตุมาอะฮ์ที่มัสยิด	2.78	0.92	สูง
9	คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดให้สัปบุรุษ ประจำมัสยิดตอบสนองบุคลากร(พ่อ)ผู้การ เสาะหาสาเหตุมาอะฮ์ที่มัสยิด	2.77	0.88	สูง
10	คณะกรรมการมัสยิดให้ท่านตอบสนองบรรดาญาติ ผู้การเสาะหาสาเหตุมาอะฮ์ที่มัสยิด	2.70	0.83	สูง
11	คณะกรรมการมัสยิดให้ท่านตอบสนองมิตรสหายผู้ การเสาะหาสาเหตุมาอะฮ์ที่มัสยิด	2.72	0.85	สูง
12	คณะกรรมการมัสยิดให้ท่านตอบสนองเพื่อนบ้านผู้ การเสาะหาสาเหตุมาอะฮ์ที่มัสยิด	2.70	0.83	สูง
	สรุป	2.75	0.89	สูง

4.2.1.3 เปรียบเทียบ ระดับความคิดเห็น ต่อการชะงักงันของคณะกรรมการอิสลาม
ประจำมัสยิดในการส่งเสริมการเสาะลาฮูญะมาอะฮฺในอำเภอเชียง จังหวัดนครราชสีมา ระหว่าง
คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดและสัปบุรุษประจำมัสยิด ดังตารางที่ 32

ตาราง 32 เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อการชะงักงันของคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดใน
การส่งเสริมการเสาะลาฮูญะมาอะฮฺระหว่างคณะกรรมการและสัปบุรุษ

ที่	ข้อความ	ระดับการชะงักงัน	
		คณะกรรมการ	สัปบุรุษ
1	คอเต็บ(ผู้อ่านคฺฎบะฮฺ)เคยอ่านคฺฎบะฮฺเพื่อส่งเสริม เสาะลาฮูญะมาอะฮฺ	สูง	สูง
2	คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดเสาะลาฮู ญะมาอะฮฺที่มัสยิดในแต่ละวัน 5 เวลาที่มีมัสยิด	สูงมาก	สูง
3	คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดจัดโครงการเพื่อ ส่งเสริมเสาะลาฮูญะมาอะฮฺที่มัสยิด	ปานกลาง	สูง
4	คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด เคยเชิญ ผู้บรรยายธรรมเกี่ยวกับเสาะที่มัสยิดลาฮูญะมาอะฮฺ	สูง	สูง
5	คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดเคยจัดพิมพ์ วารสารหรือมีส่วนร่วมในการเตรียมเอกสารเพื่อ ส่งเสริมเสาะลาฮูญะมาอะฮฺที่มัสยิด	ปานกลาง	ปานกลาง
6	คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดได้ชะงักงัน สัปบุรุษประจำมัสยิด(สัปบุรุษประจำมัสยิด)ให้ เสาะลาฮูญะมาอะฮฺที่มัสยิด	-	สูง
7	คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดได้บอกผลดีของ การเสาะลาฮูญะมาอะฮฺที่มัสยิดแก่สัปบุรุษประจำ มัสยิด	สูง	-
8	คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดได้บอกผลเสีย ของการเสาะลาฮูญะมาอะฮฺที่มัสยิด	สูง	-
9	คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดได้ชะงักงัน สัปบุรุษประจำมัสยิดให้เสาะลาฮูญะมาอะฮฺที่มัสยิด	สูง	-

ตาราง 32 เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อการคดอะสุของคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด
การส่งเสริมการเศาะลาฮฺญะมาอะฮฺระหว่างคณะกรรมการและสัปปุรุษ(ต่อ)

ที่	ข้อความ	ระดับการคดอะสุ	
		คณะกรรมการ	สัปปุรุษ
10	สัปปุรุษประจำมัสยิด(สัปปุรุษประจำมัสยิด)ส่วนใหญ่ ได้เศาะลาฮฺญะมาอะฮฺที่มัสยิด	-	สูง
11	คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดให้สัปปุรุษประจำมัสยิดนำบุตร- หลาน มามัสยิดเพื่อเศาะลาฮฺญะมาอะฮฺที่มัสยิด	สูง	สูง
12	คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดให้สัปปุรุษประจำมัสยิดคดอะฮฺนุฟการี(พ่อ)สู่การเศาะลาฮฺญะมาอะฮฺที่มัสยิด	สูง	สูง
13	คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดให้สัปปุรุษประจำมัสยิดคดอะฮฺบรรดาญาติสู่การเศาะลาฮฺญะมาอะฮฺที่มัสยิด	สูง	สูง
14	คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดให้สัปปุรุษประจำมัสยิดคดอะฮฺมิตรสหายสู่การเศาะลาฮฺญะมาอะฮฺที่มัสยิด	สูง	สูง
15	คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดให้สัปปุรุษประจำมัสยิดคดอะฮฺเพื่อนบ้านสู่การเศาะลาฮฺญะมาอะฮฺที่มัสยิด	สูง	สูง
	สรุป	สูง	สูง

1) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดและสัปปุรุษประจำมัสยิดเห็นว่า “คอเต็บ (ผู้อ่านคฺฎบะฮฺ)เคยอ่านคฺฎบะฮฺเพื่อส่งเสริมเศาะลาฮฺญะมาอะฮฺ” ระดับสูงเหมือนกัน

2) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดและสัปปุรุษประจำมัสยิดเห็นว่า “คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดเศาะลาฮฺญะมาอะฮฺที่มัสยิดในแต่ละวัน 5 เวลาที่มัสยิด
แตกต่างกัน คือ ระดับสูงมากและระดับสูง ตามลำดับ ”

- 3) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดและสัปบุรุษประจำมัสยิดเห็นว่า “คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดจัดโครงการเพื่อส่งเสริมเสาะหาอะฮ์ลุลอิสลามที่มีศรัทธา” แตกต่าง กัน คือ ระดับปานกลางและสูง ตามลำดับ
- 4) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดและสัปบุรุษประจำมัสยิดเห็นว่า “คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดเคยเชิญผู้บรรยายธรรมเกี่ยวกับเสาะหาอะฮ์ลุลอิสลามที่มีศรัทธา” ระดับสูงเหมือนกัน
- 5) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดและสัปบุรุษประจำมัสยิด เห็นว่า “คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดเคยจัดพิมพ์วารสารหรือมีส่วนร่วมในการเตรียมเอกสารเพื่อ ส่งเสริมเสาะหาอะฮ์ลุลอิสลามที่มีศรัทธา” ระดับ ปานกลางเหมือนกัน
- 6) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดและสัปบุรุษประจำมัสยิดเห็นว่า “คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดให้สัปบุรุษประจำมัสยิดนำบุตร- หลาน มามัสยิดเพื่อ เสาะหาอะฮ์ลุลอิสลามที่มีศรัทธา” ระดับสูงเหมือนกัน
- 7) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดและสัปบุรุษประจำมัสยิดเห็นว่า “คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดให้สัปบุรุษประจำมัสยิดคะอะฮ์ลุลอิสลาม (พ่อ) ผู้เสาะหาอะฮ์ลุลอิสลามที่มีศรัทธา” ระดับสูงมากเหมือนกัน
- 8) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดและสัปบุรุษประจำมัสยิดเห็นว่า “คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดให้สัปบุรุษประจำมัสยิดคะอะฮ์ลุลอิสลามผู้เสาะหาอะฮ์ลุลอิสลามที่มีศรัทธา” ระดับสูงเหมือนกัน
- 9) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดและสัปบุรุษประจำมัสยิดเห็นว่า “คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดให้สัปบุรุษประจำมัสยิดคะอะฮ์ลุลอิสลามมิตรสหายผู้เสาะหาอะฮ์ลุลอิสลามที่มีศรัทธา” ระดับสูงเหมือนกัน
- 10) คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดและสัปบุรุษประจำมัสยิดเห็นว่า “คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดให้สัปบุรุษประจำมัสยิดคะอะฮ์ลุลอิสลามเพื่อนบ้านผู้เสาะหาอะฮ์ลุลอิสลามที่มีศรัทธา” ระดับสูงเหมือนกัน

4.3 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการวิจัย “การคະอะฮฺของคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดในการส่งเสริมการศอลาฮฺมาอะฮฺ กรณีศึกษาอำเภออียัง จังหวัดนราธิวาส ” จากผู้ตอบแบบสอบถาม ปลายเปิด ดังนี้

4.3.1 อยากให้สังคมมุสลิมให้ความสำคัญในการคະอะฮฺอิสลามียะห์

สังคมมุสลิม ควร ให้ความสำคัญในการคະอะฮฺอิสลามียะห์ การวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามปลายเปิดดังนี้

4.3.1.1 การเจริญรอยตามแบบอย่างของนบีมุฮัมมัด

สัปบุรุษประจำมัสยิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ อยากให้สังคมมุสลิมให้ความสำคัญในการคະอะฮฺอิสลามียะห์ โดยเน้นการเจริญรอยตามท่านนบีมุฮัมมัด ดังนี้

- 1) คະอะฮฺให้คนในสังคมปฏิบัติตามนบี ทำสิ่งที่ดีและละเว้นความชั่ว
- 2) อยากให้ทุกคนเข้าใจบทบาท และหน้าที่ในการทำงาน คະอะฮฺโดยรับรู้ในส่วนที่ดั้งเดิมแบบอย่างท่านนบีเคยดำเนินการเพื่อเป็นแนวทางที่ถูกต้อง
- 3) ดำเนินการคະอะฮฺ เหมือน ในสมัยของสัปบุรุษประจำมัสยิด นบี เช่น บ้านต่อบ้าน เป็นต้น

4.3.1.2 ความสำคัญและสร้างกิจกรรม

สัปบุรุษประจำมัสยิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ อยากให้สังคมมุสลิมให้ความสำคัญในการคະอะฮฺอิสลามียะห์ โดยเน้นการให้ความสำคัญและการสร้างกิจกรรม ดังนี้

- 1) คนในสังคมต้องช่วยกัน พุดคุยกันในสาระสำคัญของศาสนา
- 2) สร้างกิจกรรมเพื่อสร้างจิตสำนึกพร้อมทั้งให้ความรู้เกี่ยวกับความสำคัญ ของการทำงานคະอะฮฺสำหรับมุสลิม ทุกคน ทุกกลุ่มในหมู่บ้านแข่งขันในการคະอะฮฺ
- 3) คนในสังคมให้ความสำคัญกับการทำงานคະอะฮฺตามแต่ความสามารถ หรือเท่าที่จะทำได้ โดยทุกคนต้องถือหน้าที่ของตนเองที่ต้องรับผิดชอบ
- 4) อยากให้สังคมมุสลิมนั้น มีความจริงจังการคະอะฮฺให้มากกว่านี้

5) ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับ ความหมาย คุณค่าการละฮัจญ์ในอิสลามให้ชัดเจน

6) จัดกิจกรรม เชิญวิทยากรให้ความรู้อย่างต่อเนื่อง โดยเน้นถึง ผลดี ผลตอบแทนของการละฮัจญ์ อยากให้มีการละฮัจญ์ให้ดีขึ้นอีก

7) สังคมมุสลิมให้ความสำคัญต่อการ ละฮัจญ์เสาะลาฮัจญ์มาอะฮฺและตระหนักถึงคุณค่าของศาสนาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ

8) สังคมมุสลิมให้ความสำคัญในการละฮัจญ์อิสลามียะห์ อย่างน้อย ๑ ครั้ง ออกนอกฮัจญ์ในสัปดาห์หนึ่ง 2 วัน

9) สังคมต้องให้ความสำคัญในเรื่องนี้โดยการชักชวนสู่ความดี ห้ามปรามความชั่ว

10) สังคมมุสลิม ควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับการละฮัจญ์ อย่างน้อย สัปดาห์ละ 2 ครั้ง

4.3.1.3 ผู้ใกล้ชิดในครอบครัว

สัปปุรุษประจำมัดฮิบที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ อยากให้สังคมมุสลิมให้ความสำคัญในการละฮัจญ์อิสลามียะห์ โดยเน้นผู้ใกล้ชิดในครอบครัว เครือญาติ ดังนี้

- 1) การละฮัจญ์เป็นเรื่องที่สำคัญมาก จำเป็นต้องเริ่มที่บ้าน
- 2) บุพการี ควรตระหนักอย่างยิ่งเกี่ยวกับการ ละฮัจญ์บุตรหลาน อบรมสั่งสอน เพื่อให้บุตรหลานเป็นคนดี มีอิหม่าม
- 3) สังคมมุสลิม ต้องให้ความสำคัญในการละฮัจญ์ โดยเริ่มจากที่บ้านก่อน คือ ผู้เป็นสามีควรที่จะฮัจญ์แก่ภรรยา
- 4) บุคคลแต่ละคนนั้นจำเป็นต้องศึกษาหาความรู้ด้านการละฮัจญ์ตนเอง ด้วยการใคร่ครวญเป็นคนดี หลังจากคนใน ครอบครัว คนในหมู่บ้าน และขยายเป็นวงกว้างเป็นเครือข่าย
- 5) บุคคลแต่ละคนควร ละฮัจญ์บุพการี บรรดา เครือญาติ มิตรสหาย เพื่อนบ้าน ได้ประกอบอามาลฮัจญ์ได้ทั่วถึงกัน

4.3.1.4 การเป็นแบบอย่างในสังคม

สัปปุรุษประจำมัดฮิบที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ อยากให้สังคมมุสลิมให้ความสำคัญในการละฮัจญ์โดยเน้นการเป็นแบบอย่างในสังคม ดังนี้

- 1) มุสลิมแต่ละคนต้อง เป็นตัวอย่างที่ดี ต่อสังคมรอบข้างทั้งที่เป็นสังคมมุสลิมและสังคมผู้ปฏิเสธอัลลอฮ์เพื่อสร้างสังคมอิสลาม

2) ผู้นำศาสนาต้องเป็นตัวอย่าง ที่ดีแก่สัปบุรุษประจำมัสยิดด้านการให้ความสำคัญเกี่ยวกับการละฮะฮฺเชิญชวนสู่ความดีและห้ามปรามความชั่ว

3) อุลามอาอฺ(ผู้ รั้) ต้องเป็น แบบอย่าง แก่สัปบุรุษประจำมัสยิดในการละฮะฮฺโดยกล้าที่จะนำเสนอความจริงค้ำหนักมะฮฺ(วิทยปัญญา) ส่งเสริมประกอบความดีและห้ามปรามความชั่ว

4) มุสลิมินต้องเป็นแบบอย่างที่ดีแก่มุสลิมะฮฺ

5) ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน ควรแบบอย่างที่ดีโดยเป็นกลุ่มแรกที่เริ่มดำเนินการ

4.3.1.5 กลุ่มเยาวชนเป็นกลุ่มที่สำคัญ

สัปบุรุษประจำมัสยิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ อยากให้สังคมมุสลิมให้ความสำคัญในการละฮะฮฺอิสลามียะฮฺ โดยเน้นกลุ่มเยาวชนเป็นกลุ่มที่สำคัญ ดังนี้

1) อบรมให้ความรู้ในเรื่องนี้โดยเฉพาะกลุ่มเยาวชน

2) มีมากกว่านี้ โดยเฉพาะเยาวชนชายและหญิง

3) อยากให้ชาวมุสลิมทุกคนทำความดีและให้ผู้นำศาสนานำเยาวชน

ออกไปเสาะลาฮฺครบ 5 เวลา

4) อยากให้ละฮะฮฺวันรุ่งขึ้นให้มาทำศาสนากิจให้มาก ๆ ที่มีสยิด

5) การเสาะลาฮฺเป็นสิ่งที่ดี อยากให้วัยรุ่นสนใจเรื่องนี้ และต่อต้านยาเสพติด

4.3.1.6 ส่งเสริมการละฮะฮฺและไม่ดูถูกคนละฮะฮฺ

สัปบุรุษประจำมัสยิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ อยากให้สังคมมุสลิมให้ความสำคัญในการละฮะฮฺโดยเน้นการส่งเสริมการละฮะฮฺและไม่ดูถูกคนละฮะฮฺ ดังนี้

1) ทุกหมู่บ้านมี คาอียะฮฺเข้าไปบรรยายและเชิญชวนให้ทุกคน ทำการละฮะฮฺ

2) อยากให้มีการส่งเสริมการละฮะฮฺเพื่อให้สังคมรู้หลักของศาสนาและปฏิบัติตาม

3) อยากให้มุสลิมทุกคนปฏิบัติตามหลักการของอิสลามและไม่ดูถูก คูหมินต่อผู้คนที่ไปละฮะฮฺ

4) ขอให้ทุกคนทำกันละฮะฮฺ ตามความ รั้ที่มี ตามแต่ความสามารถ โดยเฉพาะต้องละฮะฮฺในกลุ่มวัยรุ่น

5) การละฮะฮฺดำเนินเป็นไปอย่างดี โดยเฉพาะคนที่มีความรู้สอนคนที่ ไม่เข้าใจหลักการอิสลามที่ถูกต้อง เพื่อให้เขานำไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างถูกต้องและให้ตระหนักถึงคุณค่าของศาสนา

- 6) ให้ออกกะอวะสฺทุกคน เช่น ออก 3 วัน 40 วัน หรือ 4 เดือน
- 7) คะอวะสฺทุกหมู่บ้าน ทุกคน ทุกเดือน
- 8) ทุกคนรู้ถึงกระบวนการกะอวะสฺและเข้าใจสู่การปฏิบัติที่เป็นจริง
- 9) ฆรรค์และเชิญชวนมุสลิมให้ตระหนักคุณค่าของ อิสลามซึ่งเป็นที่ยึดเหนี่ยว
- 10) การกะอวะสฺเป็นสิ่งที่ดี ที่ควรกระทำเป็นประจำ แนวคิดของมุสลิมจะพัฒนาขึ้นทำให้สังคมมีการเปลี่ยนแปลงในแนวทางที่ดีขึ้น

4.3.2 อยากรให้สังคมมุสลิมให้ความสำคัญต่อการเสาะลาฮฺญะมาอะฮฺที่มัสยิด

สํปฺรูษประจํามัสยิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ อยากรให้สังคมมุสลิมให้ความสำคัญต่อการเสาะลาฮฺญะมาอะฮฺที่มัสยิด การวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามปลายเปิด จำนวน 97 คน ขอนําเสนอแบ่งได้ดังนี้

4.3.2.1 การให้ความสำคัญและตระหนัก

สํปฺรูษประจํามัสยิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ อยากรให้สังคมมุสลิมให้ความสำคัญต่อการเสาะลาฮฺญะมาอะฮฺที่มัสยิด โดยเน้นการให้ความสำคัญและตระหนัก ดังนี้

- 1) อยากรให้มุสลิมทุกคนให้ความสำคัญในด้านการเสาะลาฮฺญะมาอะฮฺที่มัสยิดมากกว่านี้ หากเป็นมุสลิมะฮฺควรรเสาะลาฮฺที่บ้าน
- 2) การเสาะลาฮฺเป็นเรื่องที่มีความสำคัญมากในการเจริญรอยตามท่านนบิทุกคนต้องติดเป็นนิสัยที่ใช้ในการดำเนินชีวิต ทั้งเด็ก เยาวชนและผู้ใหญ่
- 3) มุสลิมทุกคนต้องเสาะลาฮฺญะมาอะฮฺครบ 5 เวลาที่มัสยิด
- 4) อยากรให้เสาะลาฮฺญะมาอะฮฺแม้ในขณะที่เดินทาง เมื่อถึงเวลาเสาะลาฮฺต้องหยุด ณ มัสยิดเพื่อทำการเสาะลาฮฺญะมาอะฮฺ
- 5) อยากรให้สังคมมุสลิมเสาะลาฮฺ ญะมาอะฮฺ ที่มัสยิด ทุกเวลา หลังเวลาเสาะลาฮฺได้มีการพูดคุยเรื่องอิสลาม
- 6) อยากรให้สังคมมุสลิมไม่ละเลยการเสาะลาฮฺญะมาอะฮฺที่มัสยิดทุกเวลา
- 7) มุสลิมทุกคน ทุกกลุ่มและทุกวัย โดยเฉพาะผู้นำควรรู้คุณค่าของการเสาะลาฮฺญะมาอะฮฺและให้ความสำคัญยิ่งกว่าดูแลตัวเอง

อดีต

ซึ่งมากกว่านี้

อันดับแรก

อิสลาม

2 – 3 เท่านั้น จำเป็นอย่างยิ่งมุสลิมในหมู่บ้านต้องให้ความสำคัญอยากให้มุสลิม

เสาละลาฮุมอะฮุ

8) มุสลิมควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับเสาละลาฮุมอะฮุเหมือนมุสลิมใน

9) อยากให้มีการอ่านคุณะฮุ เกี่ยวกับเสาละลาฮุมอะฮุให้ มีความลึก

10) มุสลิมต้องชักชวนคนในสังคมมาเสาละลาฮุมอะฮุกัน

11) เชิญชวนเพื่อเสาละลาฮุมอะฮุ โดยเริ่มที่ครอบครัวและคนใกล้ชิดเป็น

12) ทุกหมู่บ้านพร้อมใจกันเสาละลาฮุมอะฮุที่มีสติ

13) เสาละลาฮุ กันที่มีสติกันทุกคน โดยเฉพาะเยาวชนจะได้เรียนรู้หลัก

14) ควรอบรมลูกหลานให้ความสำคัญการเสาละลาฮุมอะฮุที่มีสติ

15) สภาพในสังคมปัจจุบันคนส่วนใหญ่ที่มาเสาละลาฮุมอะฮุเป็นคนแก่

16) อยากให้สัปบุรุษประจำมีสติทุกคน ไปร่วมเสาละลาฮุมอะฮุเหมือน

4.2.2.2 การเป็นแบบอย่าง

สัปบุรุษประจำมีสติที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ อยากให้สังคมมุสลิมให้ความสำคัญต่อการเสาละลาฮุมอะฮุที่มีสติ โดยเน้นการเป็นแบบอย่าง ดังนี้

1) มุสลิมควรให้ความสำคัญต่อการเสาละลาฮุมอะฮุที่มีสติ ต้องเป็นแบบอย่างที่ดีทุกด้าน เช่น การรักษาความสะอาด การแต่งกาย มารยาทของการเสาละลาฮุนำมาใช้ในวิถีชีวิต

2) ผู้นำทุกระดับต้อง ให้ความสำคัญ เกี่ยวกับเสาละลาฮุมอะฮุเพื่อเป็นแบบอย่างแก่สัปบุรุษประจำมีสติ

4.2.2.3 ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อสังคม

สัปบุรุษประจำมีสติที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ อยากให้สังคมมุสลิมให้ความสำคัญต่อการเสาละลาฮุมอะฮุที่มีสติ โดยเน้นผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อสังคม ดังนี้

1) ทำให้เกิดความใกล้ชิดสนิทสนม มีความสามัคคี

2) ทำให้สังคมมุสลิมมุสลิมมีจิตใจที่ดีและศรัทธาต่ออัลลอฮุ

3) ทำให้สังคมดีงาม มีความร่วมมือกัน เข้าใจ และสนับสนุนกันเป็นหนึ่ง

เดียว

4) ทำให้สังคมมุสลิม มีความเข้มแข็ง การ พบปะกันเพิ่มความรักความสามัคคีกัน

5) ทำให้มุสลิมไม่ละเลยต่อเวลาเสาะลาฮู่อีกทั้งสร้างให้มุสลิมตรงต่อเวลา

4.2.2.4 ผลบุญเพื่ออะกิเราะห์

สัจปुरुษประจำมัสยิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ อยากให้สังคมมุสลิมให้ความสำคัญต่อการเสาะลาฮูมะอะฮ์ที่มัสยิด โดยเน้นผลบุญเพื่ออะกิเราะห์ ดังนี้

1) มุสลิมรู้ถึงความสำคัญ คุณค่าและรู้ถึงผลบุญที่ได้รับ มาร่วมเสาะลาฮูมะอะฮ์ในทุกๆ เวลา

2) ควรบอกผลดีของการเสาะลาฮูมะอะฮ์ที่มัสยิดให้สังคมมุสลิม

3) ให้ความรู้ ความเข้าใจ การเสาะลาฮูมะอะฮ์ นั้นดีกว่าเสาะลาฮูคนเดียวถึง 27 เท่า ทำให้มุสลิมทุกคนอยากเสาะลาฮูมะอะฮ์ที่มัสยิดมากขึ้น

4.2.2.5 การส่งเสริมสู่เสาะลาฮูมะอะฮ์

สัจปुरुษประจำมัสยิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ อยากให้สังคมมุสลิมให้ความสำคัญต่อการเสาะลาฮูมะอะฮ์ที่มัสยิด โดยเน้นการส่งเสริมสู่เสาะลาฮูมะอะฮ์ ดังนี้

1) ต้องส่งเสริมการเสาะลาฮูมะอะฮ์ นำมาซึ่งความเกรงกลัว ต่ออัลลอฮ์ เชื้อถือและปฏิบัติอย่างเข้มงวด

2) ต้องส่งเสริมให้มุสลิมทุกคนประกอบอะมาลอิบาดะฮ์

3) ต้องส่งเสริมให้มุสลิม ในหมู่บ้าน ตั้งแต่เด็ก เยาวชนและผู้ใหญ่ เสาะลาฮูมะอะฮ์ที่มัสยิดทุกวัน

4) ส่งเสริมให้มุสลิมทุกคนมี ความร่วมมือ กันต่อการเสาะลาฮูมะอะฮ์ที่มัสยิด ไม่ควรให้ผู้สูงอายุไปมัสยิดอย่างเดียว เยาวชนต้องมีส่วนร่วมด้วย

5) บุพการีควรอบรมบรรดาบุตรให้ความสำคัญต่อการเสาะลาฮูมะอะฮ์ นำบุตรหลานมามัสยิดเพื่อเสาะลาฮูมะอะฮ์

6) สร้าง จิตสำนึก มุสลิม ในพื้นที่ นั้นเสาะลาฮูมะอะฮ์ ถ้ามีคนไม่มาเสาะลาฮูจะต้องมีการติดตาม และดูแลอย่างใกล้ชิด

7) มาร่วมกันเสาะลาฮูให้เยอะ ๆ (เต็มมัสยิด) มากที่สุด พร้อมใจกันที่มัสยิด

4.2.2.6 ความรู้ ความเข้าใจและหุก่มของเสาะลาฮู

สัจปुरुษประจำมัสยิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ อยากให้สังคมมุสลิมให้ความสำคัญต่อการเสาะลาฮูมะอะฮ์ที่มัสยิด โดยเน้นความรู้ ความเข้าใจและหุก่มของเสาะลาฮู ดังนี้

- 1) มุสลิมทุกคนต้องเสาะหาสุญนะมาอะฮ์ที่มัศยิดเป็นวาญิบ โดยการเรียนรู้ อย่างถูกต้องตามหลักการอิสลาม
- 2) ก่อนให้ความสำคัญต้องเรียนรู้หลักการก่อน แล้วจึงไปเสาะหาสุญนะที่มัศยิด

4.3.3 อยากเห็น คณะกรรมการอิสลามประจำมัศยิดควรมีบทบาทเพื่อส่งเสริม เสาะหาสุญนะมาอะฮ์ที่มัศยิด

สัปรุชที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ อยากเห็น คณะกรรมการอิสลามประจำมัศยิดควรมี บทบาทเพื่อส่งเสริมเสาะหาสุญนะมาอะฮ์ที่มัศยิด การวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม ปลายเปิด ขอนำเสนอโดยแบ่งได้ดังนี้

4.3.3.1 การเป็นแบบอย่างที่ดี

สัปรุชประจำมัศยิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ อยาก คณะกรรมการอิสลาม ประจำมัศยิดควรมีบทบาท โดยการเป็นแบบอย่างเกี่ยวกับการเสาะหาสุญนะมาอะฮ์ที่มัศยิด โดยการเป็นแบบอย่างที่ดี ดังนี้

- 1) เสาะหาสุญนะมาอะฮ์ทุกเวลาที่มัศยิด ขณะเดียวกันคะอะฮ์สัปรุช
- 2) เป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่คนอื่น ๆ ทุกด้าน
- 3) มีการเรียกประชุม สัปดาห์ละ 1 ครั้ง เพื่อคะอะฮ์คนไม่มาเสาะหาสุญนะ มาอะฮ์ที่มัศยิด อาจมีมาตรการโดยไม่ให้ความร่วมมือสำหรับบุคคลที่ไม่มาเสาะหาสุญนะมาอะฮ์
- 6) มีการเรียกประชุมกัน เช่น สัปดาห์ ละ 1 ครั้ง เพื่อพูดคุยและสนทนา เกี่ยวกับการเสาะหาสุญนะมาอะฮ์
- 8) มีความจริงจังขยันในการคะอะฮ์สัปรุชประจำมัศยิด โดยเฉพาะกลุ่ม เยาวชนชักชวนให้เสาะหาสุญนะมาอะฮ์ โดยมีเป้าหมายที่ชัดเจน
- 9) ผู้ที่ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ เช่น อิหม่าม คอเต็บ บิลาล และคณะกรรมการ อิสลามประจำมัศยิดทั้งหลาย เป็นแบบอย่างที่ดี และนำเสนอแต่สิ่งที่ดี ๆ แก่สัปรุชประจำมัศยิด

4.3.3.2 จัดกิจกรรม

สัปรุชประจำมัศยิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ อยาก คณะกรรมการอิสลาม ประจำมัศยิดควรมีบทบาท โดยการเป็นแบบอย่างเกี่ยวกับการเสาะหาสุญนะมาอะฮ์ที่มัศยิด โดยจัดกิจกรรม โดยมีข้อความดังนี้

- 1) มีบทบาทในการจัดกิจกรรม เพื่อส่งเสริมเศาะลาฮฺมาอะฮฺที่มัศยิด
ดูแลมุสลิมในหมู่บ้าน เช่น ควรจัดอบรมอย่างน้อยสัปดาห์ละครั้ง อบรมในทุก ๆ เรื่อง และส่งเสริม
ให้วัยรุ่นใกล้ชิดมัศยิดมากที่สุด
- 2) มีบทบาทในการจัดกิจกรรม เพื่อส่งเสริมเศาะลาฮฺมาอะฮฺที่มัศยิด
ทำบุญเพื่อตั้งคู่ศัลปบุรุษประจำมัศยิดและทำอาหารเพื่อเรียกชุมชนมาเศาะลาฮฺมาอะฮฺ
- 3) มีบทบาทในการจัดกิจกรรม เพื่อส่งเสริมเศาะลาฮฺมาอะฮฺที่มัศยิด จัด
กิจกรรมให้ศัลปบุรุษประจำมัศยิดรู้จักกันทั่วหน้า
- 4) มีการเรียกประชุมกัน อาทิตย์ละ 1 ครั้ง
- 5) ต้องดำเนินโครงการและส่งเสริมเป็นกรณีพิเศษ หรือจัดกิจกรรมเป็น
ประจำที่มัศยิด
- 6) จัดกิจกรรมมีอุสตาซสอนเวลากลางคืน
- 7) มีการรับประทานอาหารหวานร่วมกันในคืนวันศุกร์ทุกสัปดาห์เป็นการ
เชิญชวน
- 8) คณะกรรมการอิสลามประจำมัศยิดจะต้องมีการบรรยายเกี่ยวกับ
เศาะลาฮฺมาอะฮฺ
- 9) ควรมีโครงการสอนกิตาบหรือว่าชะดีษเพื่อให้เขารู้ความแตกต่าง
ระหว่างเศาะลาฮฺมาอะฮฺกับเศาะลาฮฺคนเดียว
- 10) จัดกิจกรรมต่างๆ เกี่ยวกับวันสำคัญหรือเดือนสำคัญในอิสลามเพื่อ
เรียกร้องศัลปบุรุษประจำมัศยิดเศาะลาฮฺร่วมกัน
- 11) สอนคูอาฮฺและวิธีเศาะลาฮฺเพื่อส่งเสริมสู่การเศาะลาฮฺมาอะฮฺ

4.3.3.3 ชักชวนและกระตุ้น

ศัลปบุรุษประจำมัศยิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ อยากรู้ให้ คณะกรรมการ
อิสลามประจำมัศยิดควรมีบทบาท โดยการเป็นแบบอย่างเกี่ยวกับการเศาะลาฮฺ เศาะลาฮฺมาอะฮฺที่
มัศยิด โดยชักชวนและกระตุ้น ดังนี้

- 1) มีบทบาทในการชักชวน กระตุ้นศัลปบุรุษประจำมัศยิดในเรื่องนี้ให้มากๆ
ตระหนักด้วย
- 2) เผยแพร่ตามบ้านต่างๆ บอกความสำคัญของการเศาะลาฮฺมาอะฮฺ
หรือไม่ก็ออกกฎเกณฑ์สำหรับศัลปบุรุษประจำมัศยิดในมัศยิดที่รับผิดชอบ เช่น ตั้งเวรหมุนเวียนกัน
รับผิดชอบการไปเศาะลาฮฺมาอะฮฺที่มัศยิด
- 3) มีการคะวะฮฺให้เกิดขึ้นบ่อย ๆ และต้องแจกวารสารบ้าง ๆ นาน ๆ ครั้ง

4) ชักชวนการเสาะลาฮุญมาอะฮ์กันทุกคน มีการคะอะวะฮ์มาก ๆ ชักชวน สัปบุรุษประจำมัสยิดเสาะลาฮุญทุกวันหรือทุกสัปดาห์

5) การพูดคุยและสนทนาเกี่ยวกับความสำคัญของเสาะลาฮุญมาอะฮ์

6) ชักชวนทุกคนในหมู่บ้านให้ไปเสาะลาฮุญร่วมกันและมีการเชิญผู้มีความรู้ มาบรรยายเกี่ยวกับศาสนาและสร้างความผูกพันซึ่งกันและกัน

7) ชักชวนคนวัยรุ่นและคนที่ไม่ยอมไปเสาะลาฮุญเพื่อเสาะลาฮุญมาอะฮ์

8) ส่งเสริมเด็ก ๆ เสาะลาฮุญมาอะฮ์ที่มีสัจใจเพื่อความผูกพันกับมัสยิดเมื่อ เป็นผู้ใหญ่ก็จะเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิต

4.3.3.4 สอนและให้ความรู้

สัปบุรุษประจำมัสยิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ อยากรู้ คณะกรรมการ อิสลามประจำมัสยิดมีบทบาท เป็นแบบอย่างเกี่ยวกับการเสาะลาฮุญ มาอะฮ์ที่มีสัจใจ โดย สอนและให้ความรู้ จำนวน 27 คน จากทั้งหมด 123 คน คิดเป็นร้อยละ 21.94 ดังนี้

1) การดูแลมุสลิมในหมู่บ้าน เช่น ควรจัดอบรมอย่างน้อยสัปดาห์ละครั้ง อบรมในทุกๆ เรื่อง เพื่อส่งเสริมวัยรุ่น ให้ใกล้ชิดมัสยิดมากที่สุด และไม่ขอให้ทุกคนห่างจาก มัสยิด

2) พูดคุย ให้ความรู้ ความเข้าใจและส่งเสริมเสาะลาฮุญมาอะฮ์ ให้ชาวบ้าน ได้รับรู้ และเข้าใจสำหรับคนที่มีการศึกษาน้อยหรือคนที่ยังไม่เข้าใจเกี่ยวกับการเสาะลาฮุญมาอะฮ์

3) ชักชวนคนในหมู่บ้านเสาะลาฮุญมาอะฮ์เพื่อแสดงความเป็น เอกภาพ ของหมู่บ้าน

4) เชิญชวนและจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับผลบุญของการเสาะลาฮุญ มาอะฮ์

5) เผยแพร่ตามบ้านต่างๆ ถึงความสำคัญของการเสาะลาฮุญมาอะฮ์

6) เชิญผู้รู้มาบรรยายและสอนเพิ่มเติมนอกจากการสอนเบื้องต้น

7) จัดกิจกรรมการบรรยายหรือสอนก็ตามเพื่อให้รู้ถึงผลบุญที่ได้รับ

8) สอนคู่ออและวิธีเสาะลาฮุญเพื่อส่งเสริมผู้การเสาะลาฮุญมาอะฮ์

9) มีการบรรยายเกี่ยวกับความแตกต่างการเสาะลาฮุญมาอะฮ์กับการ เสาะลาฮุญคนเดียว

4.3.3.5 สภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการเสาะลาฮุญมาอะฮ์

1) ไม่ค่อยเชิญชวน สัปบุรุษประจำมัสยิด ให้มาเสาะลาฮุญมาอะฮ์ ตาม บทบาทและหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายหรือคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดไม่เคยมีบทบาท

2) ผู้นำศาสนาต้องไม่ละเลยหน้าที่ในเรื่องนี้ เพราะนับวันเรื่องศาสนาไม่มีใครให้ความสำคัญเท่าใดนัก ผู้ใหญ่ต้องชักจูงลูกน้อง มาเสาะลาฮูที่มีศยิดด้วย

4.3.4 คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดอยากเห็นสัปบุรุษประจำมัสยิด

คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดอยากเห็นสัปบุรุษประจำมัสยิด มีลักษณะดังนี้ต่อการเสาะลาฮูมะอะฮฺที่มีศยิด การวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามปลายเปิด ดังนี้

4.3.4.1 สภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการเสาะลาฮูมะอะฮฺ

- 1) สัปบุรุษประจำมัสยิด ร้อยละ 70 ของสัปบุรุษประจำมัสยิดให้ความสำคัญเสาะลาฮูมะอะฮฺที่มีศยิดและร้อยละ 30 เสาะลาฮูที่บ้าน
- 2) มัสยิดโดยส่วนใหญ่ในพื้นที่อำเภอเชียงใหม่ คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดและสัปบุรุษประจำมัสยิดไม่ค่อยเสาะลาฮูมะอะฮฺและส่วนใหญ่ที่เสาะลาฮูมะอะฮฺที่มีศยิดนั้นเป็นผู้สูงอายุ โดยเฉพาะเวลาเสาะลาฮูซบซุ แทบจะไม่มีมะฮฺมูม
- 3) สัปบุรุษประจำมัสยิดบางคนเป็นผู้มีความรู้ในด้านศาสนาแต่ไม่ปฏิบัติ
- 4) ส่งเสริมการเสาะลาฮูมะอะฮฺ อย่างจริงจังเพราะปัจจุบันกำลังอยู่ในภาวะที่ย่ำแย่มาๆ ถ้ามีคนค่อย ผลักดันและชักจูงอิสลามก็จะเข้มแข็งมากกว่านี้
- 5) สังคมเรายังขาดความเข้าใจเกี่ยวกับเสาะลาฮูมะอะฮฺควรให้ความสำคัญมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

4.3.4.2 สิ่งที่ควรเป็น

คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดอยากเห็นสัปบุรุษประจำมัสยิด ควร มีลักษณะอย่างนี้ต่อการเสาะลาฮูมะอะฮฺที่มีศยิด โดยสิ่งที่ควรเป็น ดังนี้

- 1) ทุกคนไป มัสยิด อย่างเพื่อ เสาะลาฮูมะอะฮฺทุกวัน ทุก 5 เวลา โดยยึดหลักอิสลาม ไม่ใช่เสาะลาฮูมะอะฮฺตามคนอื่นเท่านั้น แต่ต้องศึกษาหาความรู้ด้วย
- 2) มีความเชื่อมั่นและปฏิบัติตามหลักอิสลาม
- 3) มีความรู้เรื่องศาสนา
- 4) มีความลึกซึ้งในการเสาะลาฮูมะอะฮฺ
- 5) ถือเป็นหน้าที่ของแต่ละคน ต่อการมาที่มัสยิดเพื่อเสาะลาฮูมะอะฮฺ
- 6) ผูกพันกับอิสลามและการเสาะลาฮูมะอะฮฺตลอดเวลา

- 7) ทุกคนมามีศรัทธา เมื่อได้ยินเสียงอะซานเพื่อเสาะลาฮุญมะอะฮุ
- 8) เสาะลาฮุอย่างจริงจังและเต็มใจของตนเอง ทำไปด้วยความรัก ความศรัทธาในการเสาะลาฮุญมะอะฮุ มีความเคร่งต่องการเสาะลาฮุญมะอะฮุ
- 9) เชิญชวนลูกหลานให้มาเสาะลาฮุญมะอะฮุที่มีศรัทธา
- 10) ศึกษาหาความรู้ที่ถูกต้อง เกี่ยวกับการละฮุญมะอะฮุ ครอบครัว เพื่อนบ้านมาเสาะลาฮุญมะอะฮุทุกคน
- 11) รู้คุณค่าของการเสาะลาฮุญมะอะฮุ ขยันและสนใจสมาชิกในหมู่บ้าน

4.3.4.3 การเป็นแบบอย่าง

คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดอยากเห็นสัปบุรุษประจำมัสยิด เป็นแบบอย่างต่อการเสาะลาฮุญมะอะฮุที่มีศรัทธา โดยการเป็นแบบอย่าง ดังนี้

- 1) เป็นตัวอย่างเกี่ยวกับการเสาะลาฮุญมะอะฮุที่มีศรัทธา
- 2) ผู้ที่มีความรู้ต้องเป็นแบบอย่างที่ดีเกี่ยวกับเสาะลาฮุญมะอะฮุที่มีศรัทธา และที่สำคัญต้องยึดหลักการอิสลามอย่างแท้จริง
- 3) ผู้ปกครองต้องเป็นแบบอย่างที่ดีเกี่ยวกับการเสาะลาฮุญมะอะฮุที่มีศรัทธาแก่ลูก
- 4) บรรดาผู้นำศาสนา ผู้นำชุมชน ต้องให้ความสำคัญในเรื่องนี้ด้วยและต้องเป็นแบบอย่าง

4.3.4.4 กิจกรรม

คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดอยากเห็นสัปบุรุษประจำมัสยิด จัดกิจกรรมเพื่อการเสาะลาฮุญมะอะฮุที่มีศรัทธา โดยกิจกรรม ดังนี้

- 1) หลังเสาะลาฮุญอยากให้มีภรรยาน่าศรัทธา ให้ความสำคัญต่อการเสาะลาฮุญมะอะฮุที่มีศรัทธาทุกเวลา
- 2) รับประทานอาหารร่วมกันที่มัสยิด
- 3) สรรหาคนที่มีความรู้ คนสำคัญมาเสาะลาฮุญที่มีศรัทธา

4.3.4.5 ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นในโลกนี้

คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดอยากเห็นสัปบุรุษประจำมัสยิด ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นในโลกนี้ต่อการเสาะลาฮุญมะอะฮุที่มีศรัทธา ดังนี้

- 1) คนในสังคมนั้นมีความสามัคคี มีความร่วมมือและมีการดักเตือนซึ่งกันและกัน
- 2) คนดี เรียบร้อยและช่วยเหลือคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด

- 3) เศาะลาฮฺถูมาอะฮฺเป็นลักษณะที่ดีของสังคมมุสลิมที่มีต่อสังคม
- 4) มีความรักความเมตตาและรักกันและกัน
- 5) สามารถปฏิบัติตามหลักการของอิสลามและเป็นสัปปุรุษประจำมัสยิดที่ดีมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน
- 6) ทำให้สังคมไทยมีความสันติสุข
- 7) มุสลิมควรมีบทบาท เกี่ยวกับเศาะลาฮฺถูมาอะฮฺ ในเรื่องนี้มากจึงจะมีความเจริญในสังคมมุสลิม
- 8) จัดกิจกรรมศาสนาซึ่งจะเน้นประโยชน์และคุณค่าต่อเยาวชนรุ่นหลังและชี้โทษของการไม่ใส่ใจอิสลามซึ่งจะนำภัยพิบัติอันใหญ่หลวง

4.3.5 อยากให้มีกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อนำสู่การส่งเสริมเศาะลาฮฺถูมาอะฮฺที่มัสยิด

สัปปุรุษประจำมัสยิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ อยากให้มีกิจกรรมอะไรบ้างเพื่อนำสู่การส่งเสริมเศาะลาฮฺถูมาอะฮฺที่มัสยิด การวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามปลายเปิด ขอนำเสนอโดยการแบ่งเป็นหมวดดังนี้

4.3.5.1 การเรียนการสอน

สัปปุรุษประจำมัสยิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ อยากให้มีการเรียนการสอนเพื่อนำสู่การส่งเสริมเศาะลาฮฺถูมาอะฮฺที่มัสยิด ดังนี้

- 1) พุดคุย สอนวิธีการเศาะลาฮฺหลังเศาะลาฮฺถูมาอะฮฺ
- 2) จัดกิจกรรมเกี่ยวกับการสอนเศาะลาฮฺถูมาอะฮฺหรือกิจกรรมเกี่ยวกับมัสยิด
- 3) สอนหลักการอิสลามให้มากขึ้น มีการสอนกิตาบอาทิษะละ 2 ครั้ง ก่อนอีซาอู
- 4) สอนคุอาอู และสอนเศาะลาฮฺ สอนวิชากีรออาตีและฟิเกฮฺ
- 5) อยากให้มัสยิดทำการสอนในเรื่องของศาสนาในคืนวันศุกร์
- 6) จัดกิจกรรมสอนจริยธรรมสำหรับสัปปุรุษประจำมัสยิด ได้เรียนรู้เกี่ยวกับการเศาะลาฮฺถูมาอะฮฺทุกวันและเพิ่มหลักสูตรทุกแขนงอย่างต่อเนื่อง
- 7) มีการนำเสนอความรู้เกี่ยวกับอิสลามมากกว่านี้
- 8) ให้ความรู้เกี่ยวกับผลบุญหรือผลดีในการเศาะลาฮฺถูมาอะฮฺ

9) อ่านหะดีษเกี่ยวกับเศาะลาฮฺญะมาอะฮฺให้สัปบุรุษประจำมัสยิดฟังทุกวัน หรืออ่านตะอูลีม

4.3.5.2 การบรรยายธรรม

สัปบุรุษประจำมัสยิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ อยากให้มีการบรรยายธรรม เพื่อนำสู่การส่งเสริมเศาะลาฮฺญะมาอะฮฺที่มีสติ ดังนี้

- 1) อยากให้ผู้รู้มาบรรยายเกี่ยวกับการเศาะลาฮฺญะมาอะฮฺที่มีสติให้แก่ชาวบ้าน
- 2) มีการบรรยายธรรมในเรื่องศาสนาตลอดสัปดาห์ หรือสัปดาห์ละ 1 ครั้ง หรือคืนวันศุกร์ เน้นเรื่องเศาะลาฮฺญะมาอะฮฺเป็นหลัก โดยนำเสนอผลดีของเศาะลาฮฺญะมาอะฮฺ
- 3) มีการบรรยายธรรมที่เกี่ยวกับเศาะลาฮฺญะมาอะฮฺ เพื่อให้ทุกคนรู้สึกกระตือรือร้น เพื่อที่จะทำการเศาะลาฮฺญะมาอะฮฺ
- 4) อยากให้มีกิจกรรมการบรรยายโดยการเพิ่มความรู้หลาย ๆ ด้านมาประกอบเป็นตัวอย่างอย่างต่อเนื่อง
- 5) จัดเวที บรรยายธรรมที่มีสติ จริยธรรม มีการสอนผู้ไม่รู้หลักการ
- 6) มีการบรรยายธรรมที่สัปบุรุษประจำมัสยิดเข้าใจง่าย อยากปฏิบัติตาม
- 7) นำเสนอเกี่ยวกับเศาะลาฮฺญะมาอะฮฺในกฎบะฮฺเศาะลาฮฺญะมาอะฮฺ
- 8) อยากให้เชิญผู้บรรยายธรรมเกี่ยวกับเศาะลาฮฺญะมาอะฮฺสัปดาห์ละหนึ่งครั้ง

9) เชิญโต๊ะครูมาบรรยายในหัวข้อ “คุณค่าหรือฟาฎิละห์ของเศาะลาฮฺญะมาอะฮฺทุกสัปดาห์หรือมีการบรรยายเกี่ยวกับเศาะลาฮฺญะมาอะฮฺที่มีสติอย่างน้อยเดือนละ 2 ครั้ง

4.3.5.3 จัดนิทรรศการ

สัปบุรุษประจำมัสยิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ อยากให้จัดนิทรรศการ เพื่อนำสู่การส่งเสริมเศาะลาฮฺญะมาอะฮฺที่มีสติ ดังนี้

คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดควรวาง จัดนิทรรศการ เกี่ยวกับเศาะลาฮฺญะมาอะฮฺ นำเสนอผลดีและผลเสียของการละเลยเศาะลาฮฺญะมาอะฮฺ บอกเล่าประวัติของสัปบุรุษประจำมัสยิดคนป็นุฮัมมัดเกี่ยวกับการให้ความสำคัญของการเศาะลาฮฺญะมาอะฮฺ สัปดาห์ละหนึ่งครั้ง

4.3.5.4 จัดทำวารสาร

สัปบุรุษประจำมัสยิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ อยากให้จัดทำวารสาร เพื่อนำสู่การส่งเสริมเศาะลาฮฺญะมาอะฮฺที่มีสติ ดังนี้

- 1) จัดทำหนังสือเชิญชวนและมีการบรรยายธรรมที่เกี่ยวกับเสาะลาสุญะมาอะฮฺเพื่อให้ทุกคนรู้สึกกระตุ้นเพื่อที่จะทำการเสาะลาสุญะมาอะฮฺ
- 2) จัดพิมพ์วารสารหรือมีส่วนร่วมในการเตรียมเอกสารเพื่อส่งเสริมการเสาะลาสุญะมาอะฮฺที่มีสยิด

4.3.5.5 การคะอะวะฮฺ

สัปบุรุษประจำมัสยิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ อยากรให้มีกิจกรรมลักษณะการทำงานของคณะดับลิฆ เพื่อนำสู่การส่งเสริมเสาะลาสุญะมาอะฮฺที่มีสยิด จำนวน 6 คน จากทั้งหมด 70 คน คิดเป็นร้อยละ 8.56 ดังนี้

- 1) เชิญชวนโดยวิธีคะอะวะฮฺ ให้คำแนะนำแก่ผู้ไม่เสาะลาสุญะมาอะฮฺ
- 2) จัดกิจกรรมให้ความรู้ถึงคุณค่าของการเสาะลาสุญะมาอะฮฺและชักชวนเหมือนคนคะอะวะฮฺทำ(ทำฆัส) เดินตามบ้าน
- 3) มีขบวนการคะอะวะฮฺดับลิฆถึงชุมชนผู้มัสยิด
- 4) คะอะวะฮฺคนในครอบครัวก่อนคะอะวะฮฺคนในชุมชน
- 5) ช่วงแรกชวนพวกเขาออกคะอะวะฮฺหรือว่าไปฟังโต๊ะครูสอน

4.3.5.6 การประกวดและการแข่งขัน

สัปบุรุษประจำมัสยิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ อยากรให้มีกิจกรรม การประกวดและการแข่งขันเพื่อนำสู่การส่งเสริมเสาะลาสุญะมาอะฮฺที่มีสยิด ดังนี้

- 1) กิจกรรมการประกวดอะซานและอ่านอัลกุรอาน
- 2) จัดกิจกรรมในมัสยิด เช่น อัลกุรอาน อานาซีด
- 3) จัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับเสาะลาสุญะมาอะฮฺ เช่น การแข่งขันการอ่านคุฎบะฮฺเพื่อส่งเสริมเสาะลาสุญะมาอะฮฺ
- 4) แข่งขันกันในการเสาะลาสุญะมาอะฮฺ โดยมีรางวัลปลอบใจประกวดเป็นที่มในเขตเดียวกัน

4.3.5.7 การอบรม

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ อยากรให้มีกิจกรรม การอบรมเพื่อนำสู่การส่งเสริมเสาะลาสุญะมาอะฮฺที่มีสยิด ดังนี้

- 1) จัดอบรมกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม คุณธรรมเกี่ยวกับเสาะลาสุญะมาอะฮฺ
- 2) จัดกิจกรรมการสอนจริยธรรมอาทิตย์ละสองครั้งในเวลากลางคืนเพื่อชักชวนพวกเขามาเสาะลาสุญะมาอะฮฺร่วมกัน

4.3.6 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

สัปปุรุษประจำมัสยิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้เสนอแนะอื่น ๆ การวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามปลายเปิด ดังนี้

4.3.6.1 รัฐบาลควรจัดสรรงบประมาณประจำปีแก่ทุกมัสยิด เพื่อจัดกิจกรรมในการส่งเสริมเศาะลาฮฺมะอะฮฺ

4.3.6.2 รัฐบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรจัดสรรงบประมาณในการจัดกิจกรรมให้กับมัสยิด เพื่อเป็นทุนหรือค่าตอบแทนแก่ผู้สอนอาทิตย์ละ 1 – 2 ครั้ง

4.3.6.3 รัฐบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดสรรงบประมาณ เพื่อปรับปรุงมัสยิดให้สวยงาม

4.3.6.4 คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถช่วยได้เยอะและผลักดันให้ชาวบ้านสร้างความดีมาชี้แจงเรื่องการสมรส

4.3.6.5 ความเป็นอยู่ระหว่างหญิงชาย ในสังคมมุสลิม การใช้ชีวิตตามหลักการศาสนา

4.3.6.6 ทุกคนช่วยส่งเสริมให้การละฮฺอะฮฺอิสลามียะฮฺ ให้ดีกว่านี้และอยากให้พิจารณาการไปมัสยิดที่เล็กในเดือนรอมฎอน(เดือนแห่งการถือศีลอดของมุสลิม ตรงกับเดือนที่ 9 ปฏิทินอิสลาม)

4.3.6.7 ทุกคนต้องให้ความสำคัญ เข้าใจอิสลามให้สมบูรณ์ ปฏิบัติตัวให้ถูกต้องตามหลักการ เพื่อเป็นสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจ

4.3.6.8 อยากให้มัสยิดมีพื้นที่เพียงพอต่อจำนวนสัปปุรุษประจำมัสยิดผู้มาเศาะลาฮฺมะอะฮฺ

4.3.6.9 คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดอิสลามประจำจังหวัดทุกจังหวัด ต้องให้ความสำคัญ โดยบังคับให้ไปเศาะลาฮฺที่มีมัสยิด

4.3.6.10 อยากให้สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทยมีความสงบ

4.3.6.11 รัฐต้องให้ความยุติธรรมแก่ชาวมุสลิม

4.3.6.12 อยากได้ผู้นำที่มีความรู้มากกว่านี้

4.3.6.13 อยากให้ในวันศุกร์ทุกคนหยุดทำงาน มาทำอิบาดะฮฺ ถ้าจะทำงานให้หลังเศาะลาฮฺมะอะฮฺก่อน

4.3.6.14 มาเศาะลาฮฺมะอะฮฺเร็ว จะได้ฟังคุฏบะฮฺ

- 4.3.6.15 คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด สัปบุรุษ ทุกกลุ่ม ทุกฝ่ายใน
สังคมควรพิจารณาบทบาทและหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายในอิสลาม
- 4.3.6.16 สัปบุรุษประจำมัสยิดต้องมีระเบียบเมื่อจะทำการเสาะลาฮุดี
พอสมควร
- 4.3.6.17 สร้างเครือข่ายการทำงานคอะวะฮฺ สร้างเครือข่าย คูแลคนโกลี้เกียง
- 4.3.6.18 ขอให้ชาวมลายูไปมัสยิด
- 4.3.6.19 กิจกรรมตามประเพณีศาสนา จัดกิจกรรมวันสำคัญของเดือน
อิสลาม เพื่อให้ทุกคนระลึกถึงนบี วันอีดี(รายอ)
- 4.3.6.20 ต่อด้านยาเสพติด
- 4.3.6.21 มีการพูดคุยกันบ่อย ๆ พบปะถามทุกข์สุขหลังเสาะลาฮฺ ศึกษาหา
ความรู้ในมัสยิด
- 4.3.6.22 จัดกิจกรรมในชุมชนทุก ๆ ด้าน พัฒนาบริเวณมัสยิด ทุกคนแก่และ
วัยรุ่นมีส่วนร่วม